

Il-Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea

Edizzjoni bil-Malti

Informazzjoni u Avviżi

Avviż Nru	Werrej	Pagna
	I Tagħrif	
	Il-Qorti ta' l-Awdituri	
	Rapport Speċjali Nru 9/2006 rigward in-nefqa tat-traduzzjoni mgarrba mill-Kummissjoni, mill-Parlament u mill-Kunsill, flimkien mar-risposti ta' l-Istituzzjonijiet	1

I

(Tagħrif)

IL-QORTI TA' L-AWDITURI

RAPPORT SPEĊJALI NRU 9/2006

**rigward in-nefqa tat-traduzzjoni mgarrba mill-Kummissjoni,
mill-Parlament u mill-Kunsill, flimkien mar-risposti ta' l-Istituzzjonijiet**

(skond it-tieni sottoparagrafu ta' l-Artikolu 248(4) tat-Trattat tal-KE)

WERREJ

	Paragrafu	Paġna
ABBREVIJAZZJONIJIET		3
SOMMARJU EŻEKUTTIV	I-IX	4
INTRODUZZJONI	1-11	5
Qafas Legali	2-3	5
Organizzazzjoni tas-servizzi tat-traduzzjoni ta' l-Istituzzjonijiet ta' l-UE	4-8	5
Skop tal-verifika u approċċ	9-11	6
OSSERVAZZJONIJIET	12-95	6
Il-proċeduri applikati sabiex jiġi assigurat li talbiet għal traduzzjoni huma milhuqa u traduzzjonijiet mhux neċessarji huma evitati	12-36	6
Linji ta' gwida interni li jmexxu talbiet għat-traduzzjoni	13-18	6
Il-kapaċità li tintlaħaq t-talba għal traduzzjonijiet	19-23	7
L-evoluzzjoni tan-numru ta' paġni tradotti	24-26	7
Miżuri prattiċi mehuda mill-Istituzzjonijiet sabiex irażżnu l-volum tat-traduzzjoni	27-36	9
Kontroll tal-kwalità	37-46	9
Il-kontrolli sabiex jiġi assigurat li traduzzjonijiet huma ta' kwalità adegwata	37-43	9
Iż-żmien u elementi ohra ta' sodisfazzjon tal-kljient	44-46	10
L-ispiża u l-effiċjenza tat-traduzzjonijiet	47-95	10
L-ispiża tat-traduzzjoni	47-52	10
L-effiċjenza tal-proċess tat-traduzzjoni	53-95	13
KONKLUŻJONIJIET U RAKKOMANDAZZJONIJIET	96-109	18
Il-proċeduri applikati sabiex jiġi assigurat li t-talbiet għal traduzzjoni jiġu milhuqa u t-traduzzjonijiet mhux meħtieġa jiġu evitati	96-98	18
Il-proċeduri applikati sabiex jiġi assigurat illi t-traduzzjonijiet ikunu f'waqthom u ta' kwalità adegwata għall-iskop tagħhom	99-101	19
L-ispiża u l-effiċjenza tat-traduzzjoni	102-109	19

	<i>Paragrafu</i>	<i>Paġna</i>
ANNEX I: Id-dispożizzjonijiet li japplikaw fil-Kummissjoni, fil-Parlament u fil-Kunsill	1-12	21
Il-Kummissjoni	1-6	21
Il-Parlament	7-10	21
Il-Kunsill	11-12	22
ANNEX II: Il-metodu żviluppat mill-qorti sabiex tiġi stmata l-ispiza tat-traduzzjoni	1-9	24
Ir-risposti ta' l-Istituzzjonijiet		25

ABBREVJAZZJONIJIET

CIEQ	Kumitat Interistituzzjonali għall-Evalwazzjoni ta' Traduzzjonijiet Esterni
COM	il-Kummissjoni
CRE	<i>Compte rendu in extenso</i> (informazzjoni dettaljata tad-dibattiti fis-sessjonijiet plenarji tal-Parlament)
DĠ	Direttorat Ġenerali
DĠ A III	Direttorat A III (Traduzzjoni u Produzzjoni ta' Dokumenti) tas-Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
DĠT	Direttorat Ġenerali għat-Traduzzjoni tal-Kummissjoni
EPSO	L-Uffiċċju Ewropew għas-Selezzjoni tal-Persunal
FTE	L-ekwivalenti għall-hin kollu (qies l-istess għal membru wiehed mill-persunal li qed jahdem skeda ta' xogħol il-hin kollu għal sena)
ĠU	<i>Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea</i>
ICTI	Kumitat Interistituzzjonali għat-Traduzzjoni u l-Interpretazzjoni
ISC	Konsultazzjoni Bejn is-Servizzi (konsultazzjoni bejn id-Direttorati Ġenerali tal-Kummissjoni)
Lingwi ta' l-UE-10	lingwi uffiċjali ta' l-10 pajjiżi tat-tkabbir
Lingwi ta' l-UE-15	lingwi uffiċjali tal-15-il Stat Membru qabel it-tkabbir
MEP	Membru tal-Parlament Ewropew
PE	il-Parlament Ewropew
SĠK	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
UE	l-Unjoni Ewropea

SOMMARJU EŻEKUTTIV

I. Wiehed u ghoxxin lingwa għandhom l-istat ta' lingwi uffiċjali u ta' xogħol ta' l-Istituzzjonijiet Ewropej. Kull Istituzzjoni ta' l-UE għandha s-servizz tat-traduzzjoni tagħha. L-Istituzzjonijiet li, minhabba l-attivitàjiet tagħhom, għandhom jipprovdu l-akbar volum ta' traduzzjonijiet huma l-Kummissjoni, il-Parlament u l-Kunsill. Minhabba t-tqassim irregolari tat-talbiet matul is-sena jew minhabba kapacità interna insuffiċjenti għall-lingwi ta' l-UE-10, l-Istituzzjonijiet Ewropej għandhom bżonn tradutturi *freelance* flimkien mal-persunal ta' tradutturi tagħhom.

II. L-għan tal-verifika kien sabiex jiġi evalwat sa fejn il-Kummissjoni, il-Parlament u l-Kunsill imexxu r-riżorsi u n-nefqa ta' traduzzjoni tagħhom b'mod effiċjenti u effettiv. Il-Qorti indirizzat tlett mistoqsijiet:

- It-talba għal traduzzjoni hija milhuqa u hemm proceduri adegwati sabiex traduzzjonijiet mhux neċessarji jiġu evitati?;
- It-traduzzjonijiet isiru fiż-żmien u huma ta' kwalità adegwata għall-iskop tagħhom?;
- L-Istituzzjonijiet kienu kapaċi jżommu l-ispiża ta' traduzzjonijiet taħt kontroll?.

III. Il-verifika wriet li l-Istituzzjonijiet adottaw approċċi differenti meta kienu qed jirreagixxu għaż-żieda fit-talba għat-traduzzjoni. Kemm il-Kummissjoni u l-Kunsill hadu miżuri adegwati sabiex inaqqsu n-numru ta' dokumenti tradotti fil-lingwi kollha. Parti sinifikanti tat-talbiet kollha għat-traduzzjoni hija, iżda, mhux mmexxija mill-linji gwida għat-traduzzjoni adottati minn kull istituzzjoni, u l-ebda mill-Istituzzjonijiet ma għandhom procedura ċara u koerenti għat-talba ta' traduzzjonijiet.

IV. It-tlett servizzi tat-traduzzjoni vverifikati ġeneralment jirnexxielhom jagħtu traduzzjonijiet fil-lingwi ta' l-UE-15 fil-hin u bil-kwalità neċessarja. Iżda, fl-2004 kien hemm problemi sinifikanti għall-lingwi ta' l-UE-10.

V. L-ebda mis-servizzi tat-traduzzjoni ma għandhom għodda sabiex ikejlu sodisfazzjoni tal-klijent jew proceduri għal ilmenti dwar kwalità. Il-Kummissjoni biss għandha linji ta' gwida għall-kontroll tal-kwalità. Indikaturi tal-kwalità, bħan-numru ta' żbalji misjuba għal kull paġna, jinsabu fil-Parlament iżda mhux fil-Kummissjoni jew fil-Kunsill.

VI. Bl-eċċezzjoni tal-Kummissjoni għall-2002, l-ebda waħda mill-Istituzzjonijiet ma kienu kkalkulaw l-ispiża totali ta' traduzzjoni tagħhom jew l-ispiża medja għal kull paġna tradotta. Kalkolu magħmul mill-Qorti juri li fl-2003 l-ispiża totali tat-traduzzjoni kienet madwar 100 miljun euro kemm għall-Parlament u għall-Kunsill u 215 miljun euro għall-Kummissjoni. Wara ż-żieda fin-numru ta' lingwi wara t-tkabbir ta' l-UE ta' Mejju 2004, l-ispiża ta' traduzzjoni għoliet għal madwar 128 miljun euro għall-Parlament, 126 miljun euro għall-Kunsill u 257 miljun euro għall-Kummissjoni fl-2005. L-ispiża medja għal kull paġna fl-2003 kienet ta' 150 euro fil-Parlament u fil-Kummissjoni, u 254 euro fil-Kunsill. Fl-2005, l-ispiża medja għal kull paġna telgħet għal 194 euro fil-Kummissjoni u 276 euro fil-Kunsill, iżda waqgħet għal 119 euro fil-Parlament. Traduzzjoni interna tiswa aktar milli traduzzjoni *freelance*, iżda paragun huwa diffiċli minhabba li t-testi tradotti esternament huma ta' natura differenti u l-kwalità tat-traduzzjoni interna hija mgħarrfa bhala ahjar.

VII. Filwaqt li l-Kummissjoni u l-Kunsill irnexxielhom fit-tnaqqis tad-domanda għal traduzzjonijiet fil-lingwi ta' l-UE-15 dan irriżulta wkoll f'kapacità produttiva għola min dak li huwa meħtieġ u produttività taħt il-medja. Il-Qorti, madanakollu, nnutat differenzi sinifikanti fil-produttività u fil-persentaġġ ta' xogħol li jintbagħat barra ta' l-unitajiet tal-lingwi differenti ta' l-Istituzzjonijiet differenti.

VIII. Sa mill-1995 is-servizzi tat-traduzzjoni ta' l-UE ziedu l-kooperazzjoni f'ċerta oqsma b'hal reklutaġġ, il-holqien ta' *database* ta' terminoloġija, akkwist pubbliku ta' għodda IT eċċ. Il-Qorti tikkunsidra li tnaqqis fl-ispejjeż jista' jintlaħaq billi tiżdied aktar il-kooperazzjoni interistituzzjonali, b'mod partikolari billi jiġi assigurat li kapaċità żejda f'istituzzjoni tkun disponibbli għal Istituzzjonijiet oħra sabiex min-naħa tagħhom jinaqqas li jintbagħat xogħol barra lil tradutturi *freelance*. Iżda nuqqas ta' tbsair u komunikazzjoni insuffiċjenti ta' kapaċità tat-traduzzjoni disponibbli jagħmluha diffiċli għall-Istituzzjonijiet li jiehdu l-vantaġġ kollu ta' kapaċità disponibbli temporarjament f'Istituzzjonijiet oħra.

IX. Filwaqt li għodda avvanzati ta' l-IT huma disponibbli fis-servizzi tat-traduzzjoni vverifikati, dawn ma jiġux użati b'mod konsistenti. Fil-Parlament l-użu reali ta' għodda IT b'hekk ivarja ħafna minn unità tat-traduzzjoni għal oħra. Għall-lingwi l-oħrajn ta' l-UE-15 fl-2004 kien hemm użu marginali biss ta' l-għodda fil-Kunsill filwaqt li l-ebda informazzjoni ma kienet disponibbli fuq il-livell ta' użu fil-Kummissjoni waqt il-perjodu tal-verifika. L-effiċjenza u l-armonizzazzjoni tat-traduzzjonijiet jistgħu jitjiebu b'aktar użu ta' għodda tal-kompjuter, ippjanar aħjar, adeżjoni aktar stretta ma' skadenzi għal talba ta' traduzzjonijiet u superviżjoni aktar mill-vicin ta' deċiżjonijiet li jintbagħat xogħol barra sabiex jiġi evitat l-użu ta' tradutturi *freelance* meta persunal ta' tradutturi huma disponibbli. Barra minn hekk, monitoraġġ konsistenti permezz ta' l-użu ta' indikaturi ta' eżekuzzjoni u proċeduri sabiex informazzjoni adegwata dwar ġestjoni tkun assigurata għandhom jiġu implimentati.

INTRODUZZJONI

1. L-Unjoni Ewropea taħdem f'ambjent multilingwistiku bl-istess trattament għall-lingwi ta' l-Istati Membri tagħha. L-Istituzzjonijiet tal-Komunità Ewropea jimpjegaw ċittadini mill-Istati Membri kollha b'livelli t'għarfien differenti tal-lingwi. Għal raġunijiet prattiċi l-lingwi l-iktar użati fl-Istituzzjonijiet huma mnaqqsa fin-numru ⁽¹⁾, iżda dokumentazzjoni li tasal minghand, u mibgħuta lill-Istati Membri tkun fil-lingwi uffiċjali tagħhom. It-traduzzjoni ta' dokumenti li jaslu u li jridu jinħarġu hija għaldaqstant vitali għat-tmexxija tajba ta' l-Istituzzjonijiet, u għall-komunikazzjoni ma' l-Istati Membri u ċ-ċittadini tagħhom.

Qafas Legali

2. Skond l-Artikolu 290 tat-Trattat li tistabbilixxi l-Komunità Ewropea u r-Regolament tal-Kunsill Nru 1/1958 ⁽²⁾, aġġornati wara kull tkabbir, 21 lingwa ngħataw l-istat ta' lingwi uffiċjali u ta' xogħol ta' l-Istituzzjonijiet ⁽³⁾. Dan ir-Regolament aktar tard jistabbilixxi l-kundizzjonijiet tal-lingwa li japplikaw għal ċerta kategoriji wiesgħa ta' dokumenti ta' l-UE ⁽⁴⁾, iżda wkoll jawtorizza

(1) Ġeneralment l-Ingliż, il-Franċiż u l-Ġermaniż.

(2) Regolament tal-Kunsill Nru 1 tal-15 ta' April 1958 li jistabbilixxi l-lingwi li għandhom jintużaw mill-Komunità Ekonomika Ewropea (ĠU L 17, 6.10.1958, p. 385/58), kif emendat.

(3) Spanjol, Ċek, Daniż, Ġermaniż, Estonjan, Grieg, Ingliż, Franċiż, Irlandiż, Taljan, Latvjan, Litwan, Ungeriz, Malti, Olandiż, Pollakk, Portugiż, Slovakk, Sloven, Finlandiż, Svediż. Sa mit-18 ta' Ġunju 2005 l-Irlandiż sar il-21 lingwa uffiċjali ta' l-UE, għalkemm ċerta effetti tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 920/2005 (ĠU L 156, 18.6.2005, p. 3) ġew mmexxija sa l-1 ta' Jannar 2007.

(4) B'mod partikolari, dokumenti ppublikati fil-Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea (19, 20 jew 21 lingwa uffiċjali, minhabba d-derogazzjonijiet rigward l-użu tal-Malti u l-Irlandiż) u dokumenti mibgħuta lil Stat Membru jew lil persuna soġġetta għall-gurisdizzjoni ta' dak l-Istat Membru (il-lingwa ta' l-Istat ikkonċernat).

lill-Istituzzjonijiet sabiex jistipulaw fir-Regoli ta' Proċedura tagħhom liema lingwi għandhom jintużaw f'każijiet speċifiċi. Din id-dispożizzjoni tippermetti li jtfasslu arrangamenti ta' lingwa għall-bżonnijiet speċifiċi ta' kull Istituzzjoni (ara *Anness I*).

3. Flimkien mar-Regoli ta' Proċedura tagħhom, kull Istituzzjoni adottat linji ta' gwida prattiċi l-jkopru t-tipi ta' dokumenti li jridu jiġi tradotti, in-numru ta' lingwi, it-tul ta' l-orijinali u l-iskadenzi (ara wkoll *Anness I*).

Organizzazzjoni tas-servizzi tat-traduzzjoni ta' l-Istituzzjonijiet ta' l-UE

4. Kull Istituzzjoni għandha s-servizz tat-traduzzjoni tagħha: id-Direttorat Ġenerali għat-Traduzzjoni u l-Pubblikazzjoni fil-Parlament, id-Direttorat Ġenerali għat-Traduzzjoni fil-Kummissjoni (minn hawn 'il quddiem DGT) u Direttorat A III (Traduzzjoni u Produzzjoni ta' Dokumenti) fil-Kunsill (minn hawn 'il quddiem DG A III). Il-Qorti tal-Ġustizzja u l-Qorti ta' l-Awdituri, kif ukoll il-Kumitat Soċjali u Ekonomiku Ewropew u l-Kumitat tar-Regjuni, ukoll għandhom s-servizzi tat-traduzzjoni tagħhom. Il-bżonnijiet tat-traduzzjoni ta' l-Aġenziji huma koperti miċ-Ċentru tat-Traduzzjoni fil-Lussemburgu ⁽⁵⁾.

5. Fl-2005, il-Kummissjoni mpjegat madwar 1 450 persunal ta' tradutturi (u madwar 600 persunal ta' sostenn), il-Parlament madwar 550 traduttur (u madwar 380 persunal ta' sostenn) u l-Kunsill 660 traduttur (u madwar 330 persunal ta' sostenn). Hemm firxa differenti ta' talba matul is-sena, u whud mill-Istituzzjonijiet Ewropej jillimitaw l-ispejjeż jew jilhqnu l-akbar numru ta' talbiet permezz ta' l-użu ta' tradutturi *freelance* magħżula permezz ta' proċeduri ta' sejhiet għall-offerti.

(5) Iċ-Ċentru tat-traduzzjoni fil-Lussemburgu prinċipalment joqgħod fuq traduzzjoni minn tradutturi *freelance*. Iċ-Ċentru jimpjega madwar 80 (fl-2004) persunal ta' tradutturi li huma okkupati prinċipalment bir-reviżjoni ta' traduzzjonijiet *freelance* għall-aġenziji u sa ċertu punt b'kompiti ta' traduzzjoni għal Istituzzjonijiet oħra.

6. L-istruttura organizzattiva tas-servizzi tat-traduzzjoni ta' l-UE tinkludi unitajiet tat-traduzzjoni magħmula minn tradutturi u segretarji (unità waħda għal kull lingwa fil-Parlament u fil-Kunsill; dipartiment wiehed għal kull lingwa fil-Kummissjoni ⁽⁶⁾), unità ta' ppjanar, unità *freelance* u unitajiet varji oħra ta' sostenn (teknoloġija informatika, ġestjoni ta' riżorsi, eċċ.).

7. Fl-2005, l-Istituzzjonijiet ta' l-UE li jipproduċu l-akbar volum ta' traduzzjonijiet kienu l-Kummissjoni (1 324 000 paġna ⁽⁷⁾), il-Parlament (1 080 000 paġna ⁽⁸⁾), u l-Kunsill (457 000 paġna ⁽⁹⁾). Flimkien huma jirrapprezentaw madwar 70 % tal-volum totali ta' traduzzjoni ta' l-UE.

8. Il-bżonnijiet ta' traduzzjoni ta' l-Istituzzjonijiet huma mil-huqa b'metodi differenti:

- a) mis-servizz ta' traduzzjoni li jittraduċi d-dokument huwa stess jew;
- b) jibgħat x-xogħol barra lil tradutturi *freelance*;
- c) b'rikors dirett għal tradutturi *freelance* mhux neċessarjament bl-involvement tas-servizz ta' traduzzjoni (minn hawn 'il qud-diem msejjah "xogħol li jintbagħat direttament barra");
- d) permezz ta' traduzzjoni minn persunal amministrattiv tad-Direttorat Ġenerali ikkonċernat ("*grey translations*").

Skop tal-verifika u approċċ

9. L-objettiv tal-verifika kien sabiex jevalwa sa fejn il-Kummissjoni, il-Parlament u l-Kunsill imexxu r-riżorsi u n-nefqa ta' traduzzjoni tagħhom b'mod effiċjenti u effettiv.

10. Dan sar billi ġew indirizzati tlett mistoqsijiet:

- It-talba għal traduzzjoni hija mil-huqa u hemm proċeduri adegwati sabiex traduzzjonijiet mhux neċessarji jiġu evitati?

⁽⁶⁾ Kull dipartiment jikkonsisti minn bejn tlieta u sitt unitajiet, speċjalizzati skond politiki (jew qasam): 77 unità b'kollox.

⁽⁷⁾ Din il-figura tinkludi xogħol li jintbagħat barra ordnat mid-DĠT, iżda mhux minn DGs oħra għal liema l-ebda figuri affidabbli u eżawrjenti ma huma disponibbli.

⁽⁸⁾ Definizzjoni armonizzata: 1 500 karattru tat-test oriġinali ppubblikati (lingwa sors), mingħajr spazji. Għal verżjonijiet modifikati ta' testi eżistenti, id-DĠT jgħodd in-numru ta' karattri modifikati u jim-multiplika dan in-numru b'ċertu persentaġġ (50 % għal traduzzjoni interna u 30 % għal traduzzjoni *freelance*) sabiex jitqies ix-xogħol addizzjonali ta' l-integrazzjoni tal-partijiet modifikati fit-test oriġinali. Il-Parlament juża metodu fit differenti, billi jgħodd in-numru ta' karattri tal-paragrafu kollu modifikat, mingħajr ma jżid 50 %. In-numru ta' paġni li jirriżulta ta' kull dokument huwa mtella' sa l-egreb unità.

⁽⁹⁾ Il-figuri ta' produzzjoni uffiċjali tal-Kunsill kienu adattati mill-Qorti sabiex isiru kumparabbli ma' dawk ta' Istituzzjonijiet oħra.

- It-traduzzjonijiet isiru fiż-żmien u huma ta' kwalità adegwata għall-iskop tagħhom?

- L-Istituzzjonijiet kienu kapaċi jzommu l-ispiża ta' traduzzjonijiet taħt kontroll?

11. Il-verifika kopriet prinċipalment l-2003 u 2004, iżda tib-diliet li sehew fl-2005 b'konsegwenza tat-tkabbir ittiehdu wkoll in konsiderazzjoni. Il-verifika kienet ibbażata fuq eżami ta' regoli u proċeduri eżistenti, eżami ta' l-affidabilità ta' l-istatistiċi ta' produzzjoni, kalkolu ta' l-ispejjeż u l-produttività u t-twertiq ta' stima ta' sodisfazzjon ta' klienti f'servizzi prinċipali ta' użu.

OSSERVAZZJONIJIET

Il-proċeduri applikati sabiex jiġi assigurat li talbiet għal traduzzjoni huma mil-huqa u traduzzjonijiet mhux neċessarji huma evitati

12. Sabiex ikun assigurat l-użu effiċjenti ta' riżorsi, traduzzjonijiet li huma neċessarji biss u ta' prijorità suffiċjenti għall-hidma effettiva ta' l-Istituzzjonijiet għandhom jiġu mwettqa. Linji ta' gwida ċari huma neċessarji sabiex jitwaqqfu l-kriterji għal testi għal liema traduzzjoni tista' tkun mitluba. Il-Qorti eżaminat sa fejn dawn il-linji ta' gwida jeżistu, il-kwalità tagħhom u kif huma applikati.

Linji ta' gwida interni li jmexxu talbiet għat-traduzzjoni

13. L-ebda waħda mill-Istituzzjonijiet ma stabbilew proċeduri konsistenti u ċari li jiddefinixxu min jista' jitlob traduzzjoni, liema tipi ta' dokumenti għandhom jiġu tradotti (meta u f'liema lingwi), il-kriterji għall-awtorizzazzjoni ta' traduzzjonijiet mhux madatorji u proċeduri għall-monitoraġġ ta' l-infurzar tal-"politika ta' traduzzjoni".

14. Il-linji ta' gwida stabbiliti mit-tlett Istituzzjonijiet juru biss it-tipi ta' dokumenti għal liema traduzzjoni hija mandatorja (jew fil-lingwi kollha jew f'ċerta lingwi). Bl-eċċezzjoni ta' dokumenti "*non core*" tal-Kunsill ⁽¹⁰⁾, għal liema deċiżjoni ttiehdet fl-2003 li ma ssirx traduzzjoni fil-lingwi ta' l-UE-10, mhuwiex ċar liema dokumenti m'għandhom jiġu aċċettati għal traduzzjoni.

15. 'Il fuq minn ftit eluf ta' persuni fil-Kummissjoni, 800 fil-Parlament u hafna mill-persunal amministrattiv tal-Kunsill ingħataw aċċess għas-sistema sabiex isiru talbiet għal traduzzjoni. Dan — flimkien ma' linji ta' gwida insuffiċjenti — jżid ir-riskju li traduzzjonijiet ta' prijorità baxxa jew mhux neċessarji jistgħu jiġu mitluba.

⁽¹⁰⁾ Ara Anness I, footnote 9.

16. F'ċerta DGs tal-Kummissjoni talbiet għal traduzzjoni huma awtorizzati mill-Kap ta' unità ta' koordinament. FDGs oħra tal-Kummissjoni u f'ċerta DGs tal-Parlament u tal-Kunsill talbiet għal traduzzjoni huma awtorizzati fil-livell ta' l-unità jew mibgħuta direttament lill-unità ta' l-ippjanar tas-servizz ta' traduzzjoni mingħajr awtorizzazzjoni minn qabel jew superviżjoni. F'dawn il-każijiet, l-unità ta' l-ippjanar tas-servizz ta' traduzzjoni hija l-unika filtru reali għall-identifikazzjoni u r-rifjut ta' talbiet għal traduzzjonijiet li huma ta' prijorità baxxa għall-Istituzzjoni⁽¹¹⁾. Iżda, huma għandhom biss bażi limitata fuq liema jistgħu jagħmlu dawn il-gudizzji.

17. Il-Kodiċi ta' Kondotta dwar multilingwiżmu tal-Parlament (ara *Anness I*) jistabbilixxi biss arranġamenti ta' implimentazzjoni, b'mod partikolari l-prijoritajiet li jridu jiġu osservati f'każijiet fejn riżorsi tal-lingwa mhumiex suffiċjenti sabiex jipprovdu l-facilitajiet kollha mitluba. Huwa ddikjarat illi kull min jutilizza huwa kompetenti sabiex jiddefinixxi il-bżonnijiet tiegħu tal-lingwa (Artikolu 1(1) u (5)). B'konsegwenza, jekk it-talba ma tmurx kontra l-Kodiċi ta' Kondotta, l-unità ta' l-ippjanar ma tistaqsi dwar il-bżonn għal traduzzjoni jew in-numru ta' lingwi magħżula mitluba, anke jekk huwa ċar li skadenzi operazzjonali ma jistgħux jiġu kkonformati (u t-traduzzjoni hija għaldaqshekk possibbli li ma tiġix uzata).

18. L-unitajiet ta' l-ippjanar tal-Kummissjoni u tal-Kunsill jistgħu, wara konsultazzjoni ma min jitlob it-traduzzjoni, jirrifjutaw talbiet li mhumiex konformi mar-regoli interni, jew li huma kkunsidrati prematuri jew mhux ta' bżonn. Bejn 5 % u 10 % tat-talbiet għal traduzzjoni kienu rrifjutati fl-2003 u fl-2004. Sakemm min jagħmel it-talba ma lmentax, l-awtorizzazzjonijiet mogħtija mill-persunal ta' operazzjoni ta' l-unità ta' l-ippjanar fil-Kummissjoni u fil-Kunsill ma ġewx ikkontrollati mill-manigment, imqar fuq bażi ta' kampjun. L-approvazzjoni ta' talbiet għal traduzzjoni hafna drabi ddependiet aktar fuq id-disponibilità ta' kapacià għal traduzzjoni milli fuq bżonnijiet attwali.

Il-kapacià li tintlaħq t-talba għal traduzzjonijiet

19. Sa mit-tkabbir, talbiet għal traduzzjonijiet rigward il-lingwi ta' l-UE-15 jistgħu ġeneralment jintlaħqu mill-Istituzzjonijiet. Is-sitwazzjoni kienet differenti għall-lingwi ta' l-UE-10, minhabba numru insuffiċjenti ta' tradutturi mill-Istati Membri l-ġodda. L-ewwel sett ta' kompetizzjonijiet interistituzzjonali EPSO għal assistenti tradutturi għall-lingwi ta' l-UE-10 ma kienux konklużi qabel it-tkabbir u ma rriżultawx f'numru suffiċjenti ta' kandidati li rnexxew.

20. Filwaqt li l-Parlament kellu aktar suċċess fil-preparazzjoni għat-traduzzjoni fil-lingwi ta' l-UE-10 wara t-tkabbir, l-ebda mill-Istituzzjonijiet ma kienu kapaci jilhq u l-miri tagħhom għar-reklutaġġ ta' persunal ta' tradutturi u persunal ta' sostenn għall-unitajiet tal-lingwi l-ġodda. Sa Diċembru 2004 d-DGT tal-Kummissjoni rrekluta biss bejn 25 u 38 traduttur u persunal ta'

sostenn għal kull unità ta' l-10 pajjiżi l-ġodda ta' l-UE, meta mqabbel ma' mira ta' 90. Minhabba li kompetizzjonijiet ġodda EPSO kienu mahruġa biss f'Mejju 2005, in-nuqqas ta' persunal ta' tradutturi għall-lingwi ta' l-UE-10 huwa mistenni li jkompli sa tard fl-2006 (ara wkoll paragrafu 74).

21. Kontra s-servizzi tat-traduzzjoni ta' l-UE, ċerta uffiċċji privati kbar tat-traduzzjoni utilizzati mill-Istituzzjonijiet Ewropej, irnexxielhom jitradduċu fil-lingwi kollha u mill-lingwi ta' l-UE-10 kollha mill-2004. Dan inkiseb bit-twaqqif ta' uffiċċji fl-Istati Membri l-ġodda. Filwaqt li l-Kummissjoni għamlet użu limitat minn tradutturi bhala persunal b'kuntratt fl-uffiċċji ta' rappreżentazzjoni tagħha fl-Istati Membri l-ġodda, hija ddecidiet li dan fil-parti l-kbira tiegħu ser jitneħħa fl-2006 għal raġunijiet prattiċi ta' ġestjoni.

22. S'April 2005, minhabba dawn ir-restrizzjonijiet ta' kapacià dokumenti leġislattivi prinċipali⁽¹²⁾ biss kienu tradotti mill-Kunsill fil-lingwi ta' l-UE-10. Fl-istess perijodu l-Parlament traduċa biss minn jew għall-lingwi l-ġodda regoli ta' interess ġenerali, aġendi u minuti plenarji, kif ukoll dokumenti li għalihom saret votazzjoni.

23. Fl-2004 ftit hafna tradutturi fl-unitajiet tal-lingwi ta' l-UE-15 kellhom tagħrif tajjeb suffiċjenti ta' wahda jew aktar mill-lingwi ta' l-UE-10. B'riżultat, traduzzjoni fl-hekk msejja lingwi ta' procedura — Ingliż, Franciż u Ġermaniż — twettqet fl-akbar parti minn traduttur li ma jtkellim il-lingwa mit-twelid li l-limitat aktar l-kapacià disponibbli għal traduzzjoni fil-lingwi ta' l-UE-10.

L-evoluzzjoni tan-numru ta' paġni tradotti

24. It-tkabbir ta' l-Unjoni Ewropea rriżulta f'żieda minn 11 għal 20 lingwa uffiċjali. Dan kellu l-potenzjal li jżid b'mod sinifikanti l-ispiża u l-kumplessità tat-traduzzjoni. B'riżultat, l-Istituzzjonijiet ta' l-UE hađu miżuri sabiex jillimitaw ż-żieda għal minimu billi jintroduċu kriterji aktar stretti għat-traduzzjoni. Il-Qorti eżaminat sa fejn dawn il-miżuri kienu ta' suċċess fil-kontroll ta' talbiet għat-traduzzjoni.

25. *Grafika 1* turi li fis-snin reċenti l-Istituzzjonijiet irnexxielhom jillimitaw iż-żieda fil-volum ta' traduzzjonijiet⁽¹³⁾. Kriterji aktar stretti ta' aċċettazzjoni introdotti mill-Kunsill fl-2003 u mill-Kummissjoni fl-2004 waqqfu t-tendenza ta' żieda tas-snin ta' qabel. Iżda, it-tnaqqis ta' volum ta' traduzzjonijiet fl-Istituzzjonijiet kollha fl-2004 kienet ikkawżata wkoll mit-tnaqqis fl-attività legali minhabba l-elezzjonijiet parlamentari u t-tiġdid tal-Kummissjoni kif ukoll minhabba xogħol b'lura ta' traduzzjonijiet fil-lingwi ta' l-UE-10.

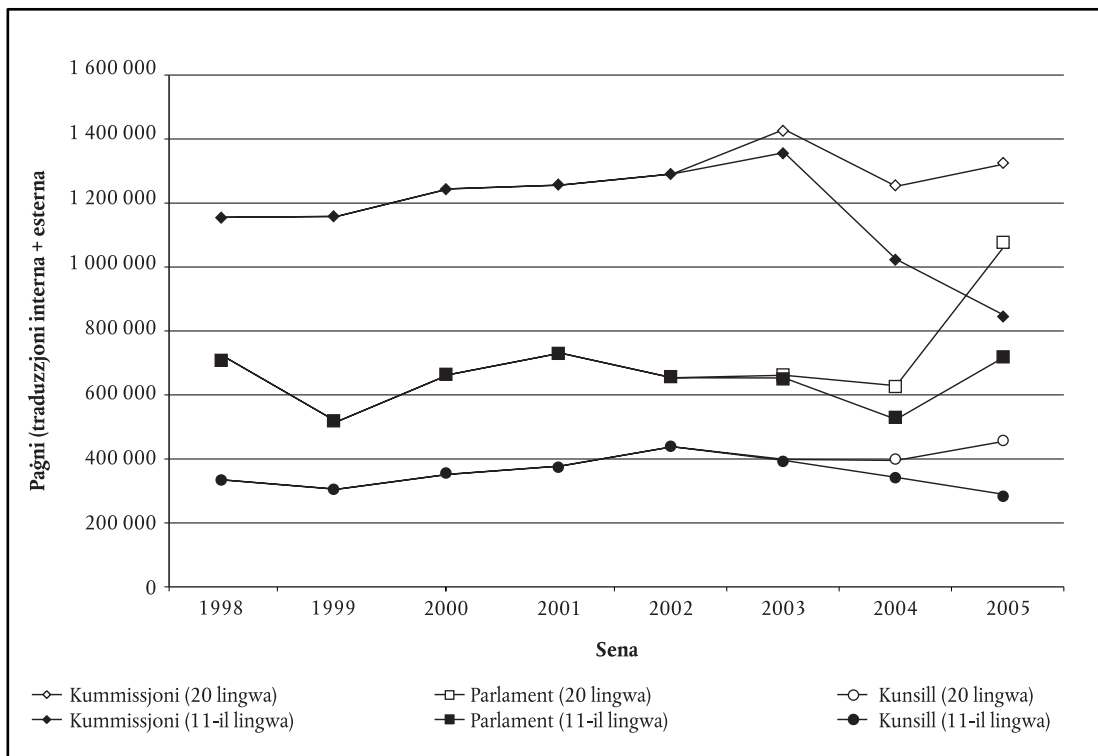
⁽¹²⁾ Ara *Anness I*, footnote 9.

⁽¹³⁾ In-numru ta' paġni tradotti jipprovdi data kumparabbli għall-Istituzzjonijiet kollha iżda huwa ftit differenti mit-talba minhabba l-istatistiċi tat-traduzzjonijiet ma jinkludux talbiet irrifjutati mill-unitajiet ta' pjanar u minhabba differenzi fiz-żmien bejn it-talba u l-ghotja. Il-figuri rappurtati ma jinkludux traduzzjonijiet griżi jew xogħol li jntbagħat direttament barra li huwa b'mod partikolari sinifikanti fil-Kummissjoni iżda għal liema ma hemm l-ebda figuri eżawrjenti disponibbli.

⁽¹¹⁾ Fl-abbozz tal-*budget* preliminari għall-2006, il-Kummissjoni tgħid li dokumenti *non core* jistgħu jiġi evalwati mal-bżonnijiet reali skond id-Deċiżjoni tas-26.5.2004 dwar il-forniment u t-talba għal traduzzjoni (SEC(2004) 638).

Grafika 1

Il-volum ta' traduzzjonijiet tal-Kummissjoni, tal-Parlament u tal-Kunsill

26. *Tabella 1* turi li fil-Parlament u fil-Kunsill, li japplikaw politika ta' multilingwiżmu shiħ, il-volum ta' traduzzjoni huwa kważi l-istess għall-lingwi kollha. Il-volum aktar baxx għall-lingwi ta' l-UE-10 huwa kaġun ta' nuqqasijiet ta' kapaċità. L-unitajiet Ingliżi biss jaffaċċjaw talba anqas minn unitajiet oħrajn, minhabba li madwar tlett kwarti ta' l-origjinali huma issa miktuba bl-Ingliż fil-Kunsill u kważi n-nofs fil-Parlament. Il-Kummissjoni,

fuq in-naħa l-oħra, tagħmel distinzjoni ċara bejn lingwi ta' proċedura (l-Ingliż, il-Franċiż u l-Ġermaniż) u lingwi mhux ta' proċedura, għal liema t-talba hija b'mod sinifikanti aktar baxxa. Kontra għall-Parlament u l-Kunsill, l-unitajiet Ingliżi fil-Kummissjoni ma jaffaċċjawx talba aktar baxxa mill-unitajiet l-oħra minhabba li volum kbir ta' dokumenti li jaslu minn barra l-Istituzzjoni jridu jiġu tradotti fil-lingwi ta' proċedura.

Tabella 1

Volum ta' traduzzjoni għal kull lingwa magħżula (F'eluf ta' paġni)

	KUMMISSJONI			PARLAMENT			KUNSILL		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Traduzzjoni fl-									
Ingliż	146	131	128	51	40	53	30	17	20
Franċiż	174	151	142	63	51	70	34	33	29
Ġermaniż	175	146	126	65	53	73	40	32	28
Lingwi UE-15 oħra (medja)	108	75	56	60	47	66	37	30	26
Lingwi UE-10 (medja)	2	23	51	1	12	39	< 1	5	19

Sors: Il-Qorti ta' l-Awdituri.

Miżuri prattiċi mehuda mill-Istituzzjonijiet sabiex irażżnu l-volum tat-traduzzjoni

Il-Kummissjoni

27. Waqt il-preparamenti għat-*tkabbir* ta' Mejju 2004 il-Kummissjoni hadet miżuri speċifiċi sabiex timpedixxi zieda fil-volum ta' traduzzjonijiet b'mod proporzjonali maż-zieda fil-lingwi uffiċjali.

28. F'Mejju 2004, il-Kummissjoni ppubblikat *Komunikazzjoni* li tistabbilixxi linji ta' gwida mmirati lejn il-kontroll tal-volum u l-ispiza ta' traduzzjoni billi tillimita n-numru ta' lingwi f'liema ċerta dokumenti jiġu tradotti u billi stipulat it-tul massimu tat-testi. Hafna mid-DGs hadu miżuri addizzjonali sabiex inaqqsu l-volum ta' traduzzjoni f'oqsma mhux koperti mill-Komunikazzjoni. Ċerta pubblikazzjonijiet mhumiex għaldaqshekk ippubblikati aktar fil-lingwi uffiċjali kollha. Għal ċerta dokumenti, sommarju biss hija tradotta fil-lingwi kollha.

29. Il-Kummissjoni adottat approċċ prammatiku għat-traduzzjoni, billi tqabbel il-bżonnijiet tad-DG li qed jagħmel it-talba u l-kapaċità disponibbli. It-traduzzjoni ta' dokumenti ta' offerti pubbliċi fil-lingwi mhux proċedurali ⁽¹⁴⁾, per eżempju, hija sospiza sakemm offerent potenzjali jistaqsi għaliha. Il-reġimi tal-lingwa tal-Kumitati ta' "*comitology*" differenti ⁽¹⁵⁾ jvarjaw skond il-bżonnijiet tal-membri tagħhom: uħud jużaw lingwa waħda ta' xogħol; oħrajn jitolbu biss dokumenti fil-lingwi miftiehma.

30. Sabiex ma jhegġux lil klijenti milli jitolbu traduzzjoni kompluta għal skopijiet ta' ftehim bażiku, id-DGT joffri wkoll servizzi alternattivi, bħal sommarju bil-miktub jew orali, numru tat-telefon għal traduzzjoni (għal traduzzjonijiet qosra hafna) u, għal ċerta assoċjazzjonijiet ta' lingwa, traduzzjonijiet bil-kompjuter editjati. Madanakollu, l-verifika write li l-klijenti mhumiex suffiċjentement konxji ta' dawn il-possibilitajiet, dawn jirrapprezentaw biss sehem żgħir tal-produzzjoni totali ta' DGT. Għal dik ir-raġuni, fl-2005, id-DGT ha passi għaž-zieda tal-viżibilità tas-servizzi differenti disponibbli.

31. Il-Kummissjoni għamlet sforzi sinifikanti sabiex tnaqqas in-numru ta' traduzzjonijiet konsekuttivi ta' verżjonijiet differenti ta' l-istess test. Bħal regola, dokumenti tal-Kummissjoni huma tradotti għall-ewwel darba ladarba l-proċedura ta' Konsultazzjoni Bejn is-Servizzi (I.S.C.) tkun spicċat.

⁽¹⁴⁾ Il-lingwi ta' proċedura tal-Kummissjoni huma l-Ingliż, il-Franċiż u l-Ġermaniż.

⁽¹⁵⁾ Kumitati ta' konsulenza, Kumitati ta' Ġestjoni u Kumitati Regolatorji, mmexxija mid-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li tistabbilixxi l-proċeduri għall-eżerċizzju ta' poteri ta' implimentazzjoni mogħtija lill-Kummissjoni (ĠU L 184, 17.7.1999, p. 23), li tiehu post id-Deciżjoni tal-Kunsill 87/373/KEE tat-13 ta' Lulju 1987, (ĠU L 197, 18.7.1987, p. 33).

Il-Parlament

32. Verżjoni ġdida tal-Kodiċi ta' Kondotta dwar il-Multilingwiżmu, approvata mill-Uffiċċju tal-Parlament fl-2004, tillimita d-daqs tad-dokumenti, iżda mhux in-numru ta' lingwi u t-tipi ta' dokumenti li jridu jiġu tradotti.

33. Filwaqt li dokumenti diskussi mill-Kumitati Parlamentari huma in prinċipju tradotti fil-lingwi kollha tal-Membri u l-Alterni tagħhom, ċerta Kumitati jaċċettaw numru iżgħar ta' lingwi.

Il-Kunsill

34. Il-Kunsill ukoll ha miżuri speċifiċi sabiex jimpedixxi zieda mhux neċessarja fil-volum ta' traduzzjonijiet waqt li kien qed jipprepara għat-*tkabbir* ta' l-2004. Fl-2003 huwa stabbilixxa lista ta' dokumenti prinċipali (ara *Anness I*) u llimita severament l-aċċettazzjoni ta' dokumenti *non-core*.

35. Ma' dan, huwa għamel sforzi sabiex inaqqsu in-numru ta' traduzzjonijiet konsekuttivi. Sa mill-2003 l-SGK jipprovdi biss traduzzjonijiet fil-lingwi kollha ta' testi leġiżlattivi f'numru limitat ta' "*milestone stages*" minflok kif kien jiġri qabel wara kull laqgħa ta' kull korp ta' preparazzjoni. Iżda, id-DG A III ma jirrapportax dwar l-osservanza ta' dawn ir-regoli, jew il-possibilitajiet għal aktar tnaqqis tan-numru ta' verżjonijiet suċċessivi li huma tradotti.

36. L-approċċi mehuda mill-Istituzzjonijiet differenti sabiex jillimitaw t-talba għal traduzzjoni mhumiex koordinati u, b'riżultat, huma inkonsistenti. Per eżempju, il-Parlament bħal issa jittraduci l-mistoqsijiet kollha bil-miktub fil-lingwi ta' l-UE-15 u r-risposti tal-Kummissjoni huma magħmula disponibbli biss f'żewġ lingwi ta' proċedura, flimkien mal-lingwa ta' l-MEP li għamel il-mistoqsija.

Kontroll tal-kwalità

Il-kontrolli sabiex jiġi assigurat li traduzzjonijiet huma ta' kwalità adegwata

37. It-traduzzjonijiet għandhom ikunu eżatti, ċari u "tajbin għall-iskop tagħhom" (fejn il-"kwalità" mitluba tat-traduzzjoni tiddependi fuq id-destinazzjoni tagħha ⁽¹⁶⁾). Il-Qorti eżaminat jekk hemmx miżuri approprjati sabiex jassiguraw li l-kwalità ta' traduzzjonijiet jilhqgħu l-oġettivi. Fil-livell tas-servizz ta' traduzzjoni, ir-responsabbiltà għall-kontroll ta' kwalità primarjament hija f'idejn il-Kapijiet ta' l-Unitajiet. Fil-Kummissjoni, id-DGT jiddividi t-traduzzjonijiet kollha f'ħames kategoriji ta' "tipi ta' kwalità ta' traduzzjoni" (TQT), bi grad differenti ta' reviżjoni u/jew evalwazzjoni ta' kwalità skond it-tip ta' dokument. Ma' dan, ċerta DGs tal-Kummissjoni, bħal DG Kompetizzjoni, jirrevedu sistematikament it-traduzzjonijiet li jaslu għandhom.

⁽¹⁶⁾ Per eżempju, dokumenti li jridu jiġu ppubblikati jew testi legali jitolbu għal traduzzjonijiet ta' kwalità aħjar (u b'hekk aktar riżorsi) minn dokumenti għal użu intern.

38. Fuq in-naħa l-oħra, il-Parlament u l-Kunsill ma jallokawx traduzzjonijiet f'kategoriji ta' kwalità u l-proċeduri ta' kontroll ta' kwalità tagħhom huma strutturati anqas. B'riżultat, prattiċi ta' reviżjoni jvarjaw b'mod sinifikanti, għalkemm atti leġiżlattivi huma dejjem riveduti minn lingwisti-avukati qabel il-pubblikazzjoni.

39. Flimkien ma' kontrolli mwettqa mill-unitajiet ta' traduzzjoni, id-Direttorat għat-Traduzzjoni fil-Parlament jevalwa l-kwalità kemm ta' traduzzjonijiet interni u esterni permezz ta' kontrolli bl-addoċċ darbtejn fix-xaħar (li prinċipalment jirrigwardaw żbalji lingwistiċi bħal ortografija jew grammatika iżda mhux l-applikazzjoni ta' terminoloġija korretta eċċ.). Dan il-proċess jipproduċi indikaturi ta' kwalità, bħan-numru ta' żbalji misjuba għal kull paġna, informazzjoni li mhux disponibbli fil-Kummissjoni jew il-Kunsill.

40. L-ebda mis-servizzi ta' traduzzjoni ma stabbilew għodda speċifiċi sabiex ikejjlu s-sodisfazzjon ta' klijenti jew ifformulaw proċeduri għall-ġestjoni ta' ilmenti dwar kwalità.

41. L-istharrig dwar is-sodisfazzjon tal-klijenti mwettaq mill-Qorti lejn l-aħħar ta' l-2004 uriet li l-kwalità tat-traduzzjonijiet fil-lingwi ta' l-UE-15, kif ukoll l-ipproċessar amministrattiv tat-talbiet għal traduzzjoni, kienu ġeneralment ikkunsidrati soddisf-ċenti. Iżda, ċerta DGs tal-Kummissjoni rappurtaw xi problemi ta' kwalità bit-traduzzjonijiet tad-DĠT fil-lingwi ta' l-UE-15, b'mod partikolari nuqqas ta' preċiżjoni f'termini tekniċi, u l-kwalità li tvarja tat-traduzzjoni *freelance*. DĠ A III tal-Kunsill rrapporta wkoll ċerta problemi ta' kwalità rigward proposti leġiżlattivi mressqa mill-Kummissjoni.

42. B'kuntrast, hafna klijenti meta mistharrġa fl-2004, b'mod partikolari fil-Kummissjoni, rreferew għal problemi fil-kwalità għat-traduzzjonijiet fil-lingwi ta' l-UE-10. Dan ġara minhabba l-bżonn li jiġu fil-maġġoranza użati tradutturi esterni — hafna mill-liema kellhom ftit esperjenza ta' traduzzjoni tat-tip ta' l-UE — u b'nuqqas ta' kapacità interna sabiex traduzzjonijiet *freelance* ikunu riveduti suffiċjentement.

43. Il-kwalità ta' traduzzjonijiet mwettqa minn tradutturi *freelance* hija evalwata minn tradutturi mill-persunal u mogħtija grad minn 10. Meta l-kontroll ta' kwalità juri li traduzzjoni *freelance* mhix suffiċjenti, id-dokument jew jintbagħat lura lit-traduttur *freelance* jew rivedut fid-dettall minn traduttur tal-persunal. Traduzzjonijiet *freelance* mmarkati 6/10 jew inqas huma sottomessi lis-CIEQ⁽¹⁷⁾, kumitat ta' arbitraġġ interistituzzjonali indipendenti. F'40 % tal-każijiet sottomessi mill-Kummissjoni fl-2004, is-CIEQ irrakkomanda r-revoka tal-kuntratt kollu jew ta' partijiet minnu.

⁽¹⁷⁾ CIEQ: Comité Interinstitutionnel d'Evaluation de la Qualité des Traductions Externes (Kumitat Interistituzzjonali għall-Evalwazzjoni ta' Traduzzjonijiet Esterni).

Iż-żmien u elementi oħra ta' sodisfazzjon tal-klijent

44. Fl-2004 id-DĠT tal-Kummissjoni spiċċa madwar 90 % tat-traduzzjonijiet kollha fl-iskadenzi miftiehma (meta mqabbel għal madwar 80 % fl-2003 u 94 % fl-2005). Dan it-titjib jista' in parti jkun attribwit għall-ammont ta' xogħol li dejjem jonqos. Il-figura korrispondenti fil-Parlament għall-perijodu Mejju 2004 — Lulju 2005 kien 86 %. L-SĠK m'għandu l-ebda statistiċi li juru l-livell ta' konformità ma' l-iskadenzi tat-traduzzjonijiet fil-Kunsill.

45. Iżda, ċerta DGs tal-Kummissjoni involuti fi stharrig matul il-verifika tal-Qorti rrapurtaw li l-iskadenzi li huma stabbiliti mid-DĠT mhumiex dejjem kompatibbli ma' l-obbligi legali jew bżonnijiet operattivi tad-DĠs. Għaldaqshekk, amministraturi (mhux lingwisti) frekwentement jitraduċu ċerta dokumenti urġenti qosra huma stess ("*grey translations*"), u f'każijiet oħra jibgħatu x-xogħol barra direttament lil tradutturi *freelance* (ara wkoll paragrafi 54 u 75). Filwaqt li din tirrappreżenta soluzzjoni pramatika, hija turi wkoll nuqqas ta' abilità sabiex tintlaħaq it-talba u żżid b'mod kunsiderevoli d-diffikultajiet tal-Kummissjoni fil-ġestjoni tal-funzjoni tagħha ta' traduzzjoni globalment.

46. Klijenti ta' traduzzjonijiet tal-Kunsill u l-Kummissjoni jirrapurtaw ukoll li, minhabba kapacità insuffiċjenti għall-lingwi ta' l-UE-10, l-iskadenzi stabbiliti mill-unitajiet ta' l-ippjanar — b'mod partikolari fl-2004 — kienu twal wisq sabiex jilhqqu l-bżonnijiet tagħhom.

L-ispiza u l-effiċjenza tat-traduzzjonijiet

L-ispiza tat-traduzzjoni

Kalkoli ta' spiza

47. *Budgeting* bbażat fuq attivitá (ABB) huwa metodu sabiex tiżdied it-trasparenza fil-ġestjoni tal-*budget* b'referenza għall-oġettivi ta' ġestjoni finanzjara tajba u b'mod partikolari l-effiċjenza u l-effettività⁽¹⁸⁾. Il-konsapevolezza ta' l-ispiza ta' attivitá hija essenzjali għall-kontroll ta' l-eżekuzzjoni tagħha. L-Artikolu 12 (1) tal-Kodiċi ta' Kondotta tal-Parlament jgħid li servizzi ta' traduzzjoni għandhom jinfurmaw lill-klijenti kull tlett xhur, fuq bażijiet kumparabbli, ta' l-ispejjeż iġġenerati mit-talbiet tagħhom għal faċilitajiet ta' lingwa. Iżda, din id-dikjarazzjoni ma ġietx implimentata. L-SĠK qatt ma stima l-ispiza tat-traduzzjoni.

⁽¹⁸⁾ Ara d-dispożizzjoni 14 tar-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 tal-25 ta' Ġunju 2002 (ĠU L 248, 16.9.2002. p. 1).

48. Matul il-perijodu kopert mill-verifika, il-Kummissjoni abbandunat proġett ta' kkostjar. Hemm, iżda, allokkazzjoni ta' spiża tat-traduzzjoni għal oqsma individwali ta' politika permezz tal-proċess ABB. Rata fissa hija wżata li tiddependi fuq id-daqs tad-DĠ ikkonċernat, iżda hija mhix bbażata fuq l-ispejjeż attwali u l-anqas fuq l-użu attwali.

49. Minkejja l-importanza ta' din l-informazzjoni, l-Istituzzjonijiet la kkalkolaw l-ispejjeż totali tagħhom ta' traduzzjoni, u l-anqas l-ispiza għal kull paġna. Il-Qorti kkalkolat l-ispiza kollha tat-traduzzjonijiet interni u esterni ġestiti mis-servizzi ta' traduzzjoni ta' l-Istituzzjonijiet (jiġifieri bl-eskluzjoni

ta' xogħol li jintbagħat direttament barra u "grey translations", għal liema l-ebda kalkolu ta' spiża ma jista' jsir, minhabba li l-ebda informazzjoni fuq l-ammont ta' hin mghoddi mill-persunal amminsitrattiv fuq kompiti ta' traduzzjoni ma hija disponibbli). L-iskop tal-kalkolu kien sabiex jippermetti paragon bejn l-Istituzzjonijiet inklużi fil-verifika, u l-ispejjeż ta' traduzzjonijiet *freelance*. Deskrizzjoni dettaljata tal-metodu ta' kalkolu ta' spiża tal-Qorti jidher f'*Anness II*.

50. Ir-riżultati tal-kalkoli tal-Qorti għall-2003 ⁽¹⁹⁾ huma murija fit-*Tabelli 2, 3 u 4*:

Tabella 2

Spiza totali ta' traduzzjonijiet interni

	SPIŻA TOTALI TA' TRADUZZJONI INTERNA (miljun euro)				MEDJA TA' SPEJJEŻ GĦAL KULL PAĠNA (euro)			
	Kummissjoni	Parlament	Kunsill	it-3 Istituzzjonijiet	Kummissjoni	Parlament	Kunsill	it-3 Istituzzjonijiet
Persunal ta' tradutturi	94,76	40,03	54,58	189,37	85,27	89,87	136,92	96,85
Segretarji	5,46	7,80	11,25	24,51	4,92	17,51	28,22	12,54
Spiza diretta	100,22	47,83	65,83	213,88	90,19	107,38	165,14	109,39
Ġestjoni	0,50	0,27	0,52	1,30	0,45	0,62	1,31	0,66
Persunal tas-servizz ta' traduzzjoni	34,06	10,35	11,42	55,84	30,66	23,25	28,64	28,56
Ippjanar	2,35	0,41	1,25	4,00	2,11	0,92	3,12	2,05
Bini	22,80	9,14	12,50	44,44	20,52	20,52	31,35	22,73
IT	8,31	6,01	5,39	19,70	7,48	13,49	13,51	10,08
Ohrajn ⁽¹⁾	9,72	3,09	3,48	16,28	8,74	6,93	8,72	8,33
Spiza indiretta	77,74	29,28	34,54	141,56	69,96	65,72	86,65	72,40
Spiza totali	177,95	77,11	100,38	355,44	160,15	173,11	251,80	181,78

(¹) Ġestjoni tar-Riżorsi Umani, Tahriġ, Finanzi, eċċ.

Sors: Il-Qorti ta' l-Awdituri.

(¹⁹) Fl-2004 u l-2005, l-ispejjeż kienu aktar sinifikanti, kif spjegat fil-paragrafu 53, imma dawn is-snin kienu kkaratterizzati minn effiċjenza aktar baxxa minhabba t-tranzizzjoni minn sistema ta' hdax għal wahda ta' 21 lingwa.

Tabella 3

Spiza totali ta' traduzzjonijiet esterni

	SPIZA TOTALI TA' TRADUZZJONI ESTERNA (miljun euro)				MEDJA TA' SPEJJEŻ GHAL KULL PAĠNA (euro)			
	Kummiss- joni	Parlament	Kunsill	it-3 Isti- tuzzjonijiet	Kummiss- joni	Parlament	Kunsill	it-3 Isti- tuzzjonijiet
Persunal ta' tradut- turi (reviżjoni)	5,85	0,00	N.A.	5,85	18,36	0,00	N.A.	10,95
Segretarji	1,51	2,74	N.A.	4,25	4,74	12,70	N.A.	7,95
Traduzzjoni <i>freelance</i>	11,22	8,90	N.A.	20,12	35,24	41,22	N.A.	37,65
Spiza diretta	18,58	11,64	N.A.	30,22	58,34	53,92	N.A.	56,55
Ġestjoni	0,14	0,12	N.A.	0,26	0,44	0,56	N.A.	0,49
Persunal tas-servizz ta' traduzzjoni	9,32	4,54	N.A.	13,86	29,26	21,04	N.A.	25,94
Ippjanar	0,65	0,18	N.A.	0,83	2,03	0,83	N.A.	1,55
Unita' <i>freelance</i>	2,01	1,39	N.A.	3,40	6,32	6,44	N.A.	6,37
Bini	2,29	1,75	N.A.	4,04	7,18	8,10	N.A.	7,55
IT	2,29	1,71	N.A.	4,01	7,20	7,94	N.A.	7,50
Oħrajn ⁽¹⁾	1,56	0,58	N.A.	2,15	4,91	2,69	N.A.	4,02
Spiza indiretta	18,27	10,27	N.A.	28,54	57,34	47,60	N.A.	53,41
Spiza totali	36,85	21,92	N.A.	58,76	115,68	101,54	N.A.	109,97

⁽¹⁾ Ġestjoni tar-Rizorsi Umani, Tahriġ, Finanzi, eċċ.
Sors: Il-Qorti ta' l-Awdituri.

Tabella 4

Stima ta' l-ispiża totali ta' traduzzjoni; traduzzjoni interna u esterna

	SPEJJEŻ TOTALI TA' TRADUZZJONI (miljun euro)				MEDJA TA' SPEJJEŻ GHAL KULL PAĠNA (euro)			
	Kummiss- joni	Parlament	Kunsill	it-3 Isti- tuzzjonijiet	Kummiss- joni	Parlament	Kunsill	it-3 Isti- tuzzjonijiet
Persunal ta' tradutturi	100,61	40,03	54,58	195,22	70,37	60,54	136,92	78,41
Segretarji	6,97	10,54	11,25	28,76	4,88	15,94	28,22	11,55
Tradutturi <i>freelance</i>	11,22	8,90	0,00	20,12	7,85	13,45	0,00	8,08
Spiza diretta	118,80	59,47	65,83	244,10	83,09	89,93	165,14	98,05
Ġestjoni	0,64	0,40	0,52	1,56	0,45	0,60	1,31	0,63
Persunal tas-servizz ta' traduzzjoni	43,38	14,90	11,42	69,70	30,34	22,53	28,64	27,99
Ippjanar	2,99	0,59	1,25	4,83	2,09	0,89	3,12	1,94
Unita' <i>freelance</i>	2,01	1,39	0,00	3,40	1,41	2,10	0,00	1,37
Bini	25,09	10,89	12,50	48,47	17,55	16,47	31,35	19,47
IT	10,60	7,72	5,39	23,71	7,41	11,68	13,51	9,52
Oħrajn ⁽¹⁾	11,28	3,67	3,48	18,42	7,89	5,55	8,72	7,40
Spiza indiretta	96,00	39,55	34,54	170,09	67,14	59,81	86,65	68,32
Spiza totali	214,80	99,02	100,38	414,19	150,24	149,74	251,80	166,37

⁽¹⁾ Ġestjoni tar-Rizorsi Umani, Tahriġ, Finanzi, eċċ.
Sors: Il-Qorti ta' l-Awdituri.

Analizi ta' l-ispiza

51. L-ispejjeż għal kull paġna huma kkalkolati *ex post*, u huma validi biss għall-volum ta' talba u produzzjoni ta' l-2003. Minhabba li hafna mill-ispejjeż ta' traduzzjoni huma spejjeż fissi (87 % fil-PE, 91 % fid-DĠT u 97 % fil-SĠK), snin fejn it-talba kienet baxxa ser tirriżulta naturalment fi spiża aktar għolja għal kull paġna. Fl-2004, il-volum ta' traduzzjoni tal-Kummissjoni għall-lingwi ta' l-UE-15 waqgħet bi kważi 25 % li rriżultat b'waqgħa fil-produttività ta' 20 %, minhabba li t-tnaqqis ta' traduzzjoni *freelance* ma kinitx suffiċjenti sabiex tokkupa kompletament tradutturi mill-persunal. Fl-2003, l-ispiza għal kull paġna tradotta internament mill-Kummissjoni u mill-Parlament kienet kumparabbli filwaqt li l-ispiza għal kull paġna tal-Kunsill kienet sinjifikament għola, l-aktar minhabba produttività aktar baxxa u spejjeż għola ta' sostenn segretarjali u bini. Minhabba li l-Kunsill għandu biżżejjed persunal permanenti sabiex jevita l-użu ta' traduzzjoni *freelance* għall-lingwi ta' l-UE-15, is-separazzjoni kienet saħansitra akbar fil-livell ta' l-ispiza totali għal kull paġna.

52. Għall-2003 l-ispiza kollha stmata għal kull paġna ta' traduzzjoni esterna kienet 35 % aktar baxxa mill-ispiza ta' traduzzjoni interna fil-Parlament (100 euro ma' 154 euro) u 25 % aktar baxxa fil-Kummissjoni (120 euro ma' 160 euro). Iżda, dawn id-dati ma jiehdux in konsiderazzjoni n-naturu differenti ta' traduzzjonijiet interni u esterni, b'dik ta' l-ewwel tinvolvi testi ta' prijorità b'aktar attenzjoni u li jiehdu aktar hin bħal leġislazzjoni u dokumenti għal pubblikazzjoni. Tradutturi mill-persunal huma wkoll involuti f'kompiti oħra relatati ma' lingwa li jfisser li l-hin tagħhom mhuwiex totalment iddedikat għal traduzzjonijiet (ara paragrafu 76). Kemm għall-lingwi ta' l-UE-15 u għall-lingwi ta' l-UE-10, prezżijiet għal *freelance* mhallsa mill-Parlament huma fuq medja ta' 12 % aktar għolja milli l-prezżijiet mhallsa mid-DĠT ⁽²⁰⁾.

L-effiċjenza tal-proċess tat-traduzzjoni

53. L-approċċ ibbażat fuq attività għall-ġestjoni ta' riżorsi umani u finanzjarji jitlob it-twaqqif ta' objettivi, l-ippjanar ta' attivitajiet u l-monitoraġġ ta' produzzjoni u eżekuzzjoni ma' miri, mkejla permezz ta' indikaturi. L-Istituzzjonijiet, iżda, ma jipproduċux indikaturi suffiċjenti u informazzjoni dwar ġestjoni sabiex ikun jista' jiġi rrapportat dwar:

- talbiet irrifjutati u n-numru totali ta' talbiet (PE),
- żamma ma' skadenzi stabbiliti (SĠK),
- ksur tal-Kodiċi ta' Kondotta (PE),
- paġni tradotti għal kull entità/kumbinazzjoni ta' lingwa li tkun mitluba (PE),
- dokumenti "prinċipali" għal liema traduzzjoni hija mandatorja (PE & SĠK),

⁽²⁰⁾ Għall-lingwi l-ġodda, id-differenza fil-prezz tvarja minn 15 % għall-Litwan sa 38 % għall-Latvjan. Id-differenza medja fil-prezz hija madwar 12 % (ara *Tabella 4*) li hija parzjalment spjegata mill-kundizzjonijiet kuntrattwali differenti. B'mod partikolari l-kuntrattur tal-Parlament huwa obbligat li jaċċetta traduzzjonijiet u jrid jaħdem fi skadenzi qosra hafna fil-każ ta' traduzzjoni ta' mistoqsijiet bil-miktub.

- traduzzjonijiet mwettqa kompletament jew in parti biss li ma kienux necessarji minhabba tibdil sussegwenti magħmula lill-orijinali (PE, KUMM u SĠK).

54. Barra minn hekk, il-Kummissjoni la tirrapporta dwar, u lanqas għandha kwalunkwe informazzjoni dwar il-volum ta' *grey translations* jew dokumenti tradotti direttament b'xogħol li jintbaġħat barra minn DĠs kliġenti (ara wkoll paragrafi 45 u 75).

55. Il-proċeduri, organizzazzjoni u metodi ta' xogħol tas-servizzi ta' traduzzjoni huma ilquta minn limiti speifiċi, bħal talbiet urġenti b'mod partikolari fil-Kunsill, testi legali u l-aġenda ta' xogħol ta' l-Istituzzjonijiet. *Tabella 5* turi l-volum ta' traduzzjoni għal liema hemm skadenza qasira hafna (anqas minn 24 jew bejn 24 u 72 siegħa).

Tabella 5

L-iskadenza għat-traduzzjoni applikabbli

	il-Kummissjoni		il-Parlament		il-Kunsill	
	< 24	24-72	< 24	24-72	< 24	24-72
Żmien ta' gwida (f'sieġħat)	3 %	7 %	19 %	30 %	40 %	22 %

Sors: ICTI (Kumitat Interistituzzjonali għat-Traduzzjoni u l-Interpretazzjoni).

Tbassir tad-domanda

56. Tbassir akkurat tad-domanda huwa partikolarment importanti sabiex jiġi assigurat l-użu massimu tar-riżorsi interni. F'terminu qasir, minkejja l-prezz apparentement iktar baxx tat-traduzzjonijiet esterni, ix-xogħol li jintbaġħat barra mhux dejjem jiffranka l-flus. Minhabba illi n-nefġiet tat-traduzzjoni interna huma prinċipalment nefġiet fissi (ara paragrafi 51-52), l-ispiza marginali (jew żejda) ta', ngħidu aħna, paġna miżjuda ta' traduzzjoni interna hija baxxa hafna filwaqt li l-ispiza marginali ta' paġna ta' traduzzjoni esterna hija konsiderevoli. Għalhekk, ir-rikorrenza għat-traduzzjoni esterna għandha idejalment tkun limitata għal każijiet fejn il-kapaċità interna ma tkunx disponibbli. Dan jirrikjedi sistema tajba ta' previzjoni tad-domanda.

57. Għalkemm il-kodiċi ta' kondotta tal-Parlament jgħid li fuq bażi tal-programmi ta' xogħol tagħhom, is-segretarjati tal-kumitati, delegazzjonijiet u gruppi politiċi għandhom ifasslu previzjonijiet ta' kull xahar tat-traduzzjonijiet li jindikaw għal kull dokument il-lingwa li probabbilment tkun is-sors, id-data probabbli ta' meta jingħata u n-numru ta' paġni li jridu jiġu tradotti, l-ebda previzjonijiet bħal dawn ma jintbaġħtu lill-ippjanar.

58. Fl-2003 u fl-2004, diversi DĠs tal-Kummissjoni ma jipprovdux b'mod sistematiku lid-DĠT bil-previzjoni tagħhom għat-traduzzjoni għal ċertu perijodu, u fil-Kunsill huma biss ftit DĠs li nfurmaw regolarment lid-DĠ A III bi previzjoni tal-bżonnijiet ta' traduzzjoni.

59. Fil-prattika, is-sorsi prinċipali ta' informazzjoni dwar l-ammont ta' xogħol futur huma l-programmi ta' xogħol ta' l-istituzzjonijiet u l-aġendi provviżorji tal-laqgħat ta' l-Istituzzjonijiet, li jagħtu biss indikazzjoni raffa tal-bżonnijiet ta' traduzzjoni u għalhekk huma inadegwati għal ippanjar dettaljat.

Konformità ma' l-iskadenzi għall-ghotja

60. Il-Kodiċi ta' Kondotta tal-Parlament ta' l-2004 tippreskrivi skadenza għall-ghotja generali ⁽²¹⁾ ta' għaxart'ijiem. Madanakollu, din l-iskadenza kienet biss segwita mill-utilizzaturi tat-traduzzjoni f'madwar nofs il-każijiet waqt l-ewwel sena ta' tħaddim tagħha. Il-maġġoranza tat-traduzzjonijiet jistgħu għalhekk biss jiġu provduti f'tit hin qabel il-laqgħat.

61. Fl-1998, id-DĠ A III tal-Kunsill iffissa l-ghotja ta' l-iskadenzi (10 t'ijiem ta' xogħol għad-dokumenti tal-gruppi ta' xogħol u 5 t'ijiem ta' xogħol għal dokumenti tal-Coreper). Minhabba l-pessjoni tal-hin, xi haġa inerenti fil-funzjonijiet tal-Kunsill, dawn l-iskadenzi rarament huma osservati. Il-maġġoranza tat-traduzzjonijiet tal-Parlament u tal-Kunsill jiġu biss provduti f'tit hin qabel il-laqgħat.

62. Il-Kummissjoni ma mponietx l-iskadenzi għall-ghotja, imma l-unità ta' l-ippjanar tad-DĠT regolarment tinnegozja mill-ġdid skadenzi ma' l-utilizzaturi jekk l-iskadenza mitluba ma tkunx vijabbli.

Ippjanar

63. Il-kalkolu tal-Qorti tan-nefqa shiha tat-traduzzjoni fl-2003 jistma n-nefqa ta' l-ippjanar tat-tlett Istituzzjonijiet għal madwar 4,8 miljun euro, li tirrappreżenta madwar 1 % tan-nefqa kollha tat-traduzzjoni (ara *Tabella 2*). L-Ippjanar huwa strument ieħor sabiex isir l-iktar użu effettiv tar-riżorsi interni (ara paragrafu 56).

64. Fost l-ohrajn minhabba skadenzi qosra hafna għat-traduzzjonijiet, ara *Tabella 5*, il-kapijiet ta' l-Unitajiet fil-Kunsill u fil-Parlament għandhom f'tit li xejn lok għal ippanjar fit-tul jew f'terminu medju jew il-potenzjal li jqassmu sew l-ammont ta' xogħol.

65. Is-sistema ta' ppanjar tal-Kunsill hija bbażata fuq in-numru ta' paġni stampati tad-dokument mogħti. Din m'hijiex għodda affidabbli sabiex wiehed jipprevedi kemm ser tiehu hin it-traduzzjoni, għaliex ta' spiss ma tirriflettix ix-xogħol ta' traduzzjoni li fil-fatt ikun hemm bżonn ⁽²²⁾.

66. Is-sistema kompjuterizzata fil-Parlament tippermetti lill-unitajiet ta' traduzzjoni sabiex jiċċekkjaw in-numri ta' paġni tradotti li għandhom jiġu magħmula għal kull ġurnata. Dan jipprovdni indikazzjoni generali tal-kapaċità disponibbli għal kull unità lingwistika, imma ma jipprovdix informazzjoni aġġornata dwar il-kapaċità interna disponibbli għal kull unità għal perijodu partikolari, meta wiehed jikkunsidra d-disponibilità tat-tradutturi (*leave*, tahrig, eċċ).

⁽²¹⁾ L-iskadenza għall-ghotja hija ż-żmien minimu inkompressibbli allokati lil servizz ta' traduzzjoni sabiex jipproduci traduzzjoni mitluba.

⁽²²⁾ Il-volum ta' xogħol meħtieġ sabiex jiġi tradott doument jiddependi fuq in-numru ta' fatturi inklużi n-numru ta' kliem li hemm bżonn jiġu tradotti (il-paġni jista' jkun fihom testi ta' tul differenti; l-emendi għal test tradott preċedentement biss ikunu jridu jiġu tradotti, eċċ), id-diffikultà teknika tad-dokument u d-disponibilità ta' testi ta' sors jew ta' referenza tradotti.

Użu effiċjenti ta' riżorsi interni jew esterni

Ipproċessar minn qabel

67. Sabiex tiġi evitata t-traduzzjoni mill-ġdid ta' testi li kienu diġà tradotti qabel, l-utilizzaturi huma mitluba mis-servizzi ta' traduzzjoni sabiex jindikaw referenzi għal dokumenti tradotti simili li jeżistu u/jew sabiex juru tibdiliet magħmula lil verżjoni preċedenti ta' dokument diġà tradott. Madanakollu, minhabba li dawn l-indikaturi ta' spiss jiġu mħollija barra jew ikunu inkompleti, l-unitajiet ta' l-ippjanar ikunu obbligati li jfittxu d-*databases* għalihom. Il-kodifikazzjoni tat-talbiet u tat-testi tradotti m'hijiex preċiża biżżejjed sabiex isir l-aħjar użu minn dawn ir-riċerki. Is-sitwazzjoni hija partikolarment diffiċli fil-Parlament, fejn id-dokumenti huma mifruxa fuq diversi *databases* u netwerks, u s-servizzi ta' traduzzjoni m'għandhomx kollezzjoni komprensiva tat-testi tradotti.

Il-metodi ta' xogħol ta' l-unitajiet ta' traduzzjoni

68. Il-Kapijiet ta' l-Unitajiet huma responsabbli sabiex jassenjaw ix-xogħol lit-tradutturi li jagħmlu parti mill-persunal tagħhom. L-unitajiet tal-lingwi huma kull waħda minnhom organizzati b'mod differenti, xi whud permezz tal-gruppi ta' tradutturi speċjalizzati, ohrajn fuq bażi ta' approċċ ta' "*first come, first served*". Id-DĠT tal-Kummissjoni u d-DĠ A III tal-Kunsill kull wiehed għandhom għodda żviluppata ċentralment li juru d-disponibilità tat-tradutturi individwali. Madanakollu, dawn l-għodda m'humiex użati sistematikament mill-unitajiet tal-lingwi kollha. Il-Parlament m'għandux dawn l-għodda. Xi Kapijiet ta' Diviżjonijiet jużaw *spreadsheets*, ohrajn iqassmu x-xogħol b'mod manwali.

69. L-unitajiet kollha tat-traduzzjoni jikkonsistu kemm fi tradutturi kif ukoll f'persunal ta' sostenn. Dawn ta' l-aħhar huma responsabbli sabiex ifittxu referenzi, jittajpjaw, jifformattjaw, jarkivizzaw eċċ. Il-Kunsill ⁽²³⁾ u l-Parlament jimpjegaw madwar segretarja waħda għal kull żewġ tradutturi filwaqt illi l-Kummissjoni timpjega segretarja waħda biss għal erba' jew hames tradutturi.

70. Minkejja l-fatt li t-tlett Istituzzjonijiet għandhom politika dikjarata li tinkoraġġixxi l-użu ta' teknoloġija moderna u li nefqu 23,7 miljun euro fuq għodda ta' l-IT fl-2003 (l-ispejjeż kollha, inklużi l-liċenzji, ara *Tabella 4*), fil-prattika kull traduttur, bil-ftehim taċitu tal-Kap ta' l-Unità tiegħu, jista' jiddeċiedi fuq l-użu ta' traduzzjoni akkumpanjata mill-kompjuter (*Translator's Workbench*), għodda ta' riċerka (bħal Euramis, IATE, eċċ) u *software* li jagħraf il-vuċi (minflok l-ittajpjar). Fil-Parlament, il-persentaġġ ta' tradutturi u persunal ta' sostenn li jużaw dawn l-għodda ivarja hafna minn unità għall-ohra (minn 10 % sa 90 %). Fil-Kunsill isir biss użu marginali ta' dawn l-għodda. Il-Kummissjoni għandha l-iktar għodda ta' IT avvanzati mit-tlett Istituzzjonijiet imma ma hemm l-ebda informazzjoni disponibbli dwar il-livell ta' użu tagħhom.

⁽²³⁾ Wara t-tnaqqis tal-hin li jgħaddu s-segretarji fuq attivitajiet li mhumiex relatati mal-proċess ta' traduzzjoni.

71. Sa mill-2003, madwar 100 mill-1 100 traduttur tal-Kummissjoni kienu nvoluti f'*teleworking*. Skond ir-rapport t'evalwazzjoni tad-DĠT⁽²⁴⁾, il-formula preżenti twassal għal iffrankar nett ta' spiza fis-sena ta' 10 000 euro għal kull traduttur, prinċipalment minhabba produttività oġhla. Fil-Parlament, 26 minn 430 traduttur huma nvoluti f'*teleworking* u l-Kunsill niegħda wkoll żewġ proġetti pilota f'dan il-qasam.

Xogħol li jintbagħat barra

72. Kemm il-Kummissjoni kif ukoll il-Parlament għandhom politika li dejjem jużaw it-traduzzjoni interna għal testi legiſlativi (għal raġunijiet ta' kwalità), kif ukoll għal dokumenti urgenti, kunfidenzjali u qosra (għal raġunijiet prattiċi). Minhabba li kważi x-xogħol kollu ta' traduzzjoni fil-Kunsill jaqa' taht dawn il-kategoriji, it-traduzzjonijiet fil-Kunsill huma l-aktar interni.

73. Id-deċiżjoni li xogħol jintbagħat barra lil tradutturi *freelance* hija fil-prinċipju mehuda mill-Kapijiet ta' l-unitajiet ta' traduzzjoni (hlief għal xogħol li jintbagħat barra b'mod dirett, kif imsemmi iktar 'l isfel), waqt li jittiehdu in konsiderazzjoni t-tip ta' traduzzjoni u l-kapaċità interna disponibbli. Fil-Kummissjoni u fil-Parlament korrelazzjoni ċara u pożittiva bejn l-ammont ta' xogħol u l-persentaġġ tax-xogħol li jintbagħat barra kienet innotata għall-maġġoranza ta' l-unitajiet tal-lingwi fl-2004. Madanakollu, l-verifika wriet illi żewġ unitajiet tad-DĠT tal-Kummissjoni kellhom persentaġġi għoljin ta' xogħol li ntbagħat barra, għalkemm l-ammont ta' xogħol tagħhom kien taht il-medja (minhabba reazzjoni tard għat-tnaqqis fl-ammont tax-xogħol meta mqabbel ma' l-2003) li jindika użu inqas milli suppost tal-kapaċità interna. Id-diviżjoni ta' traduzzjoni Franciża tal-Parlament kellha t-tieni l-anqas ammont ta' xogħol fl-2005, imma

t-tieni l-oġhla persentaġġ ta' xogħol li ntbagħat barra. Dawn is-sitwazzjonijiet ma wasslux għal azzjoni mill-manigment sabiex tiġi rranġata s-sitwazzjoni.

74. Kemm il-Parlament kif ukoll il-Kummissjoni awtomatikament jibagħtu xi xogħol ta' traduzzjoni barra minghajr ma jiċċekkjaw jekk il-kapaċità interna hijiex disponibbli għal xi whud jew għall-lingwi kollha. Fl-2003-2004 iż-żewġ Istituzzjonijiet waqqfu l-objettiv li jżidu l-persentaġġ ta' xogħol ta' traduzzjoni li jintbagħat lit-tradutturi *freelance* għal 30 % u 40 % rispettivament, sabiex ikunu jistgħu jlahhqu ma' żiediet anticipati fid-domanda ġenerali u waqt li hadu in konsiderazzjoni l-prezz iktar baxx tat-traduzzjoni *freelance* (meta mqabbla mar-reklutaġġ ta' tradutturi oħrajn *full-time*). Minhabba l-waqgħa strutturali fit-talba fl-2004, id-DĠT tal-Kummissjoni ssuspenda din il-mira u l-Parlament ta istruzzjonijiet sabiex ma jintbagħtux traduzzjonijiet lill-*freelance* hlief għas-CREs waqt il-perijodu ta' l-elezzjoni⁽²⁵⁾. Waqt li l-ammont ta' xogħol ġenerali għal kull unità tal-lingwa ta' l-UE-15 kien madwar 20 % inqas fl-2004 meta mqabbel ma' l-2003, il-persentaġġ ta' xogħol mibgħut barra mill-Parlament f'it li xejn inbidel (32,5 % fl-2003 u 32 % fl-2004). (ara *Tabella 6*). Id-differenza fil-persentaġġi ta' dak li ntbagħat barra għall-pajjizi UE-10, mill-2004 għall-2005, fil-Parlament, fil-Kummissjoni u fil-Kunsill, hija l-aktar minhabba l-fatt illi l-Parlament, fl-2004, kien irnexxa aktar mill-Istituzzjonijiet l-oħrajn fir-reklutaġġ ta' tradutturi tal-persunal għall-lingwi UE-10. Minhabba tnaqqis fil-leġiżlazzjoni fl-2004 u l-volum anqas ta' xogħol ta' traduzzjoni, il-Parlament seta' jittraduċi persentaġġ iktar mill-kompiti ta' traduzzjoni fil-lingwi UE-10 internament (ara wkoll paragrafi 20 u 25).

Tabella 6

Persentaġġi ta' xogħol mibgħut barra fl-2003, 2004 u 2005

	Il-Kummissjoni			Il-Parlament			Il-Kunsill		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Persentaġġ ta' xogħol mibgħut barra									
Il-lingwi kollha	22 %	23 %	20 %	33 %	30 %	36 %	0 %	1 %	2 %
Lingwi UE-15	21 %	16 %	10 %	32,5 %	32 %	33 %	0 %	0 %	0 %
Lingwi UE-10	N.A.	60 %	37 %	41 %	20 %	43 %	N.A.	8 %	5 %

Sors: Il-Qorti ta' l-Awdituri.

75. Waqt li x-xogħol mibgħut barra direttament mid-DĠs li jkunu kljenti huwa marġinali fil-Kunsill u fil-Parlament⁽²⁶⁾, il-verifika wriet illi mijiet ta' eluf ta' paġni kienu mibgħuta barra direttament mid-DĠs tal-Kummissjoni waqt il-perijodu 2003-2004 minghajr l-ebda sorveljanza mid-DĠT (ara wkoll paragrafi 45 u 54).

(24) Kummissjoni Ewropea, DĠT, Direttorat tat-Traduzzjoni, Evaluation Report of the Telework Pilot Project in the Translation Service, Brusel, 6.10.2003.

(25) CRE = "Compte rendu in Extenso": rekord dettaljat tad-dibattiti, li jirrappreżenta madwar 18 % tal-volum ta' traduzzjoni tal-Parlament fl-2003-2005.

(26) Il-gruppi politiċi tal-PE xi kultant jikkuntrattaw lil tradutturi *freelance* direttament jekk l-unità ta' l-ippjanar tiċhad it-talbiet tagħhom (u jaqbuż l-kwota tagħhom ta' 15-il paġna fil-ġimgha).

Produttività

76. Il-produttività tat-tlett Istituzzjonijiet mill-2000 sa l-2005 kienet analizzata għall-iskop li jiġu mqabbla l-prestazzjonijiet ta' l-Istituzzjonijiet matul iż-żmien. Il-kalkolu tal-produttività uża l-kuncett ta' "ekwivalenti għall-hin kollu" (FTE) skond liema l-hin ikkunsidrat bhala hin użat għat-traduzzjoni huwa l-hin waqt liema t-tradutturi jkunu effettivament disponibbli għal xogħol ta' l-uffiċċju. Minhabba illi f'diversi każijiet dan il-hin jinkludi attivitajiet li mhumiex ta' traduzzjoni (taħriġ, ġestjoni, kontroll tal-kwalità, iċċekkjar ta' dokumenti prodotti minn servizzi oħrajn eċċ) il-produttività bbażata fuq l-FTE hija indikatur

wiesgħa biss . Tqabbil bejn Istituzzjonijiet u bejn unitajiet tal-lingwa ġewwa istituzzjoni partikolari għandhom jiġu kkunsidrati b'ċerta kawżjoni. Għandha wkoll tingħata attenzjoni sabiex jiġu identifikati r-raġunijiet għad-differenzi notati u intoppi possibbli għandhom jiġu analizzati sabiex jiġi evalwat jekk il-manigment jistax jaġixxi direttament.

77. Il-produttività, definita bhala n-numru ta' paġni standard tradotti internament għal kull traduttur individwali FTE, tvarja b'mod wiesgħa minn divizjoni ta' lingwa għall-oħra u minn istituzzjoni għall-oħra. Il-produttività ta' l-unitajiet tal-lingwi UE-10 fl-Istituzzjonijiet kollha hija ġeneralment inqas minhabba bżonnijiet ta' taħriġ oghla, nuqqas ta' esperjenza, memorji ta' traduzzjoni iżgħar (li jillimita l-użu ta' traduzzjonijiet tal-kompjuter) u iktar hin dedikat għar-revizjoni tat-traduzzjonijiet esterni.

78. Il-produttività tas-servizzi ta' traduzzjoni ta' l-UE hija hafna inqas milli fis-servizz privat (27). Il-produttività oghla fis-settur privat hija l-aktar minhabba n-natura tat-testi (ftit testi legi-lattivi), kif ukoll l-użu aktar wiesgħa ta' l-ghodda ta' l-IT. Minkejja testi ta' livelli inqas ta' kompleksività, it-traduzzjonijiet *freelance* huma perċepiti li għandhom kwalità iktar baxxa u li għandhom bżonn ta' livell oghla ta' revizjoni minn dawk tradotti internament. Numru ta' kuntratti ma' uffiċċji esterni għalhekk ġew ikkanċellati minhabba l-kwalità inadegwata tat-traduttori (ara paragrafu 43). Madanakollu, fin-nuqqas ta' kapaċità interna żejda, il-produttività oghla, flimkien mas-salarji iktar baxxi, jaġhmlu t-traduzzjoni *freelance* sinifikatament tiswa inqas milli kieku kellhom jiġu mpjegati traduttori addizzjonali sabiex jaħdmu *in-house*, anke meta n-nefċiet indiretti (ippjanar, sejhiet għall-offerti, pagamenti, kontrolli tal-kwalità eċċ...) jiġu nklużi (ara *Tabella 7*).

Tabella 7

Numru medju ta' paġni tradotti għal kull traduttur (FTE)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Kummissjoni (għal kull sena)	915	902	909	1 054	917	797
Kummissjoni (għal kull ġurnata)	5,2	5,2	5,1	5,7	5,0	4,5
Parlament (għal kull sena)	1 092	1 195	1 062	1 031	858	1 226
Kunsill (*) (għal kull sena)	602	653	772	707	648	669

(*) Kunsill: sa l-2004 (inkluża) lingwi UE-15 biss.

Sors: Il-Qorti ta' l-Awdituri.

Il-Kummissjoni

79. Il-produttività tad-DĠT li, fil-magġor parti tas-snin, kienet ftit inqas minn dik tal-Parlament, tista' sa ċertu punt tiġi spjegata mill-irwol tal-Kummissjoni bhala dik li tibda l-proċess legi-lattiv. Dan jimplika rata oghla ta' revizjoni u rwol prinċipali fl-iżvilupp tat-terminoloġija u d-*databases*, minn liema jibbenefikaw ukoll Istituzzjonijiet oħrajn. Barra minn hekk, il-persunal tat-traduzzjoni tal-Kummissjoni jipprovdi wkoll funzjonijiet oħra relatati mal-lingwa li ma jiġix rifless f'dak li jiġi prodott bhala traduzzjonijiet għal kull ġurnata.

80. Mill-2003 sa l-2005, il-produttività medja għall-UE-15 niżlet b'iktar minn 20 %. Għall-magġoranza tal-lingwi UE-15 li mhumiex proċedurali, il-produttività niżlet għal inqas minn erba' paġni għal kull ġuranta. Din il-waqa' hija minhabba tnaqqis fl-ammont ta' xogħol għall-lingwi li mhumiex proċedurali li wasslet ukoll għal kapaċità iktar milli hemm bżonn. In-numru iktar milli hemm bżonn għandu jiġi kkunsidrat fid-dawl tax-xogħol li jintbagħat barra b'mod dirett li jsir mingħajr l-ebda sorveljanza mid-DĠT (ara paragrafu 75).

81. Anke wara l-introduzzjoni mid-DĠT ta' l-hekk imsejjah "mekkanizmu ta' flessibilità", li jippermetti t-trasferiment ta' xogħlijiet ta' traduzzjoni ġewwa l-istess dipartiment tal-lingwa minn unitajiet li jkunu temporanjament qieghdin jiffaċċjaw ammont ta' xogħol oghla mill-medja lil unitajiet oħra, differenzi fil-produttività sinifikanti bejn l-unitajiet għandhom jeżistu (28). L-ispjegazzjoni prinċipali għal dawn id-differenzi hija varjazzjoni fid-domanda għal traduzzjonijiet ta' testi relatati ma' diversi oqsma ta' politika li jiddeterminaw il-kompetenzi ta' l-unitajiet tal-lingwa. Id-differenzi fil-produttività bejn unitajiet tad-DĠT saru usa' sa mit-tkabir. Il-produttività ta' l-unità li kienet l-aktar produttiva fl-2005 hija d-doppju tal-produttività ta' l-unità l-inqas produttiva.

(27) Ara wkoll PriceWaterhouseCoopers, *Comité Economique et Social (CES) & Comité des Régions (CdR)*, "Analyse comparative de la productivité des départements de traduction des institutions européennes", Bruxelles, 4 août 2000, p. 24: "Il est à noter que la productivité d'un traducteur d'un établissement privé tourne aux environs de 8 à 10 pages par jour sans tenir compte de la production via Translation Memory" (une page correspondant à 350 mots). (Kumitat Ekonomiku u Soċjali (CES) u Kumitat tar-Regjuni (CdR) "Analiżi komparattiva tal-produttività tad-dipartimenti tat-traduzzjoni ta' l-Istituzzjonijiet Ewropej", Brussel, 4 t'Awgust 2000, p. 24: "Ta' min jinnota illi l-produttività ta' traduttur ta' kumpanija privata hija ta' bejn 8 u 10 paġni kuljum mingħajr ma tittiehed in konsiderazzjoni bit-"Translation Memory" (paġna hija ekwivalenti għal 350 kelma)" (350 kelma = 2 100 ittra = 1,4 paġni standard).

(28) Ġewwa d-dipartiment Inġliż per eżempju, il-produttività għall-ewwel parti ta' l-2004 ta' l-iktar unità li kellha x'taġhmel kienet 65 % oghla mill-produttività ta' l-unità bl-inqas ammont ta' xogħol.

Il-Parlament

82. Waqt l-aħħar hames snin il-Parlament naqqas in-numru ta' tradutturi b'medja ta' iktar minn hames FTEs (jew 15 %) għal kull lingwa.

83. Il-produttività ta' l-unitajiet ta' traduzzjoni Ingliżi u Franċiżi fil-Parlament hija sistematikament taħt il-medja (b'5 sa 20 %, jiddependi fuq is-sena) filwaqt illi d-differenzi fil-produttività bejn il-lingwi l-oħra ta' l-UE-15 huma limitati għal 10 %. Dan jiġi spjegat bin-numru ta' tradutturi oghla mill-medja fl-Unità Franċiża flimkien mal-fatt li n-numru ta' xogħol ta' traduzzjoni li ntbagħat barra kien oghla mill-medja. Għall-unità Ingliża hemm bżonn inqas ta' traduzzjonijiet għaliex diversi dokumenti interni huma magħmula bl-Ingliż. Il-livelli tax-xogħol li jintbagħat barra u l-kapaċitajiet aktar oghla milli hemm bżonn huma fatturi miftuħa għad-deċizzjonijiet tal-manigment.

Il-Kunsill

84. Il-produttività tal-Kunsill kienet sistematikament anqas minn dik tal-Kummissjoni u tal-Parlament. Dan jista' jiġi attribwit għal tahlita ta' numru oghli ta' dokumenti leġislattivi li jirrikjedu attenzjoni partikolari, domanda li tinbidel hafna (ammont ta' xogħol ta' kuljum minn inqas minn 1 000 sa aktar minn 7 000 paġna fl-2003).

85. Sabiex jaffaċċja l-problema tiegħu ta' kapaċità aktar milli hemm bżonn, DG A III adotta pjan ta' azzjoni fit-tul sabiex inaqas in-numru ta' tradutturi u ta' segretarji fl-unitajiet tal-lingwa ta' l-UE-15 minn madwar 50 FTEs fl-2002 għal 25 FTEs fl-2015⁽²⁹⁾. Madanakollu, l-effett sħiħ tal-pjan huwa proċess fit-tul għaliex il-Kunsill isostni li hemm ftit possibilitajiet li l-haddiema jiġu mpjegati fimpjeg iehor internament u li hemm mobilità bejn l-Istituzzjonijiet li hija baxxa.

86. Id-differenzi bejn il-produttività ta' l-unitajiet tal-lingwa huma iżgħar fil-Kunsill (u fil-Parlament) milli fil-Kummissjoni (b'eċċezzjoni għall-produttività baxxa fl-unità Ingliża f'DG A III li hija madwar 20 sa 40 % anqas mill-produttività ta' unitajiet oħra fl-2003-2005). L-editjar ta' testi oriġinali u l-irwol ta' l-Ingliż bhala l-lingwa prinċipali li magħha jdur ix-xogħol ta' traduzzjoni għal testi mill-lingwi ta' l-UE-10, li jqajmu diffikultajiet terminoloġiċi konsiderevoli, jistgħu sa ċertu punt jispjegaw din il-produttività apparentement baxxa.

Monitoraġġ tal-proċess ta' traduzzjoni bl-użu ta' indikaturi tal-prestazzjoni

87. L-istatistiċi prinċipali tat-traduzzjonijiet ta' l-Istituzzjonijiet huma prodotti ċentralment u jiffokaw fuq il-volum tat-traduzzjonijiet għal kull unità. Dawn l-istatistiċi huma regolarment użati mill-unitajiet tal-manigment u r-riżorsi, imma l-użu tagħhom għal skopijiet ta' monitoraġġ ta' kuljum mill-Kapitjiet ta' l-unitajiet ta' traduzzjoni ivarja b'mod wiesgħa u xi Kapitjiet ta' Unitajiet żviluppaw l-ghodda tagħhom stess.

⁽²⁹⁾ DGMA, *Plan d'action pour la modernisation administrative du SGC (PAMA)*, 30/05/2002, sezzjoni 11: *Réforme de la DG A III*. (Pjan ta' hidma għall-modernizzazzjoni amministrattiva ta' l-SGC (PAMA), 30/05/2002, sezzjoni 11: Riforma tad-DG A III.)

88. Xi Istituzzjonijiet m'għandhom l-ebda indikaturi tal-prestazzjoni u l-ebda statistiċi dwar:

- a) iż-żmien li fil-fatt jiġi wżat, kontra l-hin standard jew smat, fuq it-traduzzjoni ta' dokument speċifiku (PE, KUMM u SĠK);
- b) in-numru ta' paġni riveduti (KUMM u SĠK) u l-hin użat fuq ir-revizjoni (PE, KUMM u SĠK);
- c) il-produzzjoni u l-produttività tat-tradutturi individwali (SĠK);
- d) il-volum tat-traduzzjonijiet awtomatikament mibgħuta barra mill-unitajiet ta' pjanar u dawk mibgħuta barra mill-unitajiet ta' traduzzjoni (PE u KUMM);
- e) nuqqas li jiġu osservati l-iskadenzi sabiex jingħata x-xogħol (SĠK);
- f) l-impatt ta' l-ghodda ta' l-IT fuq il-produttività (PE, KUMM u SĠK);
- g) dejta mqabbla, bhall-korrelazzjoni bejn l-ammont ta' xogħol u x-xogħol li ntbagħat barra (PE, KUMM, u SĠK) (ara paragrafi 73u 83).

89. L-istatistiċi tal-produzzjoni u tal-produttività għas-servizzi ta' traduzzjoni varji ta' l-Istituzzjonijiet Ewropej jinkludu partijiet mit-testi li jiġu tradotti awtomatikament, partikolarment bis-sistema tat-*Translators' Workbench* (TWB). Sistemi ta' traduzzjoni privati jużaw sistemi ta' kalkolu iktar raffinati sabiex jikkalkulaw l-ammont ta' xogħol reali u l-produttività tat-tradutturi individwali.

90. Għad-differenza ta' Istituzzjonijiet oħrajn, li jikkunsidraw biss il-partijiet emendati tat-test, il-Kunsill jikkalkula l-produzzjoni tiegħu fuq bażi tal-paġni stampati (ara wkoll paragrafu 65). B'riżultat, l-istatistiċi tal-produzzjoni tal-Kunsill jonfhu n-numru ta' paġni li realment ġew tradotti b'aktar minn 50 %. Wara l-verifika tal-Qorti, DG A III adotta metodu simili għal dak użat mill-Istituzzjonijiet l-oħrajn.

Ko-operazzjoni interistituzzjonali

91. Il-kreazzjoni ta' l-ICTI fl-1995 gradwalment ippermetta lis-servizzi ta' traduzzjoni ta' l-UE sabiex jikkooperaw f'ċerti oqsma.

92. Is-suċċessi prinċipali sa issa huma:

- a) il-kreazzjoni ta' *database* ta' terminoloġija komuni u ta' memorja ta' traduzzjoni;
- b) sejha għall-offerti inter-istituzzjonali għal traduzzjoni *freelance* minn u għall-lingwi UE-10⁽³⁰⁾;

⁽³⁰⁾ Madanakollu, il-Kummissjoni ma għamlet kwazi l-ebda użu mill-lista u organizzat is-sejha għall-offerti tagħha stess.

- c) proċeduri ta' sejha għall-offerti kongunta għax-xiri ta' *software* li jagħraf il-vuċi u għal għodda oħra multilingwistiċi;
- d) kumitat kongunt għall-evalwazzjoni ta' traduzzjonijiet li jint-bagħtu barra (CIEQ);
- e) skambju limitat ta' tradutturi u ta' l-ammont ta' xogħol ta' traduzzjoni.

93. L-analiżi tal-Qorti tan-natura u ż-żmien tal-provvista u tad-domanda turi illi filwaqt illi l-istituzzjonijiet jiffaċċjaw diffikultajiet strutturali sabiex jipprovdu volum suffiċjenti ta' traduzzjonijiet ta' kwalità aċċettabbli fil-lingwi ta' l-UE-10, hemm differenzi ċari għal dak li jirrigwarda l-lingwi ta' l-UE-15. It-tradutturi Ingliżi, per eżempju, jaffaċċjaw l-akbar ammont ta' xogħol mill-lingwi kollha fid-DGT tal-Kummissjoni (ara paragrafu 86), imma l-anqas ammont fil-Kunsill u fil-Parlament. Minhabba li l-Kunsill u l-Parlament jahdmu bi skadenzi sabiex jingħata x-xogħol li huma qosra hafna u b'domandi li jvarjaw hafna, huma jkollhom ukoll kapacità żejda temporanja waqt ċerti perijodi (ara paragrafu 84).

94. Skond il-konkluzjonijiet tat-*task force* fuq il-bilanċ ta' l-ammont ta' xogħol, proġett pilota kien mibdi fl-1 ta' Jan-
nar 2005. Fl-2005, 3 763 paġna (jew 63 % tal-volum mitlub) kienu tradotti minn waħda mill-istituzzjonijiet parteċipanti fuq talba ta' istituzzjoni oħra. Dan jikkorrispondi għal 0,2 % biss ta' l-ammont ta' xogħol kollu ta' l-istituzzjonijiet involuti, fil-waqt illi iktar minn 20 % ta' l-istess ammont ta' xogħol jiġi allokat għat-traduzzjoni *freelance*. Dak li ġie ffrankat jista' jiġi smat għal 150 000 euro⁽³¹⁾. Minhabba li l-kapaċità totali żejda hija hafna oghla mill-kapaċità li giet magħmula disponibbli lill-istituzzjonijiet l-oħra fil-qafas tal-proġett pilota, dak li jista' jiġi potenzjalment iffrankat huwa oghla.

95. Huwa, madanakollu, nuqqas fis-sistema kurrenti ta' bilanċ ta' l-ammont tax-xogħol illi dokumenti li normalment jiġu mibgħuta barra u traduzzjonijiet għal fil-lingwi ta' l-UE-10 huma esklużi mis-sistema. Barra minn hekk, l-istituzzjonijiet ma jinfur-mawx biżżejjed lil xulxin bil-kapaċità żejda disponibbli u ma għandhom l-ebda inċentiv jew obligazzjoni sabiex jaċċettaw talba għal traduzzjoni minn istituzzjoni oħra. Li kieku t-tradutturi interni tad-DGT tal-Kummissjoni ta' l-unitajiet tal-lingwi UE-15 mhux proċedurali laħqu l-istess produttività fl-2005 bħal fl-2003, huma kienu jitraduċu mill-inqas 10 000 paġna aktar għal kull waħda mill-lingwi ta' l-UE-15. Fl-2005, il-Parlament u diversi DGs tal-Kummissjoni bagħtu xogħol barra numru simili ta' paġni ta' dokumenti mhux urgenti fl-istess lingwi li setgħu ġew tradotti minn istituzzjoni oħra. Pagamenti totali ta' madwar 11-il miljun euro għal traduzzjonijiet *freelance* setgħu b'hekk jiġu evitati⁽³²⁾.

KONKLUŻJONIJIET U RAKKOMANDEZZJONIJIET

Il-proċeduri applikati sabiex jiġi assigurat li t-talbiet għal traduzzjoni jiġu milhuqa u t-traduzzjonijiet mhux meħtieġa jiġu evitati

96. L-ebda mill-istituzzjonijiet ma għandhom proċeduri konsistenti u ċari sabiex jitolbu jew jawtorizzaw traduzzjonijiet.

⁽³¹⁾ Bi prezz varjabbli ta' 40 euro għal kull paġna.

⁽³²⁾ Jekk wiehed jikkunsidra biss il-prezz varjabbli tat-traduzzjoni *freelance*, smat 40 euro il-paġna.

Ir-regoli ta' implimentazzjoni stabbiliti mit-tlett Istituzzjonijiet jippreskrivu t-traduzzjoni ta' bil-fors għal ċerti tipi ta' dokumenti. Hemm, madanakollu, żona kbira għal liema l-ebda kriterja komu-nement aċċettati ma jeżistu u fejn dokumenti jiġu trattati fuq bażi ta' każ, każ, dipendentement l-aktar fuq id-disponibilità tar-riżorsi (ara paragrafi 13-18).

Rakkomandazzjoni: In vista tal-bżonn li jiġu ffsati prijoritajiet u restrizzjonijiet sabiex tiġi milhuqa t-talba dejjem tikber għal traduzzjonijiet, l-Istituzzjonijiet għandhom jorganizzaw il-proċeduri tagħhom. Dan għandu jinkludi kontroll tad-daqs tad-dokumenti, differenzjazzjoni ulterjuri tat-testi skond in-natura u l-iskop tagħhom u l-adozzjoni ta' approċċ ta' "tajeb għall-iskop" għal testi awtorizzati għat-traduzzjoni.

97. Il-verifika wriet li l-bżonnijiet ta' traduzzjoni fil-lingwi UE-15 jistgħu ġeneralment jiġu milhuqa. Madanakollu, is-shubija ta' pajjiżi żgħar holqot tkabbir fid-domanda fis-swieq żgħar ta' traduzzjoni, fejn il-provvista hija pjuttost limitata. Id-diffikultajiet li magħhom wiehed iltaqa' meta ġew innegħdija l-kompetizzjonijiet ta' l-EPSCO sabiex jiġi magħżul il-persunal ta' traduzzjoni ta' l-istituzzjonijiet għall-lingwi ta' l-UE-10 fessru nuqqas ta' tradutturi mill-Istati Membri l-ġodda. B'riżultat, waqt l-ewwel sena wara t-tkabbir, l-Istituzzjonijiet ma kienux kapaċi jissodisfaw il-bżonnijiet ta' traduzzjoni tal-lingwi l-ġodda (ara paragrafi 19-23).

Rakkomandazzjoni: Għad hemm il-bżonn li tiżdied b'mod konsiderevoli l-kapaċità interna ta' l-Istituzzjonijiet għall-lingwi ta' l-UE-10. Il-Kummissjoni għandha torganizza analiżi kritika tan-nuqqas ta' l-EPSCO li jirrekluta fil-hin il-persunal ta' traduzzjoni li kien hemm bżonn. Dan għandu jwassal għal pjan ta' azzjoni ddisinjat sabiex tiżdied il-kuxjenza u sabiex irawwem interess fl-attività ta' traduzzjoni tal-Komunità fl-Istati Membri ta' l-UE-10 u f'Pajjiżi Kandidati oħrajn.

98. Ġeneralment, l-Istituzzjonijiet imexxielhom jikkontrollaw in-nefqa tat-traduzzjoni minkejja żieda fin-numru tal-lingwi uffiċjali minn 11 għal 21 (inkluż l-Irlandiż) sa minn Mejju 2004 (ara paragrafi 25-36). Waqt li l-Kummissjoni u l-Kunsill hađu miżuri sinifikanti sabiex inaqqsu n-numru ta' dokumenti li jridu jiġu tradotti fil-lingwi kollha, il-Parlament kien inqas ambizzjuż fit-tnaqqis tal-volum ta' traduzzjoni billi llimita biss id-daqs tad-dokumenti għat-traduzzjoni imma mhux in-numru u t-tip ta' dokumenti (ara paragrafu 32).

Rakkomandazzjoni: Is-servizzi ta' traduzzjoni jistgħu jidhlu fi Ftehim tal-Livell tas-Servizz ma' l-utilizzaturi tagħhom, li jstabbilixxu linji ta' gwida iktar stretti dwar it-tipi ta' dokumenti li jitolbu traduzzjoni, il-verżjonijiet tal-lingwi li hemm bżonn, l-istadju li fih traduzzjoni għandha tiġi mibdija, in-numru totali ta' paġni għal kull sena, ir-rikors għat-traduzzjoni awtomatika eċċ. Xi ftehim koordinazzjoni min-naħa ta' l-istituzzjonijiet tkun tista' wkoll tippre-
veni inkonsistenzi fl-approċċi rispettivi tagħhom.

Il-proċeduri applikati sabiex jiġi assigurat illi t-traduzzjonijiet ikunu f'waqthom u ta' kwalità adegwata għall-iskop tagħhom

99. It-tlett istituzzjonijiet generalment irnexxielhom jagħtu t-traduzzjonijiet tagħhom fil-lingwi ta' l-UE-15 fil-hin u bil-kwalità meħtieġa (ara paragrafi 41 u 44). Is-sitwazzjoni kienet, madanakollu, differenti għall-lingwi ta' l-UE-10, minhabba numru mhux biżżejjed ta' tradutturi. Fil-Kummissjoni u fil-Kunsill, il-kapaċità interna għall-lingwi ta' l-UE-10 fl-2004 lanqas biss kienet biżżejjed sabiex jiġu revizzjonati t-traduzzjonijiet *freelance* u hafna mill-klijenti kkunsidraw il-kwalità tat-traduzzjonijiet bhala mhux sodisfaċenti (ara paragrafu 42). L-ebda mis-servizzi ma jkejlu s-sodisfazzjon ta' l-utilizzaturi.

Rakkomandazzjoni: L-Istituzzjonijiet għandhom iwettqu regolament stharrig dwar is-sodisfazzjon tal-utilizzaturi varji tas-servizzi ta' traduzzjoni li jkun jinkludi l-applikazzjoni ta' l-iskadenzi. Stharrig bhal dawn jistgħu jintużaw bhala informazzjoni għall-pjanijiet ta'azzjoni għat-titjib tal-kwalità tas-servizz u tal-produttività.

100. Il-Parlament u l-Kunsill m'għandhomx linji ta' gwida preċiżi dwar il-kontroll tal-kwalità, u l-prattici ta' revizzjoni jvarjaw b'mod sinifikattiv. Madanakollu, l-Istituzzjonijiet generalment iwettqu kontrolli adegwati sabiex jidentifikaw traduzzjonijiet ta' kwalità fqira (ara paragrafi 37-43). Waqt li d-Direttorat għat-Traduzzjoni fil-Parlament jevalwa l-kwalità kemm tat-traduzzjonijiet interni kif ukoll esterni permezz tal-kontrolli li jsiru darbtejn fix-xahar u permezz ta' l-indikaturi tal-kwalità, l-ebda kontroll bhal dan jew indikaturi tal-prestazzjoni ma huma prodotti mill-Istituzzjonijiet l-ohrajn.

Rakkomandazzjoni: Minbarra l-kontroll tal-kwalità sistematiku mwettaq fuq it-traduzzjonijiet li jintbagħatu barra u s-sorveljanza mwettaq minn kull Kap ta' l-Unità, ikun rakkomandabbli li jitwettqu kontrolli tal-kwalità varji regolari f'kull sezzjoni tal-lingwa. Dan, flimkien ma' l-istharrig dwar is-sodisfazzjoni ta' l-utilizzaturi jista' jiffirma l-bażi għal indikaturi tal-prestazzjoni kwalitattivi.

101. Xi DGs tal-Kummissjoni rrapportaw illi kellhom joqgħodu fuq "grey-translations" jew li x-xogħol jintbagħat barra direttament minhabba li d-DGT ma setax jipprovdi ċerti traduzzjonijiet fi żmien l-iskadenzi mitluba. Il-volum ta' dawn it-traduzzjonijiet m'huwiex ċar u l-ispiza mhijiex inkluzi fil-kalkoli tal-Qorti minhabba li l-ammont użat mill-persunal amministrattiv fuq il-grey translations mhuwiex disponibbli (ara paragrafi 45, 54 u 75).

Rakkomandazzjoni: Il-livell tax-xogħol li jintbagħat barra direttament u dak tal- "grey translations" għandu jiġi mmonitorjat mis-servizzi ta' traduzzjoni sabiex jiġi meħud f'konsiderazzjoni l-volum tat-traduzzjoni waqt l-ippjanar.

L-ispiza u l-effiċjenza tat-traduzzjoni

102. Bl-eċċezzjoni tal-Kummissjoni għall-2002, l-Istituzzjonijiet la kkalkulaw l-ispejjeż totali tagħhom tat-traduzzjoni, u lanqas l-ispiza medja għal kull paġna. Il-Qorti

tistma l-ispiza shiha annwali tat-traduzzjoni għat-tlett istituzzjonijiet għal 414 miljun euro qabel it-tkabbir (ara *Tabella 4*) u 511 miljun wara t-tkabbir. L-ispiza medja għal kull paġna fl-2003 kienet ta' 150 euro fil-Kummissjoni u fil-Parlament, u ta' 254 euro fil-Kunsill. Fl-2005, l-ispiza medja għal kull paġna telgħet għal 194 euro fil-Kummissjoni u għal 276 euro fil-Kunsill, imma niżlet għal 119 fil-Parlament.

103. It-traduzzjoni interna tiswa iktar mit-traduzzjoni *freelance*, imma t-tqabbil isir diffiċli minhabba n-natura differenti tat-testi tradotti, il-kwalità perċepita b'mod aħjar tat-traduzzjonijiet interni, l-iskadenzi qosra applikati għat-traduzzjonijiet interni għal ċerti dokumenti minhabba l-metodi ta' xogħol, partikolarment fil-Parlament u fil-Kunsill u r-revizzjoni li hemm bżonn għat-traduzzjonijiet esterni (ara paragrafu 52).

Rakkomandazzjoni: Il-kuxjenza ta' l-ispiza ta' attivitajiet hija essenzjali sabiex tiġi kkontrollata l-ispiza tagħha. Proċeduri sabiex tiġi assigurata informazzjoni adegwata għall-manigment dwar l-ispiza għandhom jiġu implimentati.

104. Minhabba tnaqqis qawwi fl-ammont ta' xogħol, il-produttività ta' diversi unitajiet ta' traduzzjoni tal-lingwi ta' l-UE-15 waqgħet b'mod sinifikanti fl-2004 u konsegwentement l-ispiza medja għal kull paġna oghliet (ara paragrafi 51 u 76-86). Minhabba l-miżuri li tiegħu sabiex titnaqqas id-domanda ta' traduzzjoni, il-Kummissjoni u l-Kunsill għandhom kapaċità żejda sa mill-2004 għall-lingwi ta' l-UE-15 li mhumiex proċedurali.

105. Il-verifika wriet illi l-unitajiet ta' ppjanar għat-tlett servizzi ta' traduzzjoni huma attwalment iktar involuti fl-allokkazzjoni tax-xogħol milli sabiex jistabbilixxu previzzjonijiet ta' dak li jrid jiġi prodott sabiex jippjanaw l-ammont ta' xogħol u jnaqqsu mill-persjoni meta l-attività tilhaq il-quċċata tagħha (ara paragrafi 56-59, 63-66 u 91-95).

106. L-aġġustament ta' l-ammont ta' xogħol hija kwistjoni prinċipali. Tnaqqis fil-volum ta' traduzzjoni tirriżulta f'perijodu ta' transizzjoni ta' kapaċità iktar milli hemm bżonn, produttività anqas u spiza ta' traduzzjoni medja oghla. Madanakollu, il-Qorti nnutat li xi unitajiet kellhom kemm figuri ta' produttività baxxi kif ukoll persentaġġi ta' xogħol li jintbagħat barra oghla mill-medja (ara paragrafi 73-74). In-nuqqas ta' previzzjonijiet ta' l-ammonti ta' xogħol (ippjanar) jagħmilha iktar diffiċli għall-Istituzzjonijiet li jieħdu vantaġġ shih mill-kapaċità temporanja disponibbli fl-Istituzzjonijiet oħrajn (ara 91-95, kif ukoll paragrafi 56-66).

107. Fl-2005, il-Parlament u d-DGs tal-Kummissjoni (minbarra DGT) bagħtu bhala xogħol barra numru kbir ta' paġni li setgħu jiġu tradotti internament minn istituzzjoni oħra. Il-Qorti għalhekk tistma illi pagamenti totali ta' madwar 11-il miljun euro lil tradutturi *freelance* setgħu jiġu ffrankati (ara paragrafu 95).

Rakkomandazzjoni: Għandha titpoġġa iktar enfasi fuq il-proċess tal-manigment u l-ippjanar sabiex jiġu llivellati kemm jista' jkun il-perijodi meta l-ammont ta' xogħol ta' traduzzjoni jilhaq il-quċċata u dawk meta jkun hemm nuqqas tiegħu u għandha tiġi ffaċilitata ko-operazzjoni inter-istituzzjonali aktar effettiva. Previżjonijiet regolari u affidabbli tal-kompiti ta' traduzzjonijiet futuri għandhom jintbagħatu lill-unitajiet ta' l-ippjanar u l-Istituzzjonijiet għandhom jinfurmaw lil xulxin bil-kapaċità interna disponibbli.

Kapaċità interna żejda għandha tintuża sabiex jitnaqqas il-livell ta' xogħol li jintbagħat barra mid-DĠs tal-Kummissjoni (hlief għal DĠT) u minn istituzzjonijiet oħra billi jiġi estiż l-eżercizzju pilota mibdi f'Jannar 2005 dwar il-ko-operazzjoni inter-istituzzjonali. Sistema inter-istituzzjonali ta' fatturar għat-traduzzjoni tista' tagħti lill-Istituzzjonijiet b'kapaċità żejda temporanja jew strutturali, iċċentiv sabiex jikkoperaw ma' Istituzzjonijiet oħra.

Fil-Kunsill, għandhom isiru sforzi oħra sabiex tiġi aġġustata l-kapaċità strutturali żejda. Il-possibilità ta' impjeg alternattiv barra mis-servizzi ta' traduzzjoni jew l-applikazzjoni ta' dispożizzjonijiet oħra tar-Regolamenti tal-Persunal għandha tiġi kkunsidrata min-habba li l-pjan ta' azzjoni eżistenti jistenna biss li jsołvi l-kapaċità żejda preżenti sa l-2015.

108. Minkejja li l-Istituzzjonijiet investew fteknoloġija moderna avvanzata din ma tiġix użata b'mod konsistenti (ara paragrafi 68-70).

Rakkomandazzjoni: L-effiċjenza tal-proċess ta' traduzzjoni tista' tiġi mtejba permezz ta':

- tnaqqis tas-sostenn segretarjali fil-Kunsill u fil-Parlament;
- metodi ta' xogħol armonizzati bbażati fuq l-aħjar prattici;
- integrazzjoni ulterjuri u użu aktar intensiv ta' l-għodda tal-kompjuter;
- iktar użu tat-teleworking.

109. Is-servizzi ta' traduzzjoni ma jipproduċux informazzjoni għall-manigment biżżejjed sabiex jiġu segwiti l-ispejjeż ta' traduzzjoni bhall-hin realment użat fuq it-traduzzjoni u r-reviżjoni, figuri ta' produttività dettaljati, il-livell ta' xogħol mibgħut barra eċċ... (ara paragrafu 88).

Rakkomandazzjoni: Sabiex tintuża l-produttività bħala indikatur għall-manigment, l-istituzzjonijiet għandhom jiżviluppaw sistemi li jirriflettu b'mod aħjar l-attivitajiet kollha tat-tradutturi li huma parti mill-persunal (inkluż il-hin użat sabiex jitgħallmu lingwi ġodda). Sabiex ikun jista' jsir użu aħjar tar-riżorsi, għandhom isiru sforzi fl-Istituzzjonijiet kollha sabiex jiġu żviluppati indikaturi tal-prestazzjoni rilevanti, kwalitattivi u kwantitattivi.

Dan ir-rapport ġie adottat mill-Qorti Ewropea ta' l-Awdituri fil-Lussemburgu fil-laqgħa tagħha tas-6 ta' Lulju 2006.

Għall-Qorti ta' l-Awdituri

Hubert WEBER

President

ANNEX I

ID-DISPOŻIZZJONIJEIT LI JAPPLIKAW FIL-KUMMISSJONI, FIL-PARLAMENT U FIL-KUNSILL

Il-Kummissjoni

1. Ir-Regoli ta' Proċedura tal-Kummissjoni ⁽¹⁾ jispeċifikaw li l-atti kollha adottati mill-Kummissjoni għandhom jiġu annessi ma' "nota sommarja" (fil-proċedura orali) u ma' "nota tal-ġurnata" (fil-proċedura bil-miktub, ta' awtorizzazzjoni u ta' delegazzjoni) ⁽²⁾, fil-lingwa jew lingwi awtentiċi, jiġifieri fil-lingwi uffiċjali tal-Komunitajiet fil-każ ta' istrumenti ta' applikazzjoni ġenerali u l-lingwa jew lingwi ta' dawk li lihom ikunu indirizzati f'kazijiet oħra (Artikolu 18 tar-Regoli ta' Proċedura).

2. Ghalkemm il-Kumitat ta' "komitoloġija" taht il-Kummissjoni nnifisha ⁽³⁾ u r-Regolament tal-Kunsill Nru 1 tal-15 ta' April 1958 japplikaw għax-xogħol tagħhom ⁽⁴⁾, referenza esplicita għar-regim tal-lingwa kienet deliberatamanet mhux introdotta fir-Regoli ta' Proċedura Standard ⁽⁵⁾, sabiex kull kumitat jiġi permess li jsib soluzzjonijiet prattiċi mfassla għall-bżonnijiet reali tiegħu. Dokumenti li jkunu, fi kwalunkwe każ tradotti fi stadju iktar tard (partikolarment, miżuri ta' abbozz li l-verżjoni finali tagħhom tkun trid tiġi ppubblikata fil-ĠU) jkunu fil-principju diġà tradotti għall-laqgħat tal-kumitat.

3. Nota mis-Segretarju Ġenerali ⁽⁶⁾ maħruġa f'Ġunju 2004 tispeċifika li għal dawk il-miżuri implimentattivi li huma indirizzati lil numru mnaqqas ta' Stati Membri biss, traduzzjoni fil-lingwa korrispondenti tkun biżżejjed, flimkien ma' komunikazzjoni ppubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea li thabbar l-adozzjoni tad-deċiżjoni u li tinforma lill-qarrej bil-website li fiha hija tkun aċċessibbli. Traduzzjoni shiha tkun meħtieġa biss jekk il-pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea tkun kundizzjoni legali minn qabel sabiex dawn jidhlu fis-seħh (jiġifieri għar-regolamenti, direttivi u deċiżjonijiet tal-PE u tal-Kunsill adottati permezz ta' ko-deċiżjoni u regolamenti u direttivi tal-Kummissjoni indirizzati lill-Istati Membri kollha, imma mhux għad-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni).

4. Il-Komunikazzjoni ta' Mejju 2004 tidistingwi bejn dokumenti li jirriżultaw minn obligazzjonijiet legali (sottodivizi f'9 kategoriji) u dokumenti ta' mportanza politika (sottodivizi fi 11-il kategorija). It-traduzzjoni ta' ċerti kategoriji ta' dokumenti, bħal publikazzjonijiet barra mill-Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea, m'hijiex koperta mill-Komunikazzjoni u trid tiġi deċiża fuq bażi ta' każ b'każ permezz ta' djaolgu bejn id-DĠ li jkun qed jitlob u d-DĠT ⁽⁷⁾.

5. Il-kategoriji prinċipali ta' dokumenti tradotti fil-lingwi kollha huma: proposti leġislattivi, memoranda ta' spjegazzjoni, rapporti mitluba minn testi legali, avvizi ta' għajnuna ta' l-Istat u proċeduri ta' ksur tal-kompetizzjoni ppubblikati fil-Ġurnal Uffiċjali, kif ukoll deċiżjonijiet segwenti ppubblikati fil-Ġurnal Uffiċjali, deċiżjonijiet dwar l-*anti-dumping*, Komunikazzjonijiet tal-Kummissjoni (inklużi *white* u *green papers*), sejhiet għall-offerti u jew għall-wirja ta' interess u komunikazzjonijiet lill-istampa.

6. Dokumenti oħra huma tradotti biss fil-lingwi ta' proċedura (Ingliz, Franciż, Ġermaniż) (b'mod partikolari komunikazzjonijiet lill-Kummissjoni, rapporti ta' segwitu tal-Kunsill u proposti tal-Kummissjoni), jew fil-lingwa ta' dak li lili huma indirizzati (jiġifieri ittri lil rappreżentanti permanenti, twegħbiet għal talbiet individwali u proposti ta' finanzjament). Annessi tekniċi jiġu tradotti f'mhux iktar minn tlett lingwi, jew ma jiġux tradotti, dipendentement fuq "il-bżonnijiet reali". Twegħbiet għal mistoqsijiet parlamentari bil-miktub jiġu tradotti fil-lingwa tal-Membru tal-Parlament Ewropew li jkun staqsa l-mistoqsija u f'lingwa ta' proċedura waħda.

Il-Parlament

7. Skond ir-Regola 138 tar-Regoli ta' Proċedura tal-Parlament, id-dokumenti kollha għandhom jiġu mtella' fil-lingwi uffiċjali. L-Artikolu 150 jgħid illi l-emendi għandhom jiġu mressqa għall-vot biss wara li jkunu ġew stampati u mqassma fil-lingwi uffiċjali kollha, sakemm il-Parlament ma jiddeċidix b'mod ieħor. Il-Parlament ma jistax jiddeċiedi b'mod ieħor jekk ta' l-anqas sebgħa u tletin Membru joġġezzjonaw.

⁽¹⁾ Regoli ta' Proċedura tal-Kummissjoni, Ċ(2000) 3614 (ĠU L 308, 8.12.2000, p. 26).

⁽²⁾ Dawn in-noti jannotaw id-deċiżjonijiet kollha adottati mill-Kummissjoni waqt il-laqgħa ("nota sommarja" fil-proċedura orali) jew waqt il-ġurnata ("nota tal-ġurnata" għall-proċeduri l-oħra).

⁽³⁾ Sentenza tal-Qorti ta' l-Ewwel Istanza, tad-19 ta' Lulju 1999, Każ T-188/97, Rothmans International BV versus Commission.

⁽⁴⁾ Kummissjoni Ewropea, Nota tas-Segretarju Ġenerali għall-attenzjoni tad-Diretturi-Ġenerali u l-Kapijiet tas-Servizzi, SEC(2003) 795, 10 ta' Lulju 2003.

⁽⁵⁾ Regoli ta' Proċedura Standard — Deċiżjoni tal-Kunsill Nru 1999/468/KE — Regoli ta' Proċedura għall-Kumitat... (ĠU C 38, 6.2.2001, p. 3).

⁽⁶⁾ Kummissjoni Ewropea, Segretarjat Ġenerali, *Task Force Futur* ta' l-Unjoni Ewropea u kwistjonijiet istituzzjonali, Direttur, *Nota għall-attenzjoni tas-Sur Madelin, Direttur Ġenerali tad-DĠ SANCO*, 23/06/2004, TFAU/2 — RH — nb (2004) D/6980 5/1208 — A/DOS 6242).

⁽⁷⁾ L-għoxrin kategorija tal-Komunikazzjoni ta' Mejju 2004 koprew 64 % tat-traduzzjonijiet fl-2004 u 72 % fl-2005 kuntrarju għal 34 % fl-2003. il-kategoriji prinċipali fl-2005 huma: proposti leġislattivi u atti awtonomi (36 %), għajnuniet ta' l-Istat u proċeduri dwar il-kompetizzjoni (10 %), komunikazzjonijiet mill-Kummissjoni (7 %) u proċeduri ta' sejhiet għall-offerti (6 %) u *web pages* (4 %).

8. Fid-19 ta' April 2004 l-Uffiċċju tal-Parlament Ewropew adotta Kodiċi ta' Kondotta li dahlet fis-sehh fl-1 ta' Mejju 2004 u ssostitwiet Kodiċi ta' Kondotta simili tat-8 ta' Frar 1999. L-Artikolu 1 (2) tal-Kodiċi ta' Kondotta jghid dan li ġej: il-facilitajiet tal-lingwa fil-Parlament ghandhom jiġu ġestiti fuq bażi tal-prinċipji li jirregolaw "il-multilingwiżmu shiħ ikkontrollat". Skond dan, id-dritt tal-Membri li jużaw fil-Parlament il-lingwa uffiċjali ta' l-ghażla tagħhom, skond ir-Regoli ta' Proċedura tal-Parlament ghandu jiġi totalment rispettati. Ir-riżorsi assenjati għall-multilingwiżmu ghandhom jiġu kkontrollati permezz ta' manigment fuq bażi tal-bżonnijiet reali ta' l-utilizzaturi, miżuri sabiex jagħmlu lill-utilizzaturi aktar konxji mir-responsabbiltajiet tagħhom u ppjanar aktar effettiv tat-talbiet għall-facilitajiet tal-lingwa.

9. Id-dokumenti bl-oghla numru ta' lingwi li fihom iridu jsiru traduzzjonijiet huma l-emendi, l-abbozzi ta' opinjonijiet u l-abbozzi ta' rapporti. Għat-tipi ta' dokumenti l-oħrajn kollha, il-lingwi li fihom iridu jsiru t-traduzzjonijiet ivarjaw minn waħda (l-aktar l-Ingliż) sa erbgha. *Tabella 8*, magħmula għall-iskop tal-verifika, tagħti stampa ġenerali tat-tipi ta' dokumenti li huma tradotti fil-Parlament.

Tabella 8

Tipi ta' dokumenti tradotti mill-Parlament Ewropew

Ċifri mill-1.1.2003 sal-31.5.2004	Tip ta' Dok	% ta' traduzzjoni	Obbligatorja għall-lingwi kollha	Mhux obligatorja għall-lingwi kollha
Rendikont	CR	19,3 %	×	
Emendi	AM	17,6 %	×	
Diversi ("Divers")	DV	15,1 %		×
Abbozzi ta' rapporti	PR	9,8 %	×	
Rapporti riveduti	RR	7,3 %	×	
Mistoqsijiet bil-miktub	QE	5,9 %		×
Process Verbali	PV	5,2 %		×
Komunikazzjonijiet lill-Membri	CM	4,2 %		×
Dokumenti ta' xogħol	DT	3,2 %		×
Noti	NT	2,3 %		×
Abbozzi ta' Opinjonijiet	PA	2,2 %	×	
Riżoluzzjonijiet	RE	1,7 %	×	
Ittra	LT	1,2 %		×
Aġenda	OJ	1,1 %	×	
12-il kategorija speċifika oħra li jirrappreżentaw kull waħda minnhom massimu ta' 1 % tal-volum totali ta' traduzzjoni		3,9 %	×	×

Sors: Il-Qorti ta' l-Awdituri.

10. Dokument ippubblikat fil-Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea jew ivvutat waqt il-plenarja dejjem irid jiġi tradott fil-lingwi uffiċjali kollha, mentri t-traduzzjoni tad-dokumenti ta' xogħol tista' tiġi ristretta għall-bżonnijiet lingwistiċi tal-qarrejja.

Il-Kunsill

11. Skond ir-Regolament Nru 1 u l-Artikolu 14 tar-Regoli ta' proċedura tal-Kunsill ⁽⁸⁾, it-traduzzjoni fil-lingwi uffiċjali kollha hija mitluba għal dokumenti diskussi f'laqgħat ministerjali, hlief jekk jiġi deċiż mod iehor b'mod unanimu mill-Kunsill minhabba urġenza. Kwalunkwe membru tal-Kunsill jista' jopponi għal diskussjoni jekk it-traduzzjonijiet ma jkunux disponibbli.

⁽⁸⁾ Deċiżjoni tal-Kunsill tat-22 ta' Marzu 2004 li tadotta r-Regoli ta' Proċedura tal-Kunsill (2004/338/KE, Euratom) (ĠU L 106, 15.4.2004, pġ. 22).

12. L-Anness għall-Gwida sabiex jiġu prodotti dokumenti għall-Kunsill u għall-korpi preparatorji tiegħu jagħti lista tad-dokumenti l-aktar importanti li jridu jiġu tradotti fil-lingwi kollha ⁽⁹⁾. Kif jingħad fil-gwida, dokumenti li mhumiex f'din il-lista ma jistgħux jiġu tradotti fil-lingwi ta' l-UE-10. Dawn id-dokumenti jistgħu jiġu tradotti fil-lingwi ta' l-UE-15, fuq bażi selettiva, jekk il-volum ta' xogħol tad-DĠ A III jippermetti dan, u l-iskadenzi mniżżla fir-regoli ta' proċedura jiġu rispettati. DĠ A III hija mogħtija l-awtorità li tirrifjuta t-traduzzjoni ta' kwalunkwe dokument li ma jkunx fil-lista.

⁽⁹⁾ Id-dokumenti l-aktar importanti tal-Kunsill huma: abbozzi ta' leġislazzjoni li jkunu waslu f'ċerti stadji sinifikattivi; agendi għall-Kunsill; noti "A" item u l-addenda tagħhom; dokumenti għall-adozzjoni jew għad-diskussjoni mill-aġenda tal-Kunsill; opinjonijiet tas-servizz legali; minuti tal-Kunsill; twegibiet tal-Kunsill għal domandi bil-miktub mill-Parlament u mistoqsijiet orali b'dibattitu; dikjarazzjonijiet mill-Presidenza f'isem l-Unjoni; dikjarazzjonijiet għall-istampa għal sessjonijiet tal-Kunsill; *telexes* tal-proċedura bil-miktub; manwali li huma intenzjonati għall-użu tad-dipartimenti nazzjonali fl-Istati membri; konkluzjonijiet tal-Presidenza tal-Kunsill Ewropew.

ANNEX II

IL-METODU ŻVILUPPAT MILL-QORTI SABIEX TIĠI STMATA L-ISPIŻA TAT-TRADUZZJONI

1. L-ispiza shiha ("spiza qabel it-taxxa u l-pensjoni"), kif stmata mill-awdituri, tinkludi l-ispejjeż diretti u indiretti kollha relatati ma' l-attività tat-traduzzjoni.
2. Billi titnaqqas it-taxxa tal-Komunità mhallsa mill-persunal tat-traduzzjoni mill-"ispiza qabel it-taxxa u l-pensjoni" u billi tiżdied il-kontribuzzjonijiet fittizji għall-pensjoni minn min jimpjega (li huma d-doppju tal-kontribuzzjoni mhallsa mill-uffiċjal), tiġi miksuba l-ispiza mill-baġit tal-Komunità ("spiza wara t-taxxa u l-pensjoni").
3. L-ispejjeż diretti huma l-ispejjeż tal-persunal ta' attivitajiet relatati mat-traduzzjoni, mwettqa mit-tradutturi u s-segretarji (inkluż dak li jsir qabel it-traduzzjoni mill-unitajiet tat-traduzzjoni, revizjoni, iffommattjar, u eskluż il-hin użat fuq kompiti li mhumiex ta' traduzzjoni).
4. L-ispejjeż indiretti jinkludu l-pagi u l-benefiċċji lill-persunal li mhumiex direttament involuti f'kompiti speċifiċi ta' traduzzjoni (terminologi, speċjalisti tal-metodu ta' xogħol, Kapijiet ta' l-Unità, konsulenti tal-lingwa u *senior* manigment, unità tal-*freelance* u ppjanar) kif ukoll *pro rata* għaż-żmien użat mit-tradutturi fuq attivitajiet li mhumiex ta' traduzzjoni jew revizjoni, minbarra spejjeż ġenerali bhall-IT, bini u għamara ta' l-uffiċċju, manigment tar-riżorsi umani eċċ., li f'parti minn-hom mhumiex ġestiti mis-servizzi ta' traduzzjoni. Id-divizjoni bejn spejjeż diretti u indiretti kienet maqbulha ma' l-istituzzjonijiet.
5. Sabiex tinhadem in-nefqa tal-persunal ġew użati l-elementi li ġejjin:
 - In-nefqa medja tal-persunal stabbilita minn Direttorat Ġenerali għall-Persunal u l-Amministrazzjoni tal-Kummissjoni għal kull grad. L-ispiza tal-persunal inkludiet is-salarji u l-benefiċċji kollha. It-tim tal-verifika kkunsidra żewġ spejjeż medji tal-verifika differenti: qabel u wara li titnaqqas it-taxxa u li jiżdiedu l-kontribuzzjonijiet tal-pensjoni ⁽¹⁾.
 - It-tahlita speċifika ta' gradi tas-servizz ta' traduzzjoni ta' kull istituzzjoni.
 - L-ispejjeż tal-bini (5 854 euro għal kull uffiċjal), kif definit minn konsulent estern f'kollaborazzjoni ma' l-Istituzzjonijiet.
 - L-ispiza medja tal-pagi u tal-ġestjoni tar-riżorsi umani, skond *pro rata* definita minn DĠT (għall-Kummissjoni) jew minn konsulent estern (għall-Istituzzjonijiet l-oħra).
6. L-ammont ta' l-ispejjeż ta' l-IT ġie maħdum fid-dawl ta' l-implimentazzjoni tal-baġit ta' l-2003 tal-linji tal-baġit speċifiċi u tan-nefqa medja għax-xiri u l-manutenzjoni tal-makkinarju ta' l-IT kif stabbilit mis-servizzi ta' l-IT u tal-Finanzi.
7. Minhabba li t-tradutturi interni jwettqu kontroll tal-kwalità u revizjoni tat-traduzzjonijiet magħmula mit-tradutturi *freelance*, parti mill-hin u mill-ispiza tagħhom ġet allokata lit-traduzzjoni esterna.
8. L-ispejjeż totali tat-traduzzjoni tat-tlett Istituzzjonijiet kienu maqsuma fin-numri ta' paġni tradotti kull sena sabiex tinkiseb l-ispiza għal kull paġna (ara *Tabelli 2, 3 u 4*). Għall-Kummissjoni u l-Parlament in-numru uffiċjali ta' paġni tradotti, kif prodotti mid-DĠT u d-DG VII, kienu wżati, bhala l-metodi ta' kif jingħaddu l-paġni wżati minn dawn iż-żewġ istituzzjonijiet (ara *footnotes 8 u 9 fir-rapport*) iwasslu għal riżultati komparabbli. Minhabba li ċ-ċifri uffiċjali tal-Kunsill għall-2003 kienu sempliċiment ibbażati fuq in-numru ta' paġni stampati mid-dokumenti, minflok fuq in-numru ta' karattri li għandhom jiġu tradotti, il-Qorti kkalkulat il-fattur ta' korrezzjoni medju għal kampjun ta' 100 dokument ⁽²⁾. Billi jiġi mmultiplat dan il-fattur ta' korrezzjoni medju bin-numru uffiċjali ta' paġni stampati maħruġa mid-DĠ A III, ġiet miksuba cifra tal-produzzjoni li tista' titqabbel.
9. L-ispiza għal kull paġna kkalkulata mill-Qorti m'hijiex l-ispiza shiha tal-multilingwiżmu, għax ma tinkludix l-ispiza tar-revizjoni mill-ġuristi-lingwisti jew l-ispejjeż addizzjonali li jiġu ppubblikati dokumenti f'20 lingwa. Minhabba illi waqt il-proċess legiſlattiv jiġu tradotti diversi verżjonijiet konsekuttivi ta' l-istess abbozz ta' legiſlazzjoni, l-ispiza reali tal-legiſlazzjoni adottata hija spiza multipla għal kull paġna kif imsemmi f'*Tabella 2* tar-rapport preżenti. Bhala eżempju, ġew tradotti 15-il verżjoni tal-Kostituzzjoni għall-Ewropa.

⁽¹⁾ Il-kontribuzzjonijiet mill-Kummissjoni ġew smati għal 16,5 % tas-salarju gross jew darbtejn tal-kontribuzzjonijiet mhallsa mill-uffiċjali.

⁽²⁾ Il-fattur ta' korrezzjoni li jrid jiġi applikat għan-numru ta' paġni ta' kull dokument kampjun sabiex id-dokument ikun jista' jiġi mqabbel ma' dawg ta' l-Istituzzjonijiet l-oħra huwa ndaqs daqs ir-proporzjon bejn in-numru ta' karattri (jew, fil-każ fejn id-dokument huwa verżjoni ġdida ta' dokument diġà tradott, in-numru ta' karattri modifikati awmentat b'50 % kif id-DĠT jagħmel għat-traduzzjonijiet interni) mingħajr l-ispazi, diviż b'1 500, u rrotondat sa l-qreb numru min-naha, u n-numru ta' paġni fiżiċi, min-naha l-oħra.

RISPOSTI TAL-PARLAMENT

1. Għal kuntrarju, l-għadd ta' lingwi li jahdem bihom l-Parlament Ewropew ma naqasx, għalhekk huwa mehtieg li jiġu tradotti d-dokumenti kollha tas-sessjoni u tal-laqgħat ta' l-organi uffiċjali fil-lingwi kollha li tahdem bihom l-Unjoni.

13-14. Fil-qasam tat-traduzzjoni, il-Parlament japplika r-Regoli ta' Proċedura kif ukoll il-Kodiċi ta' tmexxija dwar il-multilingwiżmu adottat mill-Bureau u li dahhal fis-sehħ fl-1 ta' Mejju 2004.

Jekk inhu veru li l-Kodiċi ta' tmexxija fih innifisu mhux sistema ta' awtorizzazzjoni, madanakollu huwa jstabbilixxi ġerarkija ta' organi li jistgħu jitolbu traduzzjonijiet, li tistabbilixxi serje ta' prioritajiet rigward il-kategoriji ta' dokumenti li jridu jiġu tradotti internament u esternament, fil-qafas tal-proċeduri leġislativi differenti, l-ordni tal-prijorità li fiha l-lingwi mitluba huma ta' priorità, li jispeċifika ż-żmien għat-tressiq tat-talbiet għat-traduzzjoni u t-tul tat-test għat-traduzzjoni. Il-kodiċi jstabbilixxi wkoll il-kundizzjonijiet għall-awtorizzazzjoni ta' talbiet li jiġu minn entitajiet li ma jidhrux fil-lista ta' utilizzaturi awtorizzati. Dawn it-talbiet għalhekk jiġu ppreżentati lill-Bureau u l-awtorizzazzjoni tingħata biss jekk id-dokument huwa mehtieg għax-xogħol parlamentari.

15-16. L-aċċess għas-sistema ma jingħatax hlief fuq talba mill-persuna responsabbli mis-servizz għat-talbiet. Madanakollu, fil-kuntest tar-riforma tas-sistema ta' l-informatika GEPRO (il-proġett ITMS) l-aċċessi attwali kollha għandhom jerggħu jiġu awtorizzati mill-għdid u sa fejn hu possibbli n-numru tagħhom jtnaqas. Ir-riskju msemmi mill-Qorti, skond il-Parlament hu minimu minhabba l-limitazzjonijiet imposti mid-dispożizzjonijiet diġà imsemmija.

Ara wkoll r-risposti għall-punti 13-14 hawn isfel.

17. Din is-sitwazzjoni ma tiġrix sikwit, iżda jiġri li t-taqsimata ta' l-Ippjanar tnaqqas in-numru ta' lingwi mitluba, jew l-applikazzjoni ta' l-istandards fuq il-profilu lingwistiċi jew fid-dawl ta' derogi oħra speċifiċi li s-servizzi għat-talbiet jistgħu ma jkunux ikkunsidraw.

F'madwar 90 % tal-każijiet, it-traduzzjonijiet ikunu lesti qabel il-laqgħa. Fil-każijiet meta jkun impossibbli li tiġi rispettata l-iskadenza, it-traduzzjonijiet ma jsirux hlief jekk it-test ikun se jservi bhala bażi għal fażi li jmiss tal-proċedura.

20. F'April 2006, is-sitwazzjoni kienet kif ġej: 238 traduttur "full-time", imqassmin hekk 25,75 CS, 25 ET, 26 HU, 24,5 LT, 28 LV, 23 MT, 31 PL, 26,75 SK, 28 SL, kif ukoll 5 kapijiet ta' l-unità (CS, LV, PL, SK, SL) u aġent kap tad-Dipartiment (MT) ġew rekלטati għat-traduzzjoni fl-10 lingwi godda ta' l-UE.

23. Fil-Parlament Ewropew it-traduzzjoni tal-lingwi l-godda kwazi dejjem setgħet issir minn tradutturi li għandhom il-lingwa oriġinali bhala l-ewwel lingwa tagħhom.

Il-Parlament ma jillimitax il-lingwi ta' hidma u ma għandux "lingwi ta' proċedura" (ara wkoll ir-risposta għall-ewwel punt).

26. Il-Parlament ma jużax il-kuncett ta' "lingwi ta' proċedura" (ara punt 23).

32-33. Il-Kodiċi ta' tmexxija introduċa l-kuncett ta' "profilu lingwistiċi". Kif tenfasizza l-Qorti, id-dokumenti li jahdmu bihom il-Komitati Parlamentari ma jiġux tradotti hlief fil-lingwi tal-Membri uffiċjali u tas-sostituti tagħhom.

36. Fl-opinjoni tal-Parlament Ewropew, l-approċċ mhuwiex l-istess minhabba li r-risposti jkun saru skond il-bżonnijiet speċifiċi ta' kull istituzzjoni u minhabba li dawn il-bżonnijiet huma differenti f'kull istituzzjoni.

37. Il-Parlament jixtieq jiġbed l-attenzjoni tal-Qorti dwar il-Pjan ta' azzjoni għall-kwalità li thejja mis-CITI fuq talba tas-Segretarji Ġenerali ta' l-istituzzjonijiet u li dalwaqt se jidhol fis-sehħ. Dan il-Pjan ta' azzjoni jahseb għal 14-il miżura, li whud minnhom huma komuni għat-traduzzjoni u għall-interpretazzjoni f'oqsma bħar-riżorsi umani, il-kwalità teknika u lingwistika tad-dokumenti oriġinali u tat-traduzzjonijiet, id-dokumentazzjoni, it-terminologija u l-ghodod. Huwa pplanat li jiġi nnominat uffiċjal responsabbli għall-kwalità f'kull servizz ikkonċernat.

39. Huwa importanti li wiehed isemmi li fil-Parlament Ewropew il-kontrolli japplikaw sistematikament għal kull tip ta' żball, inklużi dawk relatati ma' l-użu tat-terminologija eżatta.

40. Jekk ma twaqqfitx xi għodda li tqis il-livell ta' sodisfazzjoni ta' l-utilizzaturi, teżisti madanakollu proċedura biex wiehed ikun jista' jagħmel ilment, flimkien ma' formula. Ta' min iżid li l-"klijenti" fl-istituzzjonijiet ta' l-UE, u b'mod partikolari fl-istituzzjonijiet tal-Parlament huma qrib biżżejjed tas-Segretarjat Ġenerali sabiex ikunu jistgħu juru l-iskuntentizza eventwali tagħhom f'kull mument u mingħajr l-ebda proċedura partikolari.

47. Fil-fatt, is-sistema attwali ta' tmexxija ma tippermettix li tkun żgurata l-applikazzjoni ta' din id-dispożizzjoni tal-Kodiċi ta' tmexxija. Madanakollu, il-proġett ITMS li preżentament qed jiġi żviluppat, fih sistema għall-iffatturar għal dan il-ghan.

52. Huwa mehtieg, kif tenfasizza l-Qorti, li ma jiġux separati l-elementi tal-kwalità, taż-żmien u tat-tip ta' dokumenti mill-indikazzjoni tal-prezz, li fih innifisu ma jirriflettix ir-realtà tat-traduzzjoni.

53. Is-servizzi ta' traduzzjoni u t-taqsimata ta' l-Ippjanar tal-Parlament Ewropew bdew jstabbilixxu statistika li tkopri tlieta mill-punti li saret riferenza għalihom jiġifieri:

a) in-numru totali ta' talbiet;

c) in-nuqqas ta' rispett ta' l-iskadenza għall-preżentazzjoni ta' dokumenti (= ksur tal-Kodiċi ta' tmexxija);

d) in-numru ta' paġni tradotti skond is-servizz li jitlobhom/ il-firxa lingwistika.

Dawn l-istatistiċi għandhom l-oġġettiv li jagħtu indikazzjonijiet tar-rendiment tas-servizz biex l-amministrazzjoni tkun tista' tiegħu miżuri xierqa.

56. Ippjanar bħal dan huwa meħtieġ iżda minn natura taġġhom, ċerti aspetti ta' hidma ta' istituzzjoni politika jibqgħu dejjem imprevedibbli.

66. Il-Parlament Ewropew beda studju preparatorju għal sistema ġdida ta' tmexxija (T-Flow). Din is-sistema li tippermetti li jkun hemm twegġibiet għat-thassib imressaq mill-Qorti, attwalment tinsab ffazi ta' żvilupp u se tibda taħdem fil-harifa ta' l-2006.

67. Il-kwistjoni tat-tixrid tad-dokumenti msemija mill-Qorti atwallment qed tiġi studjata mis-servizzi ta' informazzjoni kompetenti. Mill-banda l-oħra, l-unitajiet tat-traduzzjoni għandhom għad dispożizzjoni taġġhom għabriet ta' traduzzjonijiet lesti li jippermettulhom jagħmlu riċerka ta' testi li diġa ġew tradotti.

69. Il-proporzjon huwa 1 għal 2 għal-lingwi UE-15. Għal-lingwi UE-10, il-propożjon bejn segretarji u tradutturi huwa ta' madwar 0,7 għal 2, u mhuwiex mistenni li jaqbez iż-0,8 għal 2.

70. Huwa veru li l-użu ta' l-informatika mhuwiex użat b'mod uniformi u li l-prattiċi tax-xogħol xi drabi huma differenti. Dan hu riżultat b'mod partikolari għad-differenza kbira fl-età ta' l-impjegati. Madanakollu, minhabba l-esperjenza kbira tat-tradutturi l-aktar anzjani, il-produzzjoni ras għal ras hija bażikament l-istess. Il-Bureau tal-PE, imhassab dwar kif jista' jsir użu ahjar tat-teknoloġiji l-godda, inkariga lis-Segretarju Ġenerali sabiex jipprezentalu rapport dwar din il-kwistjoni u dwar is-servizzi tal-PE li qed jahdmu fuqha.

73. Huwa importanti li tiġi kwalifikata r-rimarka dwar l-użu tal-kapaċitajiet interni ta' l-unità Franċiża. Dawn ma ġewx utilizzati inqas iżda utilizzati għal xogħolijiet oħra supplimentari. L-unità FR kienet partikolarment mgħobbija bix-xogħol minhabba l-installazzjoni u l-amministrazzjoni ta' l-unitajiet godda Pollakki u Litwanjani u minhabba l-korsijiet tal-lingwi għat-traduzzjoni mil-lingwi UE-10. Fost dawn ix-xogħolijiet supplimentari, hija għandha wkoll tiżgura li tgħaddi l-kelma lil-lingwi oħra, kif ukoll li taġġmel it-traskrizzjoni u r-reviżjoni tar-rapport orali "in Extenso" tas-sessjonijiet plenarji u tad-"djalogo ekonomiku u monetarju".

74. Ir-rimarka għandha tiġi preċiżata, minhabba li bħal ma qalet il-Qorti, l-esternalizzazzjoni tad-traduzzjonijiet, bl-eċċezzjoni tal-CRE, kienet interrotta waqt il-perjodu diskuss.

Rigward l-istabilità tar-rata ta' l-esternalizzazzjoni, il-kuntradizzjoni mat-tnaqqis tal-volum tax-xogħol globali hija biss fl-apparenza. Ir-raġuni għalfejn ir-rata medja ta' l-esternalizzazzjoni kważi ma nbidlet xejn minkejja t-tnaqqis fil-volum tax-xogħol hija l-koncentrazzjoni qawwija ta' din ta' l-ahħar fl-ewwel parti tas-sena, li provokat esternalizzazzjoni aktar qawwija matul dan il-perjodu.

83. Il-PE mhuwiex f'pożizzjoni li jikkonferma l-konkluzjoni tal-Qorti dwar produttività inqas miż-żewġ unitajiet imsemmija minhabba d-differenzi tal-kontenut u tan-natura ta' ċerti xogħolijiet taġġhom meta mqabbla ma' dawk ta' unitajiet oħra, differenza li tikkonsma r-riżorsi umani. Il-fatt li l-unitajiet Ingliżi u Franċiżi internament jipproduċu inqas paġni mill-medja, jispjega ruħu mill-irwol taġġhom bħala "relay" għat-traduzzjoni mil-lingwi inqas utilizzati fl-originali, mill-volumi dejjem akbar ta' xogħolijiet oriġinali għar-reviżjoni u għall-editjar, skond il-volum l-aktar importanti ir-rapport orali "in extenso" sabiex ikunu transkritti u riveduti kif ukoll l-amministrazzjoni ta' ċertu unitajiet godda u minhabba l-formazzjoni tal-lingwi EU-10. Barra minn hekk, wara l-harifa ta' l-2005, l-unità Ingliża qed taqsam mat-Tabling Office il-verifika sistematika ta' l-originali.

Ara wkoll ir-risposta mogħtija għall-paragrafu 73.

95. Fil-każ ta' volum ta' xogħol eċċessiv fl-unitajiet lingwistiċi it-Taqsina ta' l-Ippjanar l-ewwel tesplora l-possibiltajiet ta' kif seta' jitqassam ix-xogħol, ovvjament skond il-firxiet lingwistiċi u skond id-disponibiltà ta' l-istituzzjonijiet l-oħra.

L-eskluzjoni tal-lingwi UE-10 hija biss temporanja. Aktar 'il quddiem, meta l-unitajiet UE-10 ikun spiccaw xogħolhom, huma jippartecipaw fl-istess livell tal-lingwi UE-5.

B'mod ġenerali, huwa importanti li jiġi enfasizzat li t-tqassim tal-volum tax-xogħol kien daħal ffazi ta' koperazzjoni attiva bejn it-Taqsima ta' l-Ippjanar ta' l-istituzzjoni minn Jannar 2006. L-Istatistika tal-volum tax-xogħol li nhadem għall-ewwel trimestru ta' l-2006 żdiedu konsiderevolment.

96-109. Il-PE jieħu nota tar-rakkomandazzjonijiet kollha tal-Qorti u ma jonqosx milli jagħti s-soluzzjonijiet xierqa. B'mod partikolari, ġie appuntat grupp ta' hidma ad hoc sabiex jagħmel reviżjoni tal-Kodiċi ta' tmexxija. Fl-istess waqt għaddejjin ukoll żviluppi informatiċi li jikkonċernaw punti mressqa mill-Qorti.

RISPOSTI TAL-KUNSILL

RIMARKI ĠENERALI

Is-Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill (SĠK) jilqa' l-ewwel Verifika tannefqa għat-traduzzjoni f'uhud mill-istituzzjonijiet ta' l-UE u jagħraf l-utilità tagħha. Huwa jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li diġà ġew implimentati jew qegħdin jiġu kkunsidrati b'mod attiv fid-Dipartiment Lingwistiku bidliet għal aspetti li ġew ikkritikati matul il-verifika.

Is-SĠK madankollu jixtieq jenfasizza li, wiċċ imb'wiċċ ma' l-isfida ewlenija tat-tkabbir, huwa dahhal fis-sehħ għall-istruttura kollha approċċ kontrollat, li ġie endorsjat fl-oghla livell politiku fl-2002, u li għamel mezz li jkun possibbli li jiġi limitat l-impatt baġitarju tat-tkabbir fuq l-ispejjeż amministrattivi tiegħu.

B'mod speċifiku, fil-qasam tat-traduzzjoni, filwaqt li estrapolazzjoni ta' l-approċċi adottati għal tkabbir preċedenti tkun irriżultat f'żieda fin-numri tal-persunal fid-Dipartiment Lingwistiku ta' madwar 765 uffiċjal ġdid, l-approċċ kontrollat imsemmi hawn fuq se jiżgura tnaqqis drastiku fiċ-ċifri globali meta dawn il-miżuri jkunu operattivi bis-shiħ. Fi tmiem il-perijodu attwali ta' adattament u aġġustament, is-SĠK se jkollu inqas tradutturi għal Unjoni magħmula minn 25 Stat Membru (551) milli kellu għal Unjoni ta' 15-il Stat Membru (578).

Dan ir-riżultat sar possibbli inter alia billi ġiet limitata t-traduzzjoni għad-dokumenti meqjusa essenzjali għall-proċess politiku u leġislattiv (l-hekk imsejha "dokumenti ta' qofol" core documents), billi ġiet implimentata razzjonalizzazzjoni approfondita tas-servizzi ta' traduzzjoni, u billi ġew adottati linji gwida dwar l-abbozzar, il-kontenut, ir-reġistru u t-tul tad-dokumenti tal-Kunsill. Billi għamel dan, is-SĠK hejja t-triq li għandhom isegwu l-istituzzjonijiet l-oħra.

Is-SĠK jagħraf li, bhala konsegwenza ta' dan l-approċċ, huwa issa jiffaċċja problema ta' numru żejjed ta' persunal fl-unitajiet lingwistiċi ta' l-UE-15, iżda jenfasizza n-natura transitorja u mhux strutturali ta' din is-sitwazzjoni, li, fil-fehma tiegħu, għandha tiġi vvalutata mil-lat dinamiku, b'kont debitu mehud tal-benefiċċji għall-perijodu medju u fit-tul li wiehed ma jistax jiċhad li se jirriżultaw f'termini ta' kontroll tannefqa amministrattiva.

Is-SĠK jiġbed ukoll l-attenzjoni għall-fatt li, bhala l-aħhar konnessjoni fil-katina leġislattiva qabel l-approvazzjoni u l-pubblikazzjoni f'20 lingwa, il-Kunsill, flimkien mal-Parlament Ewropew fir-rigward ta' ko-deċiżjonijiet, għandu jiżgura li l-leġislazzjoni adottata mill-Kunsill hija ta' l-oghla kwalità kif ripetutament mitlub mill-Istati Membri. Dan jghodd ukoll għat-testi politiki tal-Kunsill.

Il-proċedura ta' kontroll tal-kwalità meħtieġa biex tiġi żgurata tali kwalità u konsistenza, twassal b'mod naturali għal spejjeż addizzjonali. B'differenza mill-istituzzjonijiet l-oħra li jistgħu jużaw is-servizzi ta' aġenziji freelance b'mod estensiv għal ċerti dokumenti sabiex inaqqsu l-ispejjeż, din it-triq mhix miftuha għas-SĠK, peress li t-traduzzjoni interna hija l-aħjar mod u dak l-aktar kost-effettiv biex tiġi żgurata din il-kwalità. Il-ħtieġa għal testi ta' kwalità għolja għall-pubblikazzjoni għandha, naturalment, impatt kbir fuq l-ispiża għat-traduzzjoni fil-Kunsill.

Madankollu, is-SĠK qed jittratta din il-problema ta' numru żejjed ta' persunal b'mod proattiv u fi hdan tahlita ta' linji politiki li jindirizzaw fl-istess hin l-aspetti kollha tal-problema. Minbarra l-fatt li t-tradutturi jew is-segretari li hallew id-disa' unitajiet lingwistiċi ta' l-UE15 (minbarra dik Ingliża u Franciża) wara l-2002 ma ġewx sostitwiti, il-persunal tad-Dipartiment tat-Traduzzjoni huwa mhegġeġ b'mod attiv biex japplika għal postijiet battala f'DĠs u direttorati oħra. Programm speċjali ta' tqassim mill-ġdid, li jinkludi l-identifikazzjoni ta' postijiet adegwati, taħriġ għal funzjonijiet godda, u motivazzjoni għal bidla, qed jiġi stabbilit.

Barra minn hekk, is-SĠK qed jipparteċipa b'mod attiv fil-proġett interistituzzjonali "Bilanċjament tal-piż tax-xogħol" bhala kontributor nett u qed jikkunsidra wkoll il-mobbiltà interistituzzjonali u miżuri oħra possibbli previsti mir-Regolamenti tal-Persunal.

Is-SĠK huwa għaldaqstant kunfidenti li jirrimedja b'suċċess id-għufijiet enfasizzati fir-rapport, b'mod partikolari dawk ta' natura transitorja, u li jissodisfa b'mod effiċjenti l-missjoni tiegħu fi żmien il-limiti stipulati għall-operazzjonijiet tiegħu.

KUMMENTI DWAR IS-SEJBIET TAL-QORTI

TAQSIRA EŻEKUTTIVA

III. Għalkemm is-SĠK m'għandux linji gwida għat-traduzzjoni bil-miktub, l-unità ta' Koordinazzjoni u Produzzjoni (Koordinazzjoni Ġenerali) tiżgura produzzjoni kontrollata tat-traduzzjonijiet.

IV. Il-problemi esperjenzati fl-2004 għal-lingwi ta' l-UE-10 kellhom x'jaqsmu mad-diffikultajiet fir-reklutaġġ tal-persunal (ara l-kummenti fil-paragrafu 19 hawn isfel). Il-kwalità u l-ġhotti f'waqtu tat-traduzzjoni tjebu b'mod sinifikattiv fl-2005. Fl-2006, dan it-tiġib jista' jiġi nnutat mit-tnaqqis f'talbiet għal traduzzjonijiet mibgħuta lil aġenziji freelance.

V. Mit-tieni nofs l-2005, il-Kap tal-Koordinazzjoni Ċentrali reġa' beda kuntatti mill-qrib mar-Rappreżentazzjonijiet Permanenti, speċjalment mill-UE 10, bil-hsieb li:

- a) jinghata rispons dwar:
- il-kwalità tat-traduzzjonijiet;
 - l-ammont ta' dokumenti tradotti;
 - id-disponibbiltà ta' dawk id-dokumenti fil-laqgħat;
 - ir-relazzjonijiet bejn l-unità ta' Koordinazzjoni u Produzzjoni u t-timijiet ta' traduzzjoni, minn naħa waħda, u r-Rappreżentazzjonijiet Permanenti u l-awtoritajiet nazjonali, mill-ohra.
- b) jkun hemm skambju ta' informazzjoni dwar:
- il-funzjonament tal-Kunsill, jiġifieri l-katina tad-dokumenti;
 - is-sitwazzjoni tat-timijiet ta' traduzzjoni, b'mod partikolari f'termini ta' persunal;
 - kwistjonijiet ġenerali ta' terminoloġija, termini perentorji, eċċ.

Kaxxa postali elettronika se titnieda fil-gejjieni ferm qrib. Dik il-kaxxa postali elettronika se tikkoncentra l-kummenti kollha mid-delegazzjonijiet, tipprovdi stampa ġenerali tal-kwalità perċepita tat-traduzzjonijiet prodotti mill-Kunsill u ttejjeb is-sinerġija bejn it-timijiet tat-traduzzjoni u d-delegazzjonijiet, u d-delegazzjonijiet ġew infurmati b'dan fil-5 ta' Mejju 2006.

VI. Is-Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill bi hsiebu jstabbilixxi sistema li tkun tippermetti revizzjoni permanenti ta' l-ispiza għat-traduzzjoni. Hemm, madankollu, raġunijiet għaliex it-traduzzjonijiet tas-SĠK iqumu hafna flus, u li huma diskussi f'akbar dettall f'dan id-dokument: l-ispeċifitajiet tal-hidma tal-Kunsill u t-termini perentorji tiegħu, il-htieġa li tiġi żgurata kwalità adegwata f'dokumenti legiſlattivi lejn tmien il-katina ta' produzzjoni, u r-raġunijiet strutturali temporanji marbuta mar-ristrutturar tad-Direttorat.

VII. Is-SĠK bi hsiebu jnaqqas in-numru żejjed ta' persunal, per eżempju permezz ta' tqassim mill-ġdid intern (lejn DGs ohra) u mobbiltà interistituzzjonali (lejn dipartimenti tat-traduzzjoni f'istituzzjonijiet ohra).

Barra minn hekk, is-SĠK qed jeżamina l-possibiltajiet kollha previsti fir-Regolamenti tal-Persunal.

VIII. Is-SĠK huwa kontributor ewlieni għas-sistema ta' bilancjar tal-piż tax-xogħol u kien responsabbli għat-traduzzjoni ta' 55 % tan-numru totali ta' paġni pproċessati taht din is-sistema fl-2005.

IX. Fl-2004 u l-2005, is-SĠK żviluppa politika koerenti dwar l-użu tat-teknoloġija moderna. L-unitajiet lingwistiċi l-ġodda kollha mill-holqien tagħhom hadmu bl-istrumenti informatiċi disponibbli, għall-unitajiet tal-"lingwi l-qodma" il-politika qed tiġi attwalment immedija b'konformità ma' l-iżvilupp ta' l-ghodod adegwati tat-TI.

INTRODUZZJONI

6. Is-SĠK m'għandux unità freelance, jew unità tat-TI marbuta mad-dipartiment tat-traduzzjoni tiegħu. L-istruttura stabbilita fis-SĠK hija għaldaqstant ehfef mill-istituzzjonijiet l-ohra.

OSSERVAZZJONIJET

13. Is-SĠK għandu proċeduri ċari, għalkemm dawn jistgħu jiġu mtejba.

Wiehed għandu jinnota li dawk li jistgħu jitolbu traduzzjoni huma definiti fis-Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill u mgħarrfa lill-Koordinazzjoni. B'mod simili, tipi ta' dokumenti li għandhom jiġu tradotti huma definiti b'mod ċar fil-lista ta' dokumenti ta' qofol.

14. Is-SĠK isibha bi tqila biex jiehu approċċ differenzjat għal-lingwi ta' l-UE-10 u l-UE-15 li jista' jwassal għal akkużi ta' diskriminazzjoni.

15. Il-konklużjoni tal-Qorti dwar it-talba għal traduzzjoni hija tajba. Madankollu, l-aċċettazzjoni tat-talbiet tiddependi mill-istruttura ta' kontroll fis-sehħ.

16. Fil-Kunsill, il-Koordinazzjoni Ċentrali, li hija qrib id-Dipartiment tat-Traduzzjoni, dejjem tivverifika l-adeqwatezza ta' traduzzjoni qabel ma tibgħat it-test lil unità waħda jew lill-20 unità. F'każ ta' problemi l-Kap tal-Koordinazzjoni Ċentrali jintervjoni u jistgħu jirriżultaw ukoll kuntatti mal-Presidenza. Il-Koordinazzjoni Ċentrali, jiġifieri d-DĠ tal-Koordinazzjoni u l-Koordinazzjoni Lingwistika, hija f'kuntatt kontinwu mad-DGs u wkoll kemxejn inqas mal-Presidenza, u dan jagħmilha possibbli li tiegħu deċiżjonijiet infurmati dwar l-adeqwatezza tat-traduzzjonijiet u tagħti prijorità lil traduzzjonijiet fil-każ ta' riżorsi ta' traduzzjoni insuffiċjenti.

18. L-awtorizzazzjoni u r-rifjut ta' traduzzjonijiet huma komputu tal-Koordinazzjoni (speċjalment *Tour de Contrôle*). Fil-fehma tal-Kunsill is-sitwazzjoni hija sodisfaċenti. Titjib huwa madankollu possibbli. Bl-esklużjoni tal-"kontroll mill-amministrazzjoni", l-istatistika dwar ir-rifjuti tista' tittejjja għal analiżi ulterjuri. L-ebda miżura m'hi meħtieġa f'dak li jikkonċerna l-awtorizzazzjonijiet.

Il-fatt li l-"approvazzjoni ta' talbiet għal traduzzjoni ⁽¹⁾ hafna drabi ddependiet aktar fuq id-disponibbiltà ta' kapaċità għal traduzzjoni milli fuq bżonnijiet attwali" hija inevitabbli, minhabba:

- in-"numru żejjed" ta' persunal jew in-nuqqasijiet f'ċerti unitajiet tat-traduzzjoni;

(1) Dokumenti mhux ta' qofol.

- il-politika ta' tnaqqis tax-xogħol bis-sahra għal minimu;
- iż-żewġ velocitàjiet differenti ta' traduzzjoni (UE10 vs UE15).

Traduzzjonijiet li realment huma meħtieġa qatt ma jiġu rifjutati.

19. Ir-reklutaġġ magħmul permezz ta' l-EPSCO kien aktar diffiċli milli mistenni bħala riżultat tan-numru żgħir ta' kandidati adegwati, minkejja l-aħjar sforzi magħmula mill-Istituzzjonijiet biex jissensibilizzaw l-Istati Membri u partijiet oħra dwar din il-problema.

20. Ma jistax jiġi implikat li t-tort li ma nkisbux il-miri ta' rek-lutaġġ jaqa' fuq l-istituzzjonijiet individwali. Sfortunatament,

din is-sitwazzjoni (nuqqas fin-numri tal-persunal) se tkompli anki wara dik id-data (tard fl-2006), mhux biss fir-rigward ta' tradutturi, iżda wkoll fir-rigward ta' Kapijiet ta' Unità, Kontrolluri tal-kwalità u segretarji.

23. Huwa korrett li wiehed jgħid li numru ferm żgħir ta' tradutturi fl-unitajiet ta' l-UE-15 minbarra EN u FR għandhom konoxxenza ta' lingwi ta' l-UE-10. Dan huwa r-riżultat ta' deċiżjoni ta' politika intenzjonata maħsuba b'attenzjoni biex in-nurmu ta' lingwi uffiċjali jingab minn 11 għal 20 mingħajr il-htieġa ta' zieda kkommensurata fil-livelli tal-persunal. Fi tnejn għat-ktabbir ta' l-2004, is-SĠK ilu jorganizza tahrig għal tradutturi fl-unitajiet EN u FR f'wahda jew aktar mil-lingwi ta' l-UE-10, u dan wassal għas-sitwazzjoni pprezentata fit-tabella li ġejja (sitwazzjoni fit-22 ta' Mejju 2006).

Konoxxenza tat-tradutturi EN u FR ta' lingwi ta' l-UE-10 (sitwazzjoni fit-22 ta' Mejju 2006)

	CS	ET	HU	LT	LV	MT	PL	SK	SL
FR	2	0	1	0	0	0	3	0	0
EN	4	3	4	2	3	0	2	4	4
Total	6	3	5	2	3	0	5	4	4

Barra minn hekk, is-SĠK qed jeżamina wkoll modi oħra kif tiġi pprovduta kopertura għal-lingwi uffiċjali kollha, inkluż użu ta' traduzzjoni *retour* (it-tradutturi jahdmu mil-lingwa nativa tagħhom lejn EN u FR).

26. L-unità EN tipparteċipa b'mod estensiv fis-sistema ta' bilanċjar tal-piż tax-xogħol. Madankollu, wiehed għandu jinnota li anki jekk hemm xi numru żejjed ta' persunal fl-unità EN, maħsub biex jiżgura multilingwiżmu shiħ f'dik l-unità, dan għandu jittqabbel ma' l-ispiza tas-sistema preċedenti fejn kull unità lingwistika kellha n-numru ta' tradutturi (madwar minimu ta' 6 tradutturi bil-konoxxenza ta' kull lingwa ta' l-UE) biex tittraduċi minn kull lingwa uffiċjali anki jekk in-numru ta' paġni li għandom jiġu tradotti mill-biċċa l-kbira ta' dawk il-lingwi kien jirra-prezenta inqas minn 1 % tan-numru ta' paġni tad-dokumenti originali.

Madankollu, is-SĠK dejjem qal li se jirrevedi l-politika tiegħu fid-dawl ta' l-esperjenza (minimu ta' sentejn). Din ir-reviżjoni se sseħħ fit-tieni nofs ta' l-2006/kmieni fl-2007.

35. Il-Koordinazzjoni Ċentrali tikkontrolla l-konformità mal-politika ta' "stadji importanti", jiġifieri billi tiġi vvalutata l-htieġa għal traduzzjoni f'ċertu stadju u rifjutata t-traduzzjoni ta' ċerti dokumenti. Abbażi tar-riżorsi disponibbli u r-restrizzjonijiet ta' hin, il-Koordinazzjoni Lingwistika tiżgura li n-numru adegwat

ta' verżjonijiet importanti jkun tradott. Numru ta' punti intangibbli bħall-importanza politika ta' test, u l-prijorità tiegħu għal programm tal-Presidenza, u r-restrizzjonijiet ta' hin huma elementi li jittiehed kont tagħhom mill-Koordinazzjoni Lingwistika meta tid-deċiedi dwar it-traduzzjoni ta' verżjoni importanti.

38. F'ċerti każijiet, meta għandu jsir bilanċ bejn traduzzjoni fil-hin u kwalità, il-Koordinazzjoni Lingwistika tagħmel rakkommandazzjonijiet biex ma ssirx revizjoni ta' test. Dan jista' jseħħ biss fi stadji intermedji.

Madankollu, peress li l-Kunsill jittraduċi biss dokumenti ta' qofol, huwa normalment meħtieġ livell għoli ta' kwalità.

39. Is-SĠK qed jistabbilixxi proċedura ta' kontroll tal-kwalità fil-livell ta' unità lingwistika u recentement implimenta proċedura formali biex jiġu ttrattati lmenti dwar il-kwalità u biex il-klijenti tagħna jkun jistgħu jipprovdur rispons dwar traduzzjonijiet.

40. Ara l-kumment għall-punt 39.

41. Is-SĠK jinnota bi pjaċir li l-Qorti ta' l-Awdituri tagħraf li l-klijenti tiegħu huma sodisfatti bil-kwalità tas-servizz pprovdut. Huwa madankollu lest biex jistabbilixxi proċeduri armonizzati ta' assigurazzjoni tal-kwalità.

42. Ir-rispons generali mid-delegazzjonijiet ta' l-UE-10 huwa issa wkoll generalment sodisfaċenti. Ir-reviżjoni ta' traduzzjonijiet esterni hija problema. Traduzzjonijiet jintbaghtu barra minhabba problemi ta' nuqqas ta' persunal u r-reviżjoni tagħhom tnaqqas il-benefiċċju ta' dan l-aġir (użu ta' riżorsi prezzjużi għal revizjoni).

44. Il-Kunsill se jeżamina, fil-qafas ta' żviluppi statistiċi fil-Koordinazzjoni Ċentrali, kif jiġi vvalutat il-livell ta' konformità mat-termini perentorji għat-traduzzjoni. Madankollu, dokumenti ta' qofol li jikkonformaw mar-Regoli ta' Proċedura huma dejjem lesti fil-laqgħa li għaliha huma meħtieġa.

46. Dan kien minhabba n-nuqqas drammatiku ta' numru ta' persunal f'dawk il-lingwi. Madankollu, m'hemm l-ebda evidenza li l-adozzjoni ta' kwalunkwe leġislazzjoni seħhet aktar tard minhabba li ma kinux disponibbli d-dokumenti.

47. Is-SĠK bi hsiebu jibni fuq l-esperjenza miksuba matul din il-verifika biex jistabbilixxi sistema biex l-ispiza għat-traduzzjoni tinżamm taħt revizjoni. Is-SĠK qed jikkunsidra wkoll il-possibbiltà li jibgħat b'mod sistematiku lid-DĠs u lill-Presidenza l-"ispiza" għal ċerti traduzzjonijiet, speċjalment dawk li jagħtu lok għal sahra eċċessiva.

51. Peress li l-Kunsill qiegħed fi tmiem il-proċedura leġislativa, huwa għandu responsabbiltà partikolari għall-kwalità tat-test adottat (u ppubblikat). Il-kwalità għandha prezz u implikazzjonijiet għall-produttività tat-tradutturi. Barra minn hekk, kif spjegat qabel, mhuwiex adegwat li dokumenti leġislativi u politikament sensitivi jintbaghtu lil aġenziji freelance. Din hija r-raġuni għaliex il-politika generali tas-SĠK hija li jiġi evitat l-użu ta' traduzzjoni esterna.

53.

b) Il-Kunsill se jistabbilixxi proċedura għall-monitoraġġ tal-perċentwali ta' talbiet li ma jzommux mat-termini perentorji għas-sottomissjoni ta' traduzzjonijiet u r-raġunijiet għal dak in-nuqqas mingħajr ma jiġu ttraskurati l-aspetti li dwarhom inġibdet l-attenzjoni fil-kumment għal §44.

e) Il-Kunsill se jistabbilixxi proċedura għall-monitoraġġ tal-perċentwali ta' dokumenti ta' "qofol" li għalihom hija obbligatorja traduzzjoni, fuq in-numru totali ta' dokumenti tradotti.

f) Il-Kunsill se jistabbilixxi proċedura biex tinkiseb informazzjoni addizzjonali dwar traduzzjonijiet mhux meħtieġa minhabba bidliet sussegwenti għall-oriġinali.

56. L-argument tal-Qorti ta' l-Awdituri dwar l-importanza ta' previzjonijiet akkurati huwa validu, iżda fir-realtà dan huwa ta' spiss 'il bogħod mill-possibiltajiet tas-servizzi ta' traduzzjoni, p. eż. l-progress ta' testi leġislativi fil-Kunsill jiddependi mill-progress miksub f'gruppi ta' hidma, kumitati u laqgħat tal-Kunsill differenti, xi drabi anki f'laqgħat bilaterali differenti.

61. In-numru komplet ta' persunal ta' 25 traduttur huwa bbażat fuq il-piż tax-xogħol normali mistenni, li min-naħa tiegħu huwa bbażat fuq il-politika ta' "dokumenti ta' qofol". Iż-żieda jew volum massimu fil-piż tax-xogħol fi tmiem kull Presidenza tiġi riżolta b'għestjoni aktar stretta tax-xogħol fl-unitajiet, negozjar mill-ġdid tat-termini perentorji, iżda l-aktar importanti bl-użu tas-sahra fi tmiem il-jum tax-xogħol u, b'mod eċċezzjonali, matul tmiem il-ġimgħa jew il-btajjel pubbliċi.

Il-fatt li t-traduttazzjonijiet tal-Kunsill jingħataw biss f'it żmien qabel il-laqgħa huwa minhabba l-fatt li 62 % tad-dokumenti tal-Kunsill għandhom termini perentorji ta' inqas minn 72 siegħa. Għaldaqstant ma jistax jiġi evitat li t-traduzzjonijiet ikunu disponibbli f'it żmien qabel il-laqgħa.

64. Dan huwa minnu, iżda għandhom xorta waħda l-esperjenza biex ikunu jafu l-mumentu fejn jintlaħaq il-volum massimu ta' xogħol u fil-maġġoranza ta' l-unitajiet ta' traduzzjoni huma "megħjuna" minn tradutturi li jaġixxu bħala koordinaturi full-time. Kemm il-Kap ta' l-Unità u l-koordinatur jinżammu kontinwament infurmati mill-Koordinazzjoni Ċentrali. Fil-Kunsill, li jaħdem biss b'termini perentorji qosra, l-inizjattiva dwar it-termini perentorji tithalla f'idejn il-Koordinazzjoni Ċentrali li hija l-unità b'vizjoni globali tal-volum tax-xogħol.

65. Il-Kunsill biddel is-sistema tiegħu li jgħodd il-paġni biex issir stima tal-piż tax-xogħol u issa juża sistema ta' paġni standard ippeżati, imsejha paġni "netti".

67. Dan il-kompitu jsir mill-Koordinazzjoni Ċentrali bl-użu ta' mezzi tekniċi.

69. Il-Kunsill għamel progress konsiderevoli fuq dan il-front mill-perijodu kopert mill-Verifika, u l-proporzjon ta' sekretarji ma' tradutturi għadu qed jitjieb.

70. Il-Kunsill investa ħafna hin biex jottimizza l-użu ta' għodod tat-TI. Pjan implimentattiv li jinvolvi l-iżvilupp ta' għodod (EURAMIS u għodod in-house), programm ta' taħriġ u l-istabbiliment ta' ċellola speċjali ta' TRADOS fil-Koordinazzjoni Ċentrali qed tiġi attwalment immedija. Il-Kunsill bi hsiebu, madankollu, jintroduċi sistema ta' indikaturi statistiċi biex jagħmel monitoraġġ ta' l-użu ta' TRADOS fid-Dipartiment tat-Traduzzjoni.

78. Is-settur privat huwa inqas interessat fil-kwalità u l-konsistenza mill-istitutazzjonijiet. L-esperjenza ta' l-istitutazzjonijiet in generali, kif ikkonfermat mill-hidma ta' CIEQ, hija li testi leġislativi m'għandhomx jintbaghtu lil aġenziji esterni. L-esperjenza tal-Kunsill hija li anki meta testi jintbaghtu lil aġenziji matul l-ewwel stadji ta' negozjati fi hdan il-Kunsill (livell ta' Grupp ta' Hidma), dan ma kienx ta' għajjnuna kbira fit-traduzzjoni ta' verżjonijiet sussegwenti tat-test.

85. Hemm tabilhaqq possibiltajiet ferm limitati ta' tqassim mill-ġdid intern. It-tradutturi jiffurmaw madwar 66 % tal-persunal AD (790 LA bl-esklużjoni tal-ĠL; 450 A) fil-Kunsill.

Wiehed ghandu wkoll jinnota li fit-tmien unitajiet lingwistiċi b'eċċedenza ta' persunal, hemm proporzjon ferm għoli ta' persunal fil-faxxa ta' età 55-65.

Proporzjoni ta' persunal fit-taqsimiet lingistiċi fil-faxxa ta' età 55-65

	DA	DE	EL	ES	NL	FI	PT	IT
Eċċ	12	25	15	16	12	19	18	18
55-65	15	8	11	10	10	8	15	12

Huwa diffiċli li wiehed jerġà jharreġ u jqassam mill-ġdid numru kbir ta' tradutturi peress li t-tradutturi għandhom sfond lingwistiku speċjalizzat. Madankollu, il-Kunsill bi hsiebu jivvaluta kull possibbiltà ta' tqassim mill-ġdid, kemm internament u interistituzzjonalment. Hija għaddejja azzjoni adegwata.

86. Minbarra l-kompiti msemmija fir-rapport tal-Qorti ta' l-Awdituri, l-unità lingwistika Ingliża tipprovdi wkoll assistenza diretta lill-Presidenza (traduttur wiehed jahdem fil-bini tal-Presidenza) u lil DGs oħra.

88. L-indikaturi ta' prestazzjoni u l-istatistika msemmija se jiġu implimentati b'mod gradwali hekk kif ir-riżorsi disponibbli għall-iżvilupp tal-fluss tax-xogħol jippermettu t-titjib meħtieġ.

90. L-istatistika użata mill-Kunsill giet mibdula fl-2005 biex tirrefletti l-prattika f'istituzzjonijiet oħra. L-istatistika għall-2003 u l-2004 giet emendata b'mod retroattiv biex tkun konformi mal-metodi l-ġodda ta' kalkolu.

KONKLUŻJONIJIET U RAKKOMANDAZZJONIJIET

105. Il-Koordinazzjoni Ċentrali fil-Kunsill tipprova tipprevedi l-piż tax-xogħol ta' traduzzjoni u tippjana l-piż tax-xogħol kif xieraq. B'dan il-mod, hi tfittex, fi hdan ir-restrizzjonijiet politiċi, li tibbilanċja l-piż tax-xogħol u l-kapaċità ta' traduzzjoni.

RISPOSTI TAL-KUMMISSJONI

SOMMARJU EŻEKUTTIV

I. Il-Kummissjoni hija impenjata li tappoġġja komunikazzjonijiet bil-miktub multilingwali permezz tat-trattament lingwistiku ugwali tal-lingwi uffiċjali kollha. Tappoġġja wkoll il-multilingwiżmu fl-Unjoni, li sar kwistjoni politika sensitiva. Il-prinċipji li jiggwidaw lill-Kummissjoni meta tipprovdi t-traduzzjonijiet huma li tissodisfa l-ħtiġijiet veri, il-kwalità għolja, u l-effikaċja ta' l-infiq.

Il-Kummissjoni hija l-istituzzjoni li għandha l-inizjattiva li tagħmel proposti leġiżlattivi u għalhekk ta' sikwit tiffaċċja traduzzjonijiet ta' testi kompletament godda, imbagħad mibdula fil-Kunsill u fil-Parlament. Dan ifisser diffikultà akbar u iktar riċerka, partikolarment fil-qasam tat-terminoloġija.

II. Mindu tlestiet il-verifika, il-Kummissjoni introduċiet iktar bidliet fil-prattika u l-proċeduri tat-traduzzjoni tagħha li, fl-opinjoni tagħha, jindirizzaw l-osservazzjonijiet tal-Qorti u huma enfazzzati fit-tweġiba tal-Kummissjoni għall-paragrafi rilevanti.

III.–IV. Il-Kummissjoni ser taġġorna l-istrategġija tagħha ta' traduzzjoni eż. billi tinkludi linji ta' gwida għal dokumenti mhux ċentrali. Id-Direttorati Ġenerali ser ikunu mhegga biex jissimplifikaw il-proċeduri tagħhom għal talbiet ta' traduzzjonijiet.

V. Bhalissa il-Kummissjoni qed tistharreġ l-iktar mezzi adattati biex titkejjel il-kwalità. Id-DGT intensifikat l-kuntatti tagħha mad-Direttorati Ġenerali u s-servizzi tal-Kummissjoni li jippermettu reazzjoni regolari dwar il-kwalità tas-servizz offrut lilhom. Hi tikkunsidra li stharrig regolari dwar is-sodisfazzjon ta' l-utent tad-Direttorati Ġenerali u tas-servizzi mhux ser jipprovdu valur miżjud sinifikanti.

Il-proċeduri ta' kontroll tal-kwalità tal-Kummissjoni huma bbażati fuq valutazzjoni tar-riskju u l-effikaċja ta' l-infiq bl-għan li dejjem tipproduċi traduzzjonijiet adattati għall-iskop tagħhom. Fil-kuntest ta' din il-politika, "indikatur ta' kwalità" uniku bbażat fuq numru ta' żbalji għal kull paġna mhuwiex wiehed adattat (ara wkoll il-punt 100 hawn taht).

VI.–VII. Il-Kummissjoni kkalkulat l-ispiza tagħha għat-traduzzjoni u l-ispiza tagħha għal kull paġna fl-2002 u ssošpendiet l-aġġornamenti sussegwenti ta' dawn il-kalkoli sakemm johroġ ir-riżultat tal-verifika li dwarha qed isir dan ir-rapport.

Iż-zieda fl-ispiza għal kull paġna fl-2005 għall-Kummissjoni (meta mqabbla ma' l-2003) tirriżulta mill-implimentazzjoni ta' ġestjoni stretta tat-talba li tnaqqas it-talba b'mod indaq fil-lingwi differenti kollha u taht il-kapaċitajiet disponibbli fid-dipartimenti tal-lingwi l-"qodma". Dan wassal sabiex il-Kummissjoni tkun tista' tnaqqas il-bżonn tagħha għal riżorsi fid-dipartimenti tal-lingwi godda b'mod li toħloq iffrankar sinifikattiv immedjat għall-baġit amministrattiv Komunitarju ekwivalenti għal madwar 380 kariga.

L-eċċedenzi ta' kapaċitajiet li rriżultaw fil-lingwi l-"qodma" ġew indirizzati parzjalment fl-2004 u fl-2005 permezz ta' miżuri ta' kumpens, bħal rjallokazzjoni interna, metodi godda għal flessibilità miżjuda, tnaqqis drastiku ta' traduzzjonijiet tal-*freelance* għad-dipartiment tal-lingwi l-"qodma", eċċ. Dawn il-miżuri ssahhu lejn l-aħhar ta' l-2005 bl-introduzzjoni ta' strategġija għal allokkazzjoni ta' riżorsi fid-DGT, ikkonfermata fid-deċiżjoni APS 2007 tal-Kummissjoni, bl-għan li jintlahaq iktar bilanċ bejn il-provvista u t-talba u titjib fl-effiċjenza ta' l-infiq, b'mod illi jkun hemm iktar iffrankar għall-baġit amministrattiv Komunitarju, f'perjodu medju sa perjodu fit-tul. Dan għandu jiżgura li differenzi fir-rata ta' ħidma u persentaġġi ta' esternalizzazzjoni tax-xogħol jitnehew fil-perjodu medju.

VIII. Il-Kummissjoni tappoġġja kollaborazzjoni interistituzzjonali li tinkludi mekkanizmu li jibbilanċja l-ammont ta' xogħol sabiex l-istituzzjonijiet ikunu jistgħu jaqsmu l-kapaċità żejda ta' traduzzjoni bejniethom u kienet l-iktar entità li kkontribwiet matul il-proġett pilota.

Il-Kummissjoni ser tkompli tikkontribwixxi għall-perfezzjonament ta' din il-proċedura. Madankollu, il-potenzjal tagħha se jnaqqas fil-futur bħala riżultat ta' miżuri li qed jittiehdu bhalissa sabiex jiġu aġġustati l-allokkazzjonijiet ta' riżorsi skond il-ħtiġijiet reali. Barra minn dan, hemm limiti għal kemm wiehed jista' jimxi 'l quddiem minhabba x-xejra differenti tax-xogħol kif ukoll minhabba l-iskeda u l-aġendi ta' l-istituzzjonijiet differenti u l-bilanċ ta' l-ammont ta' xogħol ma jistax jiehu post ix-xogħol tal-*freelance*, u lanqas mhu ser iwassal għall-assorbiment tal-kapaċità li mhux qed tiġi sfruttata ta' xi istituzzjoni minn istituzzjoni oħra.

IX. Waqt li fl-2004 u l-2005 ma kienx hemm informazzjoni aċċessibbli dwar l-użu medju ta' l-ghodda ta' l-IT fost it-tradutturi tal-Kummissjoni, stharrig konkluz fl-aħhar ta' l-2005 kkonkluda li l-użu ta' dawn l-ghoddod huwa mill-anqas 76 %, waqt li fl-10 lingwi "godda" ta' l-UE jilhaq kwazi 100 %.

Bhalissa l-Kummissjoni qiegħda ttipprepara statistiċi dwar l-użu ta' ghodda ta' l-IT. Għaddej xogħol sabiex jiġi rreġistrat awtomatikament l-użu reali u dwar l-ispeċifikar ta' indikaturi oħrajn.

L-unità ċentralizzata tal-ġestjoni tad-domanda għal traduzzjoni tal-Kummissjoni tejbet b'mod sinifikanti l-kapaċitajiet u l-prestazzjoni tagħha fir-rigward ta' ppjanar għall-ġejjieni, l-inneozjar ta' skadenzi realistiki taż-żmien u konsistenza fil-prattika ta' esternalizzazzjoni tax-xogħol, iżda dawn l-isforzi għadhom ma jkoprox l-attività shiħa ta' traduzzjoni fil-Kummissjoni. Ir-reviżjoni li ser issir dalwaqt ta' l-istrategġija tat-traduzzjoni tal-Kummissjoni ser issahhah ir-rwol ta' koordinazzjoni tad-DGT għall-attivitajiet kollha ta' traduzzjoni tal-Kummissjoni.

INTRODUZZJONI

11. Wara t-tlestija tal-verifika, il-Kummissjoni dahhlet iktar bidliet fil-prattika u l-proċeduri tat-traduzzjoni tagħha li, fl-opinjoni tagħha, jindirizzaw l-osservazzjonijiet tal-Qorti u huma enfazzjati fit-tweġiba tal-Kummissjoni għall-paragrafi rilevanti.

OSSERVAZZJONIJIET

13.-18. Il-Kummissjoni stabbliet il-proċeduri tagħha ta' kif titlob traduzzjonijiet lid-DĠT, sostnuti bi programm ta' l-internet ("POETRY") li jwassal it-talbiet kollha għal traduzzjoni mid-Direttorati Ġenerali u s-servizzi tagħha lid-DĠT u li hu użat mid-DĠT fil-ġestjoni ta' dawn it-talbiet fid-dawl ta' l-istrategġija ta' traduzzjoni tagħha. F'dawn il-limiti, kull servizz tal-klijenti jorganizza l-fluss tax-xogħol intern sabiex iwassal it-talbiet tiegħu permezz ta' "POETRY".

Meta wiehed jikkunsidra n-nuqqas ta' konsistenza fil-proċeduri ta' awtorizzazzjoni għal traduzzjoni fil-Kummissjoni, il-monitoraġġ tat-talba mid-DĠT għandu rwol importanti hafna fl-armonizzazzjoni tal-prattika ta' traduzzjoni fost id-Direttorati Ġenerali. Mill-2005 'l quddiem, l-awtorizzazzjonijiet mogħtija fl-ambitu ta' l-unità ta' l-ippjanar tal-Kummissjoni huma kkontrollati b'mod iktar sistematiku, speċjalment fir-rigward ta' kategoriji ta' dokumenti li dwarhom m'hemmx linji ta' gwida fl-istrategġija ta' traduzzjoni.

Il-Kummissjoni ser tindirizza l-proċeduri ta' awtorizzazzjoni u l-monitoraġġ ta' talbiet għal traduzzjoni fid-Direttorati Ġenerali u s-servizzi tagħha u ser tistabbilixxi linji ta' gwida anki għat-traduzzjoni ta' dokumenti mhux ċentrali bhala parti mill-istrategġija aġġornata tagħha għall-perjodu ta' l-2007 u lil hinn minnu (skedata għall-aħħar ta' l-2006). Dan ser isahha il-kapaċità tagħha għal monitoraġġ konsistenti tat-talba.

19.-20. Il-livelli ta' reklutaġġ effettiv fil-31 ta' Diċembru 2004 għandhom jiġu vvalutati b'kuntrastr mad-deċizjonijiet ta' l-awtorità tal-baġit li tintroduċi gradwalment riżorsi għat-tkabbir matul il-perjodu 2004-2006.

Minkejja nuqqas ta' impjegati u strutturi fragli minhabba ammont kbir ta' impjegati temporanji, l-Kummissjoni setgħet tissodisfa l-obbligi legali tagħha u għalhekk issodisfat il-htigijiet importanti kollha tat-traduzzjoni għal dawn il-lingwi. Dan sar permezz ta' ġestjoni konsistenti tad-domanda, xogħol konsiderevoli wara l-hin mill-impjegati fid-dipartimenti ta' l-UE-10, u dipendenza qawwija fuq traduzzjoni esterna.

Il-mira originali ta' 90 ekwivalenti *full time*, stabbilita qabel ma giet adottata l-istrategġija ta' traduzzjoni ta' bidla, giet riveduta skond l-impatt smat ta' din l-istrategġija fuq it-talba għat-traduzzjoni u giet stabbilita għal waħda ta' 75 ekwivalenti *full time* (kif ikkonfermat mid-deċizjoni APS 2007 tal-Kummissjoni).

21.-23. Il-Kummissjoni torganizza l-attività ta' traduzzjoni tagħha fil-bini ċentrali tagħha fi Brussell u l-Lussemburgu sabiex tiffacilita l-kooperazzjoni bejn id-dipartimenti tal-lingwa, kooperazzjoni multilingwi kif ukoll amministrazzjoni, tahrig u servizzi ta' appoġġ relatati ma' l-IT.

Madankollu l-Kummissjoni kellha bżonn twaqqaf faċilitajiet ta' traduzzjoni f'hafna mill-uffiċċji rappreżentattivi tagħha bhala miżura temporanja sabiex tikkomplementa l-kapaċitajiet skarsi disponibbli waqt il-perjodu inizjali tal-lingwi l-ġodda. Ir-rwol ta' dawn il-faċilitajiet qiegħed bhalissa jiġi vvalutat mill-ġdid.

Il-Kummissjoni ppreparat b'mod attiv għal traduzzjonijiet mill-lingwi ta' l-UE-10 u fl-2004 aktar minn 25 % tat-tradutturi kollha tal-lingwi "qodma" kienu għamlu jew kienu qed jagħmlu korsijiet fil-lingwi l-ġodda" (216 ftahrig, 87 profiċjenti u 68 parzjali).

Il-Kummissjoni tuża (0.9 % tal-produzzjoni totali) it-traduzzjoni jew ir-revizjoni minn min għandu l-lingwa tas-sors bhala l-sien twelidu u mhux il-lingwa li fiha trid issir it-traduzzjoni, u dan sabiex titratta n-nuqqasijiet fil-kapaċità ta' uħud mill-kombinazzjonijiet tal-lingwi u l-effiċjenza ta' nfiq.

25. It-tendenza li l-volumi ta' traduzzjoni jżiedu għall-Kummissjoni ntemmet fl-2004 bhala riżultat ta' l-introduzzjoni ta' l-istrategġija tagħha tal-ġestjoni tat-talba. It-tnaqqis fl-attività leġislattiva enfazzjata mill-Qorti ta' l-Awdituri kellu biss impatt limitat minhabba li volumi kbar ta' testi leġislattivi bhal ma huma atti leġislattivi dwar il-biedja, l-*antidumping*, il-kompetizzjoni, l-għajjnuna mill-istat eċċ. ma jiġux affettwati.

Minn barra dan, kontra kif kien mistenni, ma kienx hemm ammont ta' xogħol b'lura ta' traduzzjonijiet fil-lingwi ta' l-UE-10.

Frigward ta' esternalizzazzjoni diretta u traduzzjonijiet ikkummissjonati minn Direttorati oħra mingħajr ma jikkonsultaw lid-DĠT — *grey translations* (imsemmija fin-nota 13 f'qiegħ il-paġna), il-Kummissjoni qablet li bhalissa ma hemmx stimuli li wiehed jista' joqgħod fuqhom fl-ambitu ta' *grey translations* jew esternalizzazzjoni diretta ta' xogħol u għaldaqstant qed tintroduċi stharrig fid-Direttorati Ġenerali u s-servizzi tagħha sabiex tivvaluta l-ambitu ta' dawn il-prattiki. Ir-riżultat ta' dan l-istharrig ser jintuża għal aġġornament mill-Kummissjoni ta' l-istrategġija għat-traduzzjoni mill-2007 'l quddiem.

37.-43. Il-politika tal-Kummissjoni ta' kontroll tal-kwalità tat-traduzzjoni iffokat fuq il-produzzjoni ta' traduzzjonijiet li huma "xierqa għall-iskop" u s'issa għadha ma fasslitx indikatur ta' kwalità unifikat. Id-Direttorati Ġenerali u s-servizzi mhux dejjem jikkunsidraw biżżejjed ir-rekwiżiti ta' kwalità distinti skond il-principji "xierqa għall-iskop" fil-valutazzjoni tal-kwalità ta' traduzzjonijiet tal-*freelance*. Bhalissa il-Kummissjoni qed tistharreġ l-aktar mezz xierqa biex titkejjel il-kwalità.

It-traduzzjonijiet tal-*freelance* kollha huma vvalutati fuq il-baži ta' kampjun ta' kontroll ta' paġni u huma rifjutati jekk il-kwalità misjuba fuq dik il-baži ma tkunx waħda sodisfaċenti.

Il-problemi ta' kwalità għal proposti leġislattivi esternalizzati sot-tomessi mill-Kummissjoni għal-lingwi l-ġodda matul il-perjodu inizjali fl-2004 huma spjegati permezz tal-kapaċità limitata għal revizjoni interna f'dak il-perjodu. Waqt li atti leġislattivi awtonomi ġew riveduti aktarx b'mod sistematiku, ma jistax jinġad l-istess għal atti leġislattivi permezz ta' kodeċizjoni li jinqraw għall-inqas darba (mill-Parlament jew mill-Kunsill) qabel il-pubblikazzjoni. Din il-problema temporanja giet indirizzata b'mod shih fl-2005 u iktar minn 90 % tat-traduzzjonijiet kollha interni u tal-*freelance* qed jiġu riveduti jew iċċekjati.

Il-Kummissjoni hadmet fuq esperjenzi ta' kwalità fqira ta' traduzzjonijiet tal-*freelance*, speċjalment għall-kuntratturi l-ġodda fi rigward tal-lingwi ta' l-UE-10, billi (i) organizzat laqgħat ta' diskussjoni għal tradutturi tal-*freelance* fil-bidu ta' l-2005 fil-bliet kapitali ta' l-Istati Membri l-ġodda; (ii) żgurat dejjem iktar l-aċċessibilità ta' l-ġodda ta' traduzzjoni u materjal ta' referenza u (iii) forniet informazzjoni sistematika lit-tradutturi esterni għat-traduzzjonijiet kollha mhux immarkati bhala "tajjeb hafna" u li fihom aktar minn 5 paġni. Bhala riżultat ta' dan, naqset il-frekwenza ta' problemi ta' kwalità fir-rigward ta' traduzzjonijiet tal-*freelance* fit-tieni nofs ta' l-2005.

44.-46. Il-Kummissjoni bdiet tirrispetta iktar l-iskadenzi għal traduzzjonijiet minhabba ġestjoni aħjar tat-talba għat-traduzzjonijiet u pprogrammar proattiv.

Id-DĠT jkollu problemi ta' rispetta ta' l-iskadenzi iktar minhabba kwistjoni ta' titjib ta' kwalità ta' l-ippjanar mis-servizzi u l-istituzzjonijiet, milli minhabba nuqqasijiet fil-kapaċità tiegħu ta' traduzzjoni. Il-Kummissjoni tikkunsidra t-traduzzjoni bhala parti mill-proċess ta' leġislazzjoni b'mod illi l-iskadenzi għat-traduzzjoni għandhom ikunu integrati b'mod shih fl-ippogrammar u d-DĠT qed jiehu sehem fl-ippjanar ta' l-aġenda u n-netwerks ta' koordinazzjoni. Il-Kummissjoni issa waqqfet sistema ta' monitoraġġ biex tiżgura li t-traduzzjonijiet jintbagħtu fil-hin skond il-programmi tal-laqgħat tal-Kummissjoni u l-Kunsill u r-riżultati s'issa juru li s-servizzi ta' traduzzjoni offruti f'dan il-kontest jaqblu ma' l-obbligi legali u l-htigijiet operazzjonali.

Skadenzi stabbiliti għal nofs u l-aħhar ta' l-2004 għal traduzzjonijiet fil-lingwi ta' l-UE-10 kienu fil-fatt itwal minhabba nuqqas ta' riżorsi kif ġie indikat fil-paragrafi 19-20. Mill-2005 l-iskadenzi huma iqsar u l-ippogrammar qed isir b'inqas diffikultajiet.

Il-Kummissjoni qed tintroduci sħarriġ biex tikkalkula l-kobar ta' *grey translation* u l-esternalizzazzjoni diretta u ser tindirizza dawn il-kwistjonijiet fil-kontest ta' l-aġġornament li se jsir dalwaqt ta' l-istrategġja ta' traduzzjoni tagħha għall-2007 u l-quddiem.

47.-49. Il-proġett ta' nefqa tal-Kummissjoni msemmi mill-Qorti ta' l-Awdituri ġie żviluppat fl-2001 u applikat sa nofs l-2003. L-għan li jkun hemm iktar għarfien dwar l-ispiza ta' traduzzjoni ma ntlahaqx. Madankollu, iż-żamma ta' din is-sistema bil-forniment ta' informazzjoni aġġornata dwar in-nefqa totali tat-traduzzjonijiet mitluba ma tqiesx bhala prijorità għax dan jipprovdi ftit valur addizzjonali għal Direttorati Generali klijenti f'kontest fejn it-talba tagħhom għal traduzzjoni kienet eżaminata b'dettal skond ir-regim ta' traduzzjoni tranżizzjonali.

Wara l-Komunikazzjoni ta' Mejju 2004, il-Kummissjoni ma baqgħetx tiffoka fuq li żżid l-għarfien dwar l-ispiza relatata mat-traduzzjoni iżda bdiet tiffoka fuq ġestjoni proattiva tad-domanda li twassal fi tnaqqis sinifikanti ta' l-ispiza totali relatata mat-traduzzjoni.

Il-Kummissjoni ser tipproponi, għall-Abbozz Preliminari tal-Baġit tagħha għall-2007 (PDB 2007), il-holqien ta' qasam ġdid ta' politika "31 Servizz Lingwistiku" li se jgħaqqad l-impatti tal-baġit tas-servizzi lingwistiċi kollha (iżda li ma għadux allokat għal oqsam differenti ta' politika).

Il-Kummissjoni bhalissa qed taġġorna is-sistema permanenti tagħha ta' kalkolu ta' l-ispiza, skond il-metodoloġija applikata mill-Qorti ta' l-Awdituri, sabiex issostni l-ġestjoni tal-monitoraġġ ta' l-effikaċja tal-proċess ta' traduzzjoni permezz ta' l-iżvilupp ta' l-infiq relatat mal-forniment tar-riżultat ta' traduzzjoni (u prodotti ohra).

51.-52. Minkejja li n-numru ta' lingwi uffiċjali kważi rdoppja, l-ispiza shiha tat-traduzzjoni għall-Kummissjoni fl-2005 żdie-det biss b'xi 20 % meta mqabbla ma' l-2003. Dan intlaħaq permezz ta' implimentazzjoni stretta ta' l-istrategġja tal-ġestjoni tat-talba. Madankollu dan wassal għal tnaqqis fir-rata tax-xogħol u kien hemm zieda, relatata ma' dan, ta' l-ispiza għal kull paġna għall-Kummissjoni, liema zieda hija ta' natura temporanja u tista' tiġi spjegata permezz ta':

- l-imperattiv politiku li l-lingwi kollha jiġu trattati l-istess waqt li l-kapaċità ta' traduzzjoni għad-disa' lingwi uffiċjali ġodda wara t-tkabbir ta' l-2004 qiegħda biss tiżviluppa bil-mod matul il-perjodu 2004-2006;
- in-nuqqas ta' tradutturi b'esperjenza, memorji tat-traduzzjoni, appoġġ tat-terminoloġija, appoġġ fit-traduzzjoni mekkanika, eċċ. għad-disa' lingwi uffiċjali ġodda, li twassal għal kapaċità produttiva mnaqqsa għal dawn il-lingwi meta mqabbla mal-lingwi l-"qodma";
- it-talba għal traduzzjoni u r-rata tax-xogħol li rriżultat fl-2003, li kienet wahda rekord u kienet tehtieg sforzi enormi mill-haddiema f'termini ta' xogħol wara l-hin, posponiment ta' *leave* ipplanat, eċċ. Hekk kif inhu, dan il-livell mhuwiex parametru ġust ta' kejl għal mira ta' rata ta' xogħol fuq firxa twila ta' żmien.

Il-Kummissjoni wettqet rijorganizzazzjoni interna saħansitra fl-2004 u fl-2005 u stipulat miri iktar ambizzjużi għal rijorganizzazzjoni interna għad-DĠT fid-deċizzjoni APS 2007 tal-Kummissjoni li taġġusta l-ispiza fissa ma' xejriet ta' domanda li jinbidlu minn gruppi ta' lingwi. Miżuri korrettivi ohra jinkludu t-tnaqqis ta' traduzzjonijiet tal-*freelance* (għalkemm jista' jkun hemm bżonn ta' esternalizzazzjoni ta' xogħol minhabba suġġetti speċifiċi jew hiliet lingwistiċi li mhumiex disponibbli internament), traduzzjonijiet reċiproċi, it-trasferiment temporanju ta' tradutturi f'Direttorati Ġenerali ohrajn, u l-espansjoni tas-Servizz ta' Editjar tal-Kummissjoni.

53. f) Il-Kummissjoni tikkunsidra li, mill-2005, in-numru ta' traduzzjonijiet, li jsiru b'mod shih jew parzjali iżda li ma jkunux mehtieġa minhabba bidliet sussegwenti fl-original, huwa wiehed marginali minhabba l-politika tagħha li ma tibdiex traduzzjoni sakemm ma jkunx hemm test stabbli.

L-uniċi eċċezzjonijiet huma dawk id-dokumenti li, għal raġunijiet politiki, ikkonfermati fl-oghla livell, huma suġġetti għal skadenzi stretti li jstgħu ma jiġux rispettati jekk it-traduzzjonijiet ma jinbdewx qabel ma jkun hemm dokument stabbli.

54. Il-Kummissjoni qed tnedi stharrig biex tivvaluta l-kobor ta' *grey translation* u l-esternalizzazzjoni diretta u r-riżultat ta' dan l-istharrig ser jinfluenza l-aġġornament li se jsir dalwaqt ta' l-istrategija ta' traduzzjoni tal-Kummissjoni għall-2007 u 'l quddiem.

56.-59. Mill-2005, il-Kummissjoni tejbet b'mod sinifikanti l-kapaċità tagħha ta' pprogrammar għall-gejjieni fir-rigward ta' traduzzjoni: parti kbira mix-xogħol ta' traduzzjoni tal-Kummissjoni hija koperta b' ippjanar ta' l-aġenda u monitoraġġ regolari mad-Direttorati Ġenerali flaqgħat ta' koordinazzjoni. L-unità tal-ġestjoni tat-talba tad-DĠT żżomm kuntatt regolari ma' korrispondenti ta' traduzzjoni f'kull DĠ u dawn l-isforzi wasslu għal sitwazzjoni fejn hafna Direttorati Ġenerali jibgħatu previzjonijiet regolari, speċjalment meta hemm involuti kwistjonijiet importanti.

Il-bżonn li wiehed iserrah fuq strument ta' pprogrammar iktar b'saħħtu ġie rikonoxxut mis-Segretarjat Ġenerali u qed jittiehdu passi sabiex it-traduzzjoni tiġi integrata ahjar fil-mezzi ta' pprogrammar tal-Kummissjoni.

Madankollu, sistemi ta' previzjoni tat-talba bhal ma huma dawn ser ikunu dejjem sugġetti għal incertezzi, relatati man-natura politika tax-xogħol tagħna, avvenimenti mhux previsti li jehtieġu inizjattivi godda, eċċ. Minn barra dan, anki meta jkun hemm kapaċitajiet interni aċċessibbli, xorta jista' jkun hemm il-htieġa għal kapaċità tal-*freelance* għal dokumenti bhal dawn (eż. b' terminoloġija ta' natura teknika hafna) li għalihom ma jeżistix hilit interni.

60.-62. Id-DĠT jistabbilixxi skadenzi flimkien mad-Direttorati Ġenerali li jkunu qed jitolbu t-traduzzjonijiet fid-dawl tat-talbiet tagħhom relatati mad-destinazzjoni/ma' l-għan tad-dokument (eż. għal diskussjoni flaqgħat speċifiċi tal-Kunsill jew tal-Kummissjoni). Din l-istrategija hija ppreferita minn ipprogrammar strett ta' skadenzi għaliex twassal għal użu flessibbli u effiċjenti ta' riżorsi disponibbli u tnaqqas il-bżonn li tiżdied il-kapaċità meta tintlahaq ir-rata massima ta' xogħol.

67. L-iproċessar minn qabel fil-Kummissjoni huwa wiehed awtomatiku u ma jehtieġx li l-unità ċentrali ta' ppjanar fir-rigward ta' traduzzjoni tagħmel xi tiftix speċifiku: id-dokumenti kollha (minbarra dawk kunfidenzjali) li jkunu se jiġu tradotti huma ċċekkjati awtomatikament mal-Euramis, *database* lingwistika enormi li fiha eluf ta' dokumenti mqassmin f'sentenzi magħquda ma' traduzzjonijiet relatati u dawn il-kontrolli jinkludu wkoll il-kontenut ta' l-Eur-Lex.

68.-71. L-organizzazzjoni tal-fluss ta' xogħol ta' traduzzjoni fl-unitajiet ta' traduzzjoni tal-Kummissjoni hija mgħejjuna b'ghodda li juru d-disponibilità ta' tradutturi individwali. Madankollu, dawn l-ghodda ma jirriflettux b'mod shih l-aspetti kollha tad-disponibilità ta' tradutturi bhal għarfien speċjali jew lingwistiku. Għaldaqstant, id-deċizzjoni tal-Kap ta' l-Unità tibqa' fattur importanti.

Fir-rigward ta' l-użu ta' ghodda ta' l-IT, il-Kummissjoni tippromwovi b'mod attiv l-użu tagħhom sabiex tiżdied l-effiċjenza ta' l-infiq. F'dan il-qasam, l-azzjonijiet kienu jikkonsistu f'żieda ta' għarfien, tahrig (b'mod partikolari sabiex jippermetti lill-utenti ahharin ta' dawn l-ghodda sabiex jagħmlu użu effiċjenti minnhom), u li tiżgura li l-ghodda li jtejbu l-produttività jaħdmu minghajr skossi ma' programmi oħrajn (eż. TWB ma' LegisWrite). L-amministrazzjoni fil-livell ta' kariga għolja ta' sikwit tishaq dwar

l-użu ta' ghodda bhal dawn u l-Kummissjoni dan l-ahhar ippublikat xi "linji ta' gwida għall-ahjar Prattika" għat-tradutturi tagħha u qed ikun hemm sforzi speċjali sabiex jitharrġu tradutturi u segretarji, li jkun għadhom kemm ġew impjegati, sabiex jużaw l-ghodda tal-kompjuter. Madankollu, huwa t-traduttur ukoll li jrid jiddeċiedi dwar liema ghodda u riżorsi huma l-iktar adattati għaxogħol tiegħu, u dan jiddependi fuq ir-rapporti ta' pproċessar minn qabel u kif ukoll l-ambjent li ġej minnu, l-għarfien u l-esperjenza tiegħu.

73.-74. Id-deċizzjoni tal-Kummissjoni jekk testernalizzax ixogħol jew le tiddependi hafna fuq it-tipi ta' dokumenti li qed jiġu kkunsidrati. F'sitwazzjoni fejn giet imposta mira ta' esternalizzazzjoni ta' 30 % u kien hemm hafna xogħol ta' traduzzjoni fil-Kummissjoni, ittiehdu ċerti deċizzjonijiet sabiex xi dokumenti jiġu esternalizzati awtomatikament.

Wara l-introduzzjoni tal-politika l-gdida ta' ġestjoni tat-talba fl-2004, il-Kummissjoni abbandunat il-miri ta' esternalizzazzjoni li kellha qabel. Madankollu, kien hemm ċertu dewmien qabel ma sehhet il-bidla fil-prattika ta' l-esternalizzazzjoni. Sadanittant, l-esternalizzazzjoni hija fil-parti l-kbira tagħha limitata għal każijiet ta' bżonn veru (i.e. sabiex tikkomplementa l-kapaċitajiet interni). Madankollu, f'każijiet eċċezzjonali fejn hemm innuqqas tal-hila mehtieġa f'sugġetti speċifiċi f'dipartimenti lingwistiċi partikolari, it-traduzzjonijiet ser jibqgħu jiġu esternalizzati, anki jekk ikun hemm kapaċità interna aċċessibbli.

75. L-istrategija ta' traduzzjoni tal-Kummissjoni ser tiġi estiża sabiex tinkludi wkoll linji ta' gwida dwar it-traduzzjonijiet ta' dokumenti mhux ċentrali u ser issaħħah ir-rwol ta' koordinazzjoni tad-DĠT permezz li minnu ser jgħaddu t-talbiet kollha għal traduzzjoni.

76. Il-Kummissjoni tifhem li "produttività" tirreferi għal "rata ta' xogħol" li tfisser il-produttività ta' traduttur għal kull ġurnata meta tikkunsidra t-talba, għaliex il-produttività ma titkejilx biss billi tikkwantifika n-numru ta' paġni permezz ta' l-FTE.

78. Meta tqabbel it-traduzzjoni fl-istituzzjonijiet ta' l-UE masettur privat, għandhom jiġu wkoll ikkunsidrati dawn il-fatturi:

- a) id-disponibilità fis-suq ta' tradutturi esperti tvarja konsiderevolment skond il-lingwa kkonċernata;
- b) problema ewlenija hija li l-kwalità ta' traduzzjonijiet tal-*freelance* mhijiex wahda konsistenti u għalhekk huwa diffiċli li tipprogramma attivitajiet ta' kontroll ta' kwalità b'mod effettiv;
- c) aġenziji ta' traduzzjoni jkollhom strutturi iktar sempliċi minhabba li huma jistgħu direttament jgħaddu b'subappalt talbiet għal traduzzjoni lil nies disponibbli fuq il-listi tagħhom li ma humiex impjegati b'mod fiss u għalhekk jistgħu jadattaw ruhhom b'mod iktar flessibbli għal bidliet fit-talba. L-istituzzjonijiet ta' l-UE għandhom iżommu mill-anqas l-istaff minimu neċessarju għal raġunijiet ta' kwalità u indipendenza u sabiex ilaħħqu ma' bidliet fit-talba kif ukoll ma' talba mhux prevista.

Għalhekk il-Kummissjoni taħseb li l-vantaġġi mil-lat ta' nefqa ta' traduzzjonijiet esterni mhux dejjem jegħlbu r-riskji relatati ma' kwalità f'organizzazzjonijiet politiki bħall-Istituzzjonijiet Ewropej.

79.-80. Il-Kummissjoni tishaq li l-iżvilupp fir-rata medja ta' xogħol għal kull traduttur fl-2004 u l-2005 mhux wieħed tipiku u ma jagħtix stampa xierqa tal-prestazzjonijiet tat-tradutturi. X'aktarx dan l-iżvilupp huwa r-riżultat ta' tnaqqis fit-talba li johlqo żbilanċi strutturali bejn it-talba u l-provvista fid-dipartimenti lingwistiċi, in-nuqqas ta' tradutturi b'esperjenza, ġabriet ta' terminologija u memorji elettronici lingwistiċi ta' l-UE-10, u l-hin użat mit-tradutturi ta' l-UE-10 għar-reviżjoni ta' numru kbir ta' traduzzjonijiet tal-*freelance* (l-istatistiċi dwar ir-rata ta' hidma preżentati mill-Qorti ma ġewx aġġustati f'dan ir-rigward).

It-talba, u r-rata ta' hidma marbut magħha, tista' tinbidel skond il-livell ta' attività politika u legiżlattiva fil-Kummissjoni. Parti mir-raġuni għall-ispiza relattivament għolja tas-servizz ta' traduzzjoni interna hija li dan ikun irid ikopri htigijiet politiki urġenti, li jimplika li fit-tali jew wisq il-kapaċità tkun negligenti meta l-attività hija waħda baxxa.

Il-Kummissjoni hadet numru ta' inizjattivi bħala reazzjoni għat-tnaqqis strutturali fil-livelli ta' domanda għall-lingwi ta' l-UE-15 mhux proċedurali:

- Rijallokazzjoni interna sabiex isahha id-dipartimenti lingwistiċi ġodda, servizzi orizzontali tad-DĠT jew servizzi oħrajn tal-Kummissjoni (32 kariga relatati mal-pjan ta' stabiliment; 41 fl-2005; 43 ipplanati għall-2006 u 205 għall-2007);
- tnaqqis ta' traduzzjonijiet esterni għal-lingwi ta' l-UE-15 minn 20 % fl-2003 għal prattikament xejn;
- introduzzjoni ta' traduzzjonijiet reċiproci (traduzzjoni fit-tieni lingwa tat-tradutturi);
- it-trasferiment temporanju ta' tradutturi f'Direttorati Ġenerali oħra.

Dawn il-miżuri se jibqgħu jissewew b'mod ulterjuri u l-Kummissjoni timmira li taġġusta l-livelli ta' l-impjegati għad-dipartimenti lingwistiċi kollha tagħha għal dawk li verament huma meħtieġa sa l-aħhar ta' l-2006. Hi ser tindirizza l-kwistjoni ta' esternalizzazzjoni diretta u *grey translations* mid-Direttorati Ġenerali mingħajr ebda sorveljanza mid-DĠT fil-kuntest ta' l-aġġornament li se jsir dalwaqt ta' l-istrateġija għall-2007 u 'l quddiem.

81. Il-Kummissjoni ser tintensifika l-isforzi tagħha sabiex tilhaq bilanċ akbar fl-ammont ta' xogħol ta' l-unitajiet diversi tagħha permezz ta' a) zieda fil-flessibilità intra-dipartimentali u b) simplifikazzjoni tas-sett ta' responsabilitajiet fost l-unitajiet tad-dipartimenti lingwistiċi, riflessi bi strutturi simili għas-setturi ta' l-unità ta' l-amministrazzjoni tad-domanda.

Madankollu l-Kummissjoni tinnotta li l-karatteristiċi u l-limitazzjonijiet tad-dipartimenti lingwistiċi differenti għandhom jiġu kkunsidrati meta jitqabblu r-rati ta' hidma rispettivi tagħhom.

87. Il-Kummissjoni għamlet sforzi sinifikattivi fl-2004 sabiex taġġusta dawn is-sistemi ta' statistiċi halli jkopru wkoll indikaturi rilevanti għall-implimentazzjoni ta' l-istrateġija dwar it-traduzzjonijiet deċiża f'Mejju 2004. Bhalissa qed tiżviluppa Hażna ta' *Data (Data Warehouse)* sabiex tinkludi *data* iktar dettaljata dwar il-fluss ta' xogħol relatat mat-traduzzjoni. Fl-2006 hemm ipplanata analiżi ta' xi kuncetti ewlenin ta' statistika bħal "pressjoni ta' kuljum".

88. Il-Kummissjoni tippreferi tuża rata ta' hidma flivell miġbur (kull unità/dipartiment; medja għal kull traduttur; eċċ.) li tikkunsidra xierqa għall-monitoraġġ tar-rendiment tal-fluss ta' xogħol ta' traduzzjoni tagħha. Statistiċi b'livell iktar dettaljat għandhom jintużaw b'attenzjoni għaliex ikun hemm l-influenza ta' diversi fatturi fuq statistiċi bħal dawk: id-disponibilità ta' ġabriet elettronici ta' kliem u terminologija, il-hila fis-sugġett tat-traduttur, il-kompetenza lingwistika tat-traduttur fir-rigward tal-lingwa oriġinali (it-tielet, ir-raba', jew anki l-hames lingwa tat-tradutturi), sforzi ta' kontroll ta' kwalità skond l-approċċ "xierqa għall-iskop", eċċ. Statistiċi bħal dawn huma kumplessi u jiswew il-flus biex jitwaqqfu meta tikkunsidra l-kumplessità tal-fluss ta' xogħol relatat mat-traduzzjoni.

Il-ħażna ta' *data* tal-Kummissjoni, li bhalissa qed tinbena, ser tinkludi *data* iktar dettaljata dwar il-kontroll ta' kwalità msejsa fuq definizzjoni li dwarha jkun hemm qbil ta' revizzjoni, qari reċiproku, iċċekkjar għal żbalji, kampjunar każwali u xogħol iehor ta' kontroll ta' kwalità u li wieħed jifhem il-post u l-għan tagħhom sabiex jiġi żgurati li l-prodott ikun xieraq għall-iskop.

Fir-rigward tar-rabtiet bejn l-ammont ta' xogħol u l-esternalizzazzjoni, wieħed għandhu jzomm f'moħħu li xi traduzzjonijiet għandhom jiġu esternalizzati kultant, anki jekk ikun hemm kapaċità interna disponibbli (ara wkoll il-kummenti fuq in-numri 73 u 74).

Il-Kummissjoni m'għanda l-ebda indikaturi stabbiliti dwar il-prestazzjoni fuq l-impatt ta' l-ghodda ta' l-IT għat-traduzzjoni fuq il-produttività iżda għandha xi statistiċi, li jridu jiġu interpretati. *Data* fuq il-produzzjoni annwali u r-rata ta' hidma huma aċċessibbli u dawn jistgħu jintrabtu man-nefqa relatata ma' l-ghodda ta' l-IT. Madankollu, din ir-rabta mhijiex waħda ovvja, minhabba li l-impatt ikun dejjem ikbar fil-bidu.

89. Il-Kummissjoni taħseb li partijiet mit-test tradotti awtomatikament għandhom jiġu kkunsidrati meta tikkalkola l-impatt ta' l-investimenti f'ghodda ta' l-IT fuq il-produttività.

L-aġġustament ta' l-istatistiċi ta' l-ammont ta' xogħol tal-Kummissjoni fid-dawl ta' l-impatt ta' memorji tat-traduzzjoni jew ghodda oħra ta' appoġġ fit-traduzzjoni jfisser investiment sinifikattiv. Elementi oħrajn li jinfluenzaw il-produttività (eż. l-iżvantaġġ li tittraduci mir-raba' jew hames lingwa jew il-vantaġġ ta' traduzzjoni ta' sugġett li tiegħu għandek għarfien tajjeb) huma iktar diffiċli biex jittiehdu bħala fatturi.

91.-95. L-iskema ta' bilanċ ta' l-ammont ta' xogħol kien proġett pilota biex jibni kunfidenza reċiproka. Ir-rizultati kienu pożittivi ħafna: il-Kummissjoni offriet lill-istituzzjonijiet l-oħra l-kapaċità kollha ta' traduzzjoni tagħha li ma kinitx tintuża fil-lingwi ta' l-UE-8 u ftiehmet ma' l-istituzzjonijiet kollha li d-dipartimenti ta' traduzzjoni ta' l-UE-10 kien għadhom mhux f'qagħda li jimxu b'mod shiħ ma' l-iskema ta' bilanċ ta' ammont ta' xogħol minhabba r-rizorsi skarsi tagħhom; dawn ser ikunu involuti matul l-2006.

Iċ-ċifri ta' bilanċ ta' ammont ta' xogħol fl-2006 juru żieda kostanti u kbira fil-volum shiħ. Il-Kummissjoni hija impenjata bis-shiħ li tuża u tkompli tiżviluppa l-mekkanizmu ta' bilanċ ta' ammont ta' xogħol iżda tinnota li għandu jkun hemm dejjem ċertu marġni ta' kapaċità interna disponibbli sabiex jagħmel taj-jeb għal talba mhux prevista.

Il-potenzjal ta' l-iskema ta' bilanċ ta' l-ammont ta' xogħol ser jonqos bħala riżultat ta' l-azzjonijiet fis-seħh bħalissa sabiex jiġu aġġustati l-allokazzjonijiet tar-rizorsi għad-dipartimenti lingwistiċi skond il-htigijiet veri. Dawn l-azzjonijiet korrettivi jibqgħu l-ewwel prijorità għall-Kummissjoni.

Jekk medja ta' 20 % tal-fluss ta' xogħol globali qed tiġi esternalizzata mill-istituzzjonijiet minflok skambjata bejniethom, dan huwa prinċiparjament minhabba li rari jkun hemm kapaċità wieqfa aċċessibbli fuq naha u talba għal skambju fuq in-naha l-oħra fl-istess hin, matul il-perjodu shiħ mehtieg sabiex tintlaqa' t-talba.

L-iffrankar addizzjonali ta' 11-il miljun euro stmat mill-Qorti ta' l-Awdituri relatat ma' attivitajiet tal-*freelance* m'huwiex relevanti għall-Kummissjoni li kkonċentrat, minn Mejju 2004, it-traduzzjonijiet tal-*freelance* tagħha l-iktar fuq il-lingwi ta' l-UE-10, b'mod li tnaqqas għal kważi xejn iktar iffrankar possibbli tal-baġit għal traduzzjonijiet tal-*freelance*.

KONKLUŻJONIJET U RAKKOMANDEZZJONIJET

96. Jeżistu proċeduri u għodda sabiex talbiet għal traduzzjoni jgħaddu mid-Direttorati Ġenerali tal-Kummissjoni lid-DĠT u għall-ġestjoni ta' dawn it-talbiet.

Rakkomandazzjoni

Il-Kummissjoni taqbel mar-rakkomandazzjoni tal-Qorti ta' l-Awdituri sabiex tissimplifika l-proċeduri ta' talbiet għal traduzzjoni fid-Direttorati Ġenerali u s-servizzi u ser tistabbilixxi regoli/linji ta' gwida dwar it-traduzzjoni ta' dokumenti mhux ċentrali fil-kuntest ta' l-aġġornament li ser isir ta' l-istrategġija dwar it-traduzzjoni.

97. Fir-rigward ta' traduzzjoni, il-Kummissjoni setgħet tisso-disfa l-obbligi politiċi u tat-trattat tagħha. Tinnota li l-pajjiżi li jkunu se jissieħbu għandhom id-dmir ewlieni li jiżviluppaw is-swieq ta' traduzzjoni tagħhom u l-Kummissjoni għaddiet dan il-messaġġ lill-gvernijiet rispettivi aktar minn darba.

Rakkomandazzjoni

Il-Kummissjoni tinnota r-rakkomandazzjoni tal-Qorti ta' l-Awdituri sabiex tistabbilixxi pjan ta' azzjoni għal żieda fl-għarfien u t-tkattir ta' l-interess mill-attività ta' traduzzjoni fil-Komunità fl-Istati Membri ta' l-UE-10 u fil-pajjiżi kandidati l-oħra iżda tinnota li hadet passi sabiex tipprepara s-swieq ta' traduzzjoni fil-pajjiżi li se jissieħbu permezz taż-żieda ta' l-għarfien u t-tkattir ta' l-interess fl-attivitajiet ta' traduzzjoni tal-Kummissjoni: waqqfet faċilitajiet fl-uffiċċji rappreżentattivi tagħha fl-Istati Membri ta' l-UE-10 qabel is-shubija tagħhom u dan l-aħħar anki fil-pajjiżi li se jissieħbu ta' l-UE-2. Dawn qed ikollhom kuntatti b'mod attiv ma' organizzazzjonijiet professjonali ta' tradutturi, universitajiet u l-mezzi ta' komunikazzjoni fil-pajjiżi rispettivi u l-*"Iskema ta' Żjajjar ta' Tradutturi"* tal-Kummissjoni giet estiża għal universitajiet f'kull wiehed minn dawn il-pajjiżi, inklużi l-Bulgarija u r-Rumanija. Ġew organizzati żjajjar professjonali minn dawn il-pajjiżi lejn il-Kummissjoni u saru sforzi speċjali sabiex il-mezzi ta' komunikazzjoni ikopru iktar — u sabiex jissahħaħ l-interess professjonali — l-attività ta' traduzzjoni permezz taż-żjajjar tad-Direttur Ġenerali tad-DĠT fil-Bulgarija u r-Rumanija fil-bidu ta' l-2005.

98. Rakkomandazzjoni

Il-Kummissjoni tilqa' r-rakkomandazzjoni tal-Qorti ta' l-Awdituri li jkun hemm Ftehim fil-Livell ta' Servizz ma' l-utenti ta' traduzzjoni. Diġà ġie stabbilit Ftehim fil-Livell ta' Servizz bħal dan għat-traduzzjoni ta' gwidi għad-DĠ SANCO u DĠ EMPL: dawn id-Direttorati Ġenerali għamlu valutazzjoni shiħa tal-htigijiet tagħhom għas-sena shiħa, id-DĠT offra pariri lingwistiċi fl-abbozz ta' l-originali, u ġie miftiehem kalendarju għat-traduzzjoni tat-testi.

99. In-nuqqas ta' kapaċità interna għar-reviżjoni ta' traduzzjonijiet tal-*freelance* fir-rigward ta' traduzzjonijiet fil-lingwi ta' l-UE-10 kienu limitati għall-ewwel ftit xhur ta' wara t-tkabbir u limitati għal dokumenti li gawdex mis-sigurtà offruta minn qari sussegwenti fil-Parlament u l-Kunsill.

Rakkomandazzjoni

Il-Kummissjoni mhijiex konvinta mill-valur miżjud ta' użu regolari ta' s'tħarrig dwar il-livell ta' sodisfazzjoni. Madankollu, bħalissa qed tistharreġ x'inhuma l-iktar mezz xierqa biex tkejjel il-kwalità tas-servizz. Barra minn hekk, il-*feedback* tidhol u tissegwa regolarment.

100. Kontrolli tal-kwalità tal -prodott (reviżjoni u kontrolli oħrajn) fuq traduzzjonijiet interni jsiru bl-għan li jiġu pprovduti testi li huma xierqa għall-iskop, iżda ma jipproduċux indikatur ta' kwalità propju, u ma jistgħux jiġu applikati għat-traduzzjonijiet kollha (valutazzjoni tar-riskju). Traduzzjonijiet esterni huma vvalutati fuq il-bażi ta' kampjun ta' paġni u jekk jinsabu ta' kwalità fqira jiġu riveduti.

Rakkomandazzjoni

Il-Kummissjoni taqbel mar-rakkomandazzjoni tal-Qorti ta' l-Awdituri li jsiru kontrolli tal-kwalità regolari bl-addoċċ. Tippjana, bhala parti mill-isforzi tagħha ta' amministrazzjoni ta' kwalità totali, li tintroduci sistema biex tiddefinixxi, tikkontrolla u tid-dokumenta x-xogħol ta' kontroll ta' kwalità b'mod iktar sistematiku. Approċċ iktar sistematiku li jinkludi kontrolli ta' kampjuni ser jiġi kkunsidrat b'attenzjoni fil-kuntest ta' analiżi iktar globali dwar il-kwalità u kejl ta' kwalità li għaddejjja bhalissa.

101. Rakkomandazzjoni

Il-Kummissjoni tilqa' r-rakkomandazzjoni tal-Qorti ta' l-Awdituri sabiex tikkontrolla l-livell ta' esternalizzazzjoni diretta u "grey translations" u qed tintroduci stharrig sabiex tikkwantifika l-kobor ta' dawn il-grey translations u l-esternalizzazzjoni diretta b'mod iktar preċiż. Konklużjonijiet minn dan is-servej ser jinfluenzaw il-preparazzjonijiet għal aġġornament ta' l-istrategija ta' traduzzjoni għall-2007 u l-quddiem.

102.-103. Il-Kummissjoni kkalkulat l-ispiza tagħha għat-traduzzjoni u l-ispiza għal kull paġna fl-2002 u sspendiet l-aġġornamenti sussegwenti ta' dawn il-kalkoli fl-istennija tar-riżultat tal-verifika li dwarha qed isir dan ir-rapport.

Rakkomandazzjoni

Il-Kummissjoni tilqa' r-rakkomandazzjoni tal-Qorti ta' l-Awdituri sabiex tiżgura informazzjoni amministrattiva xierqa dwar in-nefqa ta' l-attivitatiet ta' traduzzjoni u bhalissa qed taġġorna s-sistema ta' kalkolu u monitoraġġ ta' nefqa, skond il-metodoloġija applikata mill-Qorti ta' l-Awdituri, bhala parti mir-rappurtar regolari tagħha dwar informazzjoni amministrattiva.

104. It-tnaqqis fir-rata ta' hidma u l-iżbilanċ strutturali tal-forniment u d-domanda għat-traduzzjoni fost id-diversi lingwi uffiċjali jirriżulta mill-impatti ta' l-istrategija ta' traduzzjoni mdaħhla f'Mejju 2004. Madankollu, dawn l-iżbilanċi huma ta' natura temporanja u qed jiġu indirizzati bhalissa.

Din l-istrategija holqot bazi għal iffrankar sinifikanti għall-baġit Komunitarju: kien hemm iffrankar immedjat peress illi l-miri ta' l-impjegji fir-rigward tal-lingwi l-godda ġew imnaqqs b'mod sinifikattiv taht il-medji storiċi. Ser jinkiseb iktar iffrankar permezz tar-riorganizzazzjoni li għaddejjja bhalissa ta' nies li kienu mpjegati fil-lingwi l-qodma u permezz ta' azzjonijiet ta' amministrazzjoni ta' riżorsi umani kif ukoll addattamenti mill-ġdid ta' l-istrategija ta' traduzzjoni.

105. Il-Kummissjoni tejbet b'mod sinifikanti il-kapaċità tagħha ta' ippjanar għall-gejġieni fir-rigward ta' traduzzjoni: ġie mgedded in-netwerk ta' korrispondenti ta' traduzzjoni fid-Direttorati Ġenerali sabiex ikun hemm punti ta' kuntatt speċifiċi għall-unità ta' amministrazzjoni tad-domanda u sabiex jippromwovi kemm il-koordinazzjoni ta' kwistjonijiet ta' traduzzjoni fid-Direttorati Ġenerali u kemm l-iprogrammar fl-istadju inizjali fir-rigward ta' traduzzjoni.

Issa qed tinghata iktar attenzjoni lill-aspetti ta' traduzzjoni kemm fil-livell tal-Kummissjoni u kemm f'dak inter-istituzzjonali. Traduzzjonijiet ta' proposti legiżlattivi qed jiġu segwiti mill-qrib b'kollaborazzjoni mar-registri tal-Kummissjoni, tal-Kunsill u tal-Parlament Ewropew. Qed ikun hemm sforzi ma' l-SĠ

sabiex ikompli jittejjbu l-ghodda ta' traduzzjoni fil-kuntest ta' eGr-effe. Laqgħat mal-Presidenza tal-Kunsill, li jiffokaw fuq l-ippjanar ta' traduzzjoni u t-twaqqif ta' prijoritajiet, saru karatteristiċi regolari, b'mod li jikkontribwixxu għal ippjanar imtejjeb għal-gejġieni. Minn barra dan, laqgħat regolari bejn is-servizzi dwar it-traduzzjonijiet qed jiġu organizzati flimkien mad-Direttorati Ġenerali tal-Kummissjoni.

Il-Kummissjoni hija determinata li tkompli f'din it-triq sabiex tkumpli tejjeb l-iprogrammar għall-gejġieni tat-traduzzjoni.

106. Ghalkemm kien hemm xi problemi ta' bidla fl-2004, il-Kummissjoni issa aġġustat il-politika ta' esternalizzazzjoni tagħha u qed tnaqqas l-esternalizzazzjoni għal kważi xejn f'dipartimenti lingwistiċi b'kapaċità żejda. Madankollu, l-esternalizzazzjoni ser tinzamm sabiex tagħmel tajjeb għal nuq-qasijiet speċifiċi f'termini ta' kompetenza lingwistika (i.e. tlaqqigh speċifiku ta' lingwi) jew ħiliet relatati ma' suġġetti partikolari (eż. standards internazzjonali tal-kontabilità, direttivi bankarji, eċċ.).

107. Il-Kummissjoni hija determinata li tkompli fir-rwol tagħha ta' promotur u kontributor attiv fl-iskema ta' bilanċ inter-istituzzjonali ta' l-ammont ta' xogħol. Madankollu, temmen li l-istima tal-Qorti ta' l-Awdituri ta' 11-miljun euro fi tfaddil possibbli mhix rilevanti għall-Kummissjoni (ara l-paragrafu 95).

Il-bilanċ ta' l-ammont ta' xogħol jibqa' suġġett għal restrizzjonijiet relatati mad-differenzi fin-natura tax-xogħol fl-istituzzjonijiet differenti, orarji u aġendi ta' l-istituzzjonijiet differenti u l-htieġa li tinzamm xi kapaċità biex tirrispondi għal domanda mhux pre-vista u urgenti.

Rakkomandazzjoni

Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjoni tal-Qorti ta' l-Awdituri fir-rigward tat-tishih ta' l-ippjanar għal-gejġieni tat-traduzzjoni permezz tas-servizzi tagħha u tindika l-isforzi li saru f'dan ir-rigward (ara Punt 105 iktar 'il fuq).

Il-Kummissjoni tappoġġja kollaborazzjoni inter-istituzzjonali u taċċetta wkoll ir-rakkomandazzjoni sabiex tindirizza l-esternalizzazzjoni diretta u testendi l-proġett pilota fir-rigward ta' bilanċ inter-istituzzjonali ta' bilanċ ta' xogħol. Madankollu, tikkunsidra li sistema inter-istituzzjonali ta' hrug ta' kontijiet tagħti lok għal piż amministrattiv li jkun sproporzjonat għal kwalunkwe benefiċċju possibbli.

108. Rakkomandazzjoni

Il-Kummissjoni tilqa' r-rakkomandazzjonijiet tal-Qorti ta' l-Awdituri relatati ma' iktar tijib fil-process ta' traduzzjoni u hafna minn dawn diġà ġew implimentati: ta' sikwit johorġu l-ahjar prattici fir-rigward ta' l-użu ta' teknoloġija moderna; tradutturi godda jadottaw immedjatament dawn l-ahjar prattici u jużaw l-ghodda ta' l-IT għat-traduzzjoni b' mod wiesa' (100 %). Dwar l-inkluzjoni ta' ghodda tal-komputer, dan huwa proġett li għadu għaddej kemm fir-rigward ta' ghodda amministrattivi u ta' traduzzjoni. Il-fatt li l-iproċessar ta' qabel sar awtomatiku kien pass importanti f'din id-direzzjoni.

Il-Kummissjoni bhalissa qed iżżid in-numru ta' impjegati fid-DĠT li jaħdmu mid-dar minn 100 għal 200.

109. Il-Kummissjoni tqis li l-informazzjoni amministrattiva li trid tiġi segwita dwar in-nefqa ta' traduzzjoni hija suffiċjenti. Madankollu, *databases* ta' statistika qed jiġu aġġornati u mtejba fuq

bażi kontinwa sabiex jiġu aġġustati għal htigijiet li qed jiżviluppaw għal informazzjoni amministrattiva mmirata.

Minn barra dan, il-Kummissjoni hija favur statistiċi miġbura li huma meqjusa xierqa għal skopijiet ta' monitoraġġ.
